

KULTURHISTORISK
MUSEUM
UNIVERSITETET I OSLO
FORNMINNESEKSJONEN

Postboks 6762,
St. Olavs Plass
0130 Oslo

RAPPORT

ARKEOLOGISK UTGRAVNING

**Bosetningsspor
fra st.a., br.a. og j.a.**

Marum mellom, 137/6
Førstad store, 147/4,38
Sandefjord kommune, Vestfold

Feltleder: Stig Knutsen
Prosjektleder: Ole Chr. Lønaas

Oslo 2009

**KULTURHISTORISK
MUSEUM
UNIVERSITETET
I OSLO**

Gårds-/ bruksnavn Marum mellom: Førstad store:	G.nr./ b.nr. 137/6 147/4, 38
Kommune Sandefjord	Fylke Vestfold
Saksnavn Reguleringsplan for Sandefjord golfbane	Kulturminnetype Bosetningsspor fra st.a., br.a. og j.a.
Saksnummer (arkivnr. Kulturhistorisk museum) 05/2292, 08/1011	Tiltakskode/ prosjektkode 764061 / 420751
Eier/ bruker, adresse ---	Tiltakshaver Sandefjord Golfpark, Postboks 329, 3201 Sandefjord
Tidsrom for utgravning 8. mai – 9. juni 2006	M 711-kart/ UTM-koordinater/ Kartdatum 1813 III / 32VNL678528 /utg. 2-NOR NGO1948 Gauss-K; Akse 3, 123176 N, -30337Ø
ØK-kart Marum CJ 026-5-1 (J9)	ØK-koordinater
A-nr. 2006/77	C.nr. C.55257, C.55258, C.55259, C.55260
ID-nr (Askeladden) 89476, 89481, 89483, 89484	Negativnr. (Kulturhistorisk museum) Cf 30355- Cf 30365, Cf34044
Rapport ved: Stig Knutsen/ Anne Skogsfjord	Dato: 20.02.2009
Saksbehandler: I. M. Berg-Hansen / O. C. Lønaas	Prosjektleder: Ole Christian Lønaas

SAMMENDRAG

Planområdet ble registrert av Vestfold fylkeskommune i flere omganger i løpet av 2002 og 2003. Det ble påvist en rekke fornminner fra ulike perioder, blant annet flere steinalderlokaliteter, bosetningsspor fra bronsealder, jernalder og middelalder, hulveier, en gravrøys og en skålgropslokalitet. Sju av lokalitetene ble regulert til bevaring, mens fire lokaliteter ble undersøkt av KHM i 2006. Lokalitet 1 (id 89481) utgjøres av bosetningsspor. Lokalitet 2 (id 89484) og 3 (id 89483) består av kokegroper og ildsteder. Lokalitet 4 (id 89476) representerer en boplass fra SN/BRA.

Dateringer fra bosetningssporene på *lokalitet 1* viser til aktiviteter innenfor flere perioder, fra eldre bronsealder til merovingertid. Det ble undersøkt 10 kokegroper/ mulige kokegroper, 20 stolpehull/ mulige stolpehull og 23 udefinerte nedgravinger. Det er mulig flere av stolpehullene representerer en gårdsbygning, men sprikende dateringer fra anleggene gjør tolkningen usikker. I 3 av de 8 stolpehullene som er tolket som et mulig hus ble det gjort funn av brente korn som viser til korn dyrkning. I samme område ble det for øvrig funnet flateretusjert materiale i pløyelaget. I alt ble det funnet 15 artefakter av flint på lokaliteten, herunder fragmenter av to dolker/sigder. Flintmaterialet er sannsynligvis fra perioden yngre steinalder - bronsealder. Det ble også gjort funn av keramikk som synes å være fra jernalder.

På *lokalitet 2* ble det undersøkt et kokegropfelt bestående av cirka 110 kokegroper. Feltet ligger langs med Marumbekken, i et søkk i terrenget, og med relativt lite innsyn fra området omkring. Det forhold at ingen kokegroper overlapper og at de synes å ligge på rekker, vitner om at feltet utgjør et spesialisert kokegropfelt med en organisert oppbygning. Det foreligger 30 ¹⁴C-dateringer som faller innenfor en periode på 500 år, fra ca 850 til 350 f. Kr (yngre bronsealder – førromersk jernalder). Det er nærliggende å knytte kokegropfeltet til religiøse fester eller markeringer av annet slag, hvor mange mennesker har vært samlet.

Lokalitet 3 lå i underkant av 100 meter fra kokegropfeltet, ut mot en brink og med utsyn til Marumbekken. Her ble det undersøkt 27 kokegroper/ ildsteder som i stor grad var skadet av pløying. Flere av anleggene hadde lite eller ingen brente stein, og bare et tynt kullag var bevart. Det foreligger fem radiologiske dateringer, der samtlige faller innenfor romertid. Det kan i liten grad trekkes sikre slutninger ut fra så vidt få dateringer, men de kan muligens indikere en intensiv bruk av området/lokaliteten innenfor et kortere tidsrom i romertid.

På *lokalitet 4* ble det undersøkt deler av en boplass fra steinbrukende tid beliggende dels i dyrket mark, dels på en åkerholme-/rygg. I området som ikke var dyrket ble det gravd cirka 90 m² i nedkant av en 2,5 meter høy "bergvegg". Lokalitetens fullstendige utstrekningen er uvisst. Det ble funnet i underkant av 500 artefakter av slått flint, herunder flateretusjerte redskaper i form av tre pilspisser med konkav basis og en spydspiss. I tillegg ble det funnet en slipeplate av kvartsitt samt 25 skår med grovmagret keramikk av boplasstype. De diagnostiske funnene tilsier at lokaliteten representerer en boplass fra senneolitikum - eldre bronsealder, hvilket innebærer at den ikke har vært strandbundet. Med en vannstand på 20 meter over havet ville den ha ligget ved en liten fjordarm, mellom 60 og 80 meter fra vannet. Ved fem meter lavere vannstand vil den kunne regnes som en innlandslokalitet, med en avstand på cirka 500-600 meter fra vannet. Det er usikkert hvilke aktiviteter lokaliteten skal ses i lys av, men det er nærliggende å knytte den til aktiviteter som jakt og fangst, muligens også gjeting.

Kulturhistorisk museum, Fornminneseksjonen, Universitetet i Oslo
Postboks 6762, St. Olavs plass, 0130 Oslo

INNHOOLD

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN	4
2. DELTAGERE, TIDSRUM	5
3. LANDSKAPET - FUNN OG FORNMINNER.....	6
4. UTGRAVNINGEN	8
4.1 Problemstillinger	8
4.2 Prioriteringer	8
4.3 Utgravningsmetode.....	9
5. LOKALITET 1. BOSETNINGSSPOR	10
5.1 Utgravningens forløp.....	10
5.2 Kildekritiske forhold	11
5.3 Utgravningen.....	11
5.4 Vurdering av utgravningsresultatene, tolkning og diskusjon.....	16
6. LOKALITET 2. KOKEGROPFELT	17
6.1 Utgravningens forløp.....	17
6.2 Kildekritiske forhold	18
6.3 Utgravningen.....	18
6.4 Vurdering av utgravningsresultatene, tolkning og diskusjon.....	21
7. LOKALITET 3. KOKEGROPER/ ILDSTEDER.....	25
7.1 Utgravningens forløp.....	25
7.2 Kildekritiske forhold	25
7.3 Utgravningen.....	26
7.4 Vurdering av utgravningsresultatene, tolkning og diskusjon.....	27
8. LOKALITET 4. STEINALDERLOKALITET	28
8.1 Utgravningens forløp.....	28

8.2 Kildekritiske forhold	29
8.3 Vurdering av utgravningsresultatene, tolkning og diskusjon.....	36
9. KONKLUSJON	39
10. LITTERATUR	41
11. VEDLEGG	42
11.1 Funnlister	42
11.2 Prøvelister	50
11.3 Strukturlister	54
11.4 Analyser.....	61
11.4.1 Vedart	61
11.4.2 Datering	71
11.5 Tegningliste	77
11.6 Fotolister.....	79
11.7 Tilveksttekst	86
11.8 Kart.....	90

RAPPORT FRA ARKEOLOGISK UTGRAVNING

MARUM MELLOM, 137/6, FØRSTAD STORE, 147/4, 38 SANDEFJORD KOMMUNE, VESTFOLD

BOSETNINGSSPOR; ID 89476, ID 89481, ID 89383

KOKEGROPFELT; ID 89484

STIG KNUTSEN/ ANNE SKOGSFJORD

Arbeidsbilde fra kokegropfeltet

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

Sandefjord kommune sendte forslag til reguleringsplan for Sandefjord golfbane ut på høring 21. oktober 2004. Planområdet utgjør 809 daa og omfatter en 18-hulls golfbane. Fire matrikelgårder berøres av planen; Marum mellom, Marum nordre, Førstad nordre og Førstad store, med flere underbruk.

Planområdet ble registrert av Vestfold fylkeskommune i flere omganger i løpet av 2002 og 2003. Det ble påvist en rekke automatisk fredete kulturminner fra ulike perioder. Fylkeskommunen oversendte saken til Riksantikvaren i henhold til kulturminneloven § 8, 4. ledd i brev av 3. november 2004, hvor de anbefalte dispensasjon for kulturminnene id 89476, id 89478, id 89481, id 89483, id 89484 og id 89486 med vilkår om en arkeologisk undersøkelse. Kulturhistorisk museum uttalte seg i brev av 24. januar 2005 til Riksantikvaren hvor museet støtter fylkeskommunens tilråding. I brev av 26. januar 2005 til Vestfold fylkeskommune ga Riksantikvaren tillatelse til inngrep i de omsøkte kulturminnene med vilkår om en arkeologisk undersøkelse. Reguleringsplanen ble vedtatt i Sandefjord bystyre 28. juni 2005.

Følgende kulturminner/lokaliteter er regulert til spesialområde – bevaring (SP1-SP4):

- Id 89474 (R1) – Steinalderlokalitet (SP3)
- Id 89475 (R2) – Steinalderlokalitet (SP4)
- Id 89477 (R4) – Bosetningsspor fra middelalder (SP4)
- Id 89479 (R6) – Kullmile (SP3)
- Id 89480 (R7) – Bosetningsspor fra overgangen eldre/ynge bronsealder (SP1)
- Id 89482 (R9/R13) – Gravrøys og skålgroper innenfor avgrensn. av st.a. lok. (SP1)
- Id 89485 (R14) – Hulveier (SP2)

Følgende kulturminner er dispensert med vilkår om arkeologisk undersøkelse:

- Id 89476 (R3) – Steinalderlokalitet
- Id 89478 (R5) – Bosetningsspor fra jernalder (nedgravning og kokegrop)
- Id 89481 (R8) – Bosetningsspor fra eldre bronsealder (stolpehull)
- Id 89483 (R10) – Bosetningsspor fra eldre jernalder (ildsteder)
- Id 89484 (R11) – Bosetningsspor fra jernalder (kokegropfelt)
- Id 89486 (R15) – Bosetningsspor fra jernalder (kokegrop)

Tiltakshaver, Sandefjord golfklubb, ba om gjennomføring av arkeologiske undersøkelser i forbindelse med realisering av den vedtatte planen i brev av 21. september 2005 og 15. november 2005 til Riksantikvaren. Kulturhistorisk museum oversendte saken til Riksantikvaren i brev av 16. desember 2005 for fastsettelse av omfang og kostnader i henhold til kulturminneloven § 10, 1. ledd. Riksantikvaren fattet vedtak om ovennevnte i brev av 4. januar 2006 til tiltakshaver.

2. DELTAGERE, TIDSRØM

Undersøkelsen ble gjennomført i løpet av fem uker i perioden 8. mai - 9. juni 2006. Totalt var 11 arkeologer/arkeologistudenter ansatt til ulike tidspunkt, se tabell 1.

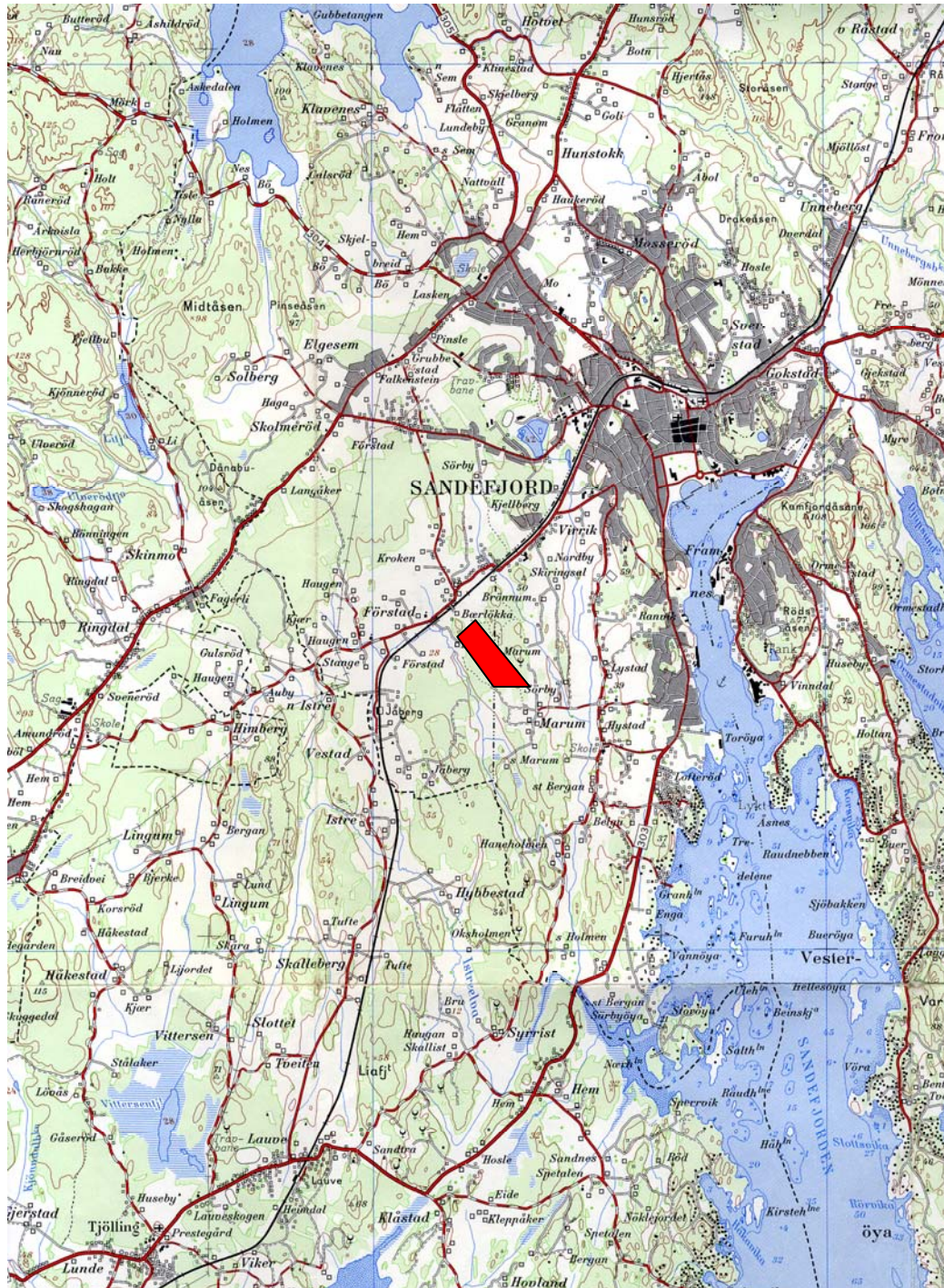
		Uke 19	Uke 20	Uke 21	Uke 22	Uke 23
	Arb. dager	5	4	4	5	4
Stig Knutsen	Feltleder I	5	4	4	5	4
Rolf Bade	Feltleder II	5	4	4	5	4
Anne Skogsfjord	Feltleder II	5	4	4	5	4
Rune Borvik	Feltleder GIS	-	4	4	5	-
Rebecca Cannell	Assistent	3	4	4	5	4
Maria W. Solem	Assistent	-	4	4	5	-
Mohammed Mahdy	Assistent	-	-	4	5	4
Solveig Thorkildsen	Assistent	-	-	-	4	4
Krister S. Eilertsen	Assistent	-	-	-	4	4
Ellen Kathrine Friis	Assistent	-	-	-	4	4
Erling Midtgard	Assistent	-	-	-	4	4
Antall dagsverk		18	24	28	51	36

Tabell 1. Deltagere og tidsrom

Gravemaskinførere fra firmaet Carl C. Fon var Jørn Fon i perioden 9. - 31. mai, Thor Martin Haugene den 23. og 24. mai, samt Per Asbjørn Trevland den 15. og 16. mai.

3. LANDSKAPET - FUNN OG FORNMINNER

Planområdet ligger rett sørvest for Sandefjord by, like nord for Tjølling og kommunegrensen mot Larvik. Fra gammelt av er området kalt Sandar. Området preges i dag hovedsakelig av jordbruk, med nord-sør-gående skogkledd bergkoller og knauser mellom store slake åkersletter, samt spredt gårdsbebyggelse. Jordsmonnet i planområdet er i hovedsak morene, med noe innslag av glasifluviale og marine sedimenter.

Oversiktskart over Sandefjord, planområdet er markert med rødt.

Kulturminnebestanden omkring planområdet bærer mange av de samme hovedtrekkene som Sandar, Tjølling og den sørlige delen av Sandefjord kommune for øvrig. Landskapet har slik sett stor kulturhistorisk tidsdybde. Det gamle Sandar er et kulturminnerikt område som også landskapsmessig delvis henger sammen med Tjølling. Områdene Sandefjord og Tjølling er i norsk målestokk usedvanlig rikt på automatisk fredete kulturminner. Relativt lite av området var tørt land i eldre steinalder, men det er kjent noen boplasser som har vært lokalisert i datidens skjærgård. I slutten av yngre steinalder lå strandlinjen omkring 20 moh, og mye av området var da beboelig. Det er kjent en del boplasser og løsfunn fra yngre steinalder i området, men en oversikt over bosetningen mangler. Fra bronsealder kjenner vi flere helleristningsfelt i Sandar.

Det er ikke tidligere registrert automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet, men umiddelbart utenfor og i et litt større område omkring er det registrert mange kulturminner. Blant de mest kjente er de uvanlige helleristningene fra bronsealder på gnr. 144 Haugen som ligger om lag 500 meter vest for planområdet. Videre har vi gravfeltet og steinsetningene fra jernalder på gnr. 1071 Istrehågan under Istre (Larvik) som ligger om lag 700 meter sørvest for planområdet. Her gjennomførte Elizabeth Skjelsvik i perioden 1959-1961 forskningsundersøkelser av fem steinsetninger fra folkevandringstid og én kokegrop ¹⁴C-datert til yngre bronsealder. Avslutningsvis skal kulturmiljøet på gnr. 121-123 Virik om lag 1 km nordvest for planområdet nevnes. Her finnes kulturminner fra ulike perioder i form av skålgroper, gravminner og bosetningsspor. På Virik, 121/1, gjennomførte Per Haavaldsen mindre forskningsundersøkelser av et bosetningsområde fra eldre jernalder i 1976 og 1983 (Martens uten dato). Bosetningsområdet omfattet blant annet et stort langhus som ble delvis undersøkt. Keramikkskår daterer aktiviteten på stedet til yngre romertid/folkevandringstid. Videre er det observert mange ringformede vekstspor i et større åkerområde på samme sted som indikerer et slettet gravfelt. I 1997 ble det for øvrig foretatt en utgravning av ni kokegroper og tre mulige flatmarksgraver på Virik, 121/35, også dette tett ved skolen (Hansen 1997). Det foreligger ikke tilgjengelige ¹⁴C-dateringer fra undersøkelsen.

Det er tidligere også gjort mange løsfunn i nærområdet, hovedsakelig storredskaper fra yngre steinalder og rester av gravfunn fra jernalder. Også flere steinsetninger, gravhauger og gravrøyser fra jernalder er bevart. Disse kulturminnene finnes spesielt på og omkring bergkollene og knausene, hvor man også finner de mange helleristningene og skålgropfeltene. Det er imidlertid registrert relativt få boplasser fra bronsealder og jernalder til tross for det store antallet av andre typer kulturminner fra disse periodene. Fra vikingtid dominerer kulturminnene i Kaupangområdet sør i Tjølling, med handelsplassen og flere gravfelt omkring.

Kulturlandskapet i Marum-/Førstodområdet er i dag et jordbrukslandskap med en karakter som er typisk for store deler av Vestfold, med til dels store åkerflater med mindre skogsområder i mellom. Det samme gjelder hovedinntrykket av fordelingen av henholdsvis åkermark og skogsmark på historiske kart. Den historiske landskapsstrukturen ser i store trekk ut til å være bevart gjennom den spredte gårdsbebyggelsen, og ved at flere gamle veitraséer er lite endret. I følge Elizabeth Skjelsvik (pers. med.) skal den gamle veien mellom Larvik og Sandefjord ha passert gjennom området i nord-sør-retning, fra Jåberg til Førstad østre. Dette stemmer godt med forekomsten av hulveiene id 89477.

4. UTGRAVNINGEN

4.1 PROBLEMSTILLINGER

Lokalitet 1 (id 89481). Bosetningsspor

De registrerte kulturminnene oppfattes som spor etter gårdsbosetning, muligens over lang tid. Strukturene representerer flere ulike typer anlegg som til sammen, og sammen med eventuelle gjenstandsfunn, kan belyse flere sider av forhistorisk gårdsbosetning. Følgende problemstillinger sto sentralt ved undersøkelsen:

- Datering av de ulike anleggene
- Representerer området en kontinuerlig bosetning over lang tid (f.eks. fra bronsealder og gjennom jernalder), eller utgjør de ulike deler av feltet en samtidig eller flere separate bosetninger?
- Identifisering av eventuelle hustomter
- Huskonstruksjon og indre organisering/funksjon
- Relasjon mellom lokaliteten og samtidige kulturminner i nærheten
- Hvilke aktiviteter har foregått på boplassen og hvor?

Lokalitet 2 (id 89484) og lokalitet 3 (id 89483). Kokegroper og ildsteder

Kokegropenes funksjon og betydning i forhold til gårdsbosetning er fortsatt uavklart, og gropenes utforming og dateringer varierer. Det er fortsatt uavklarte spørsmål knyttet til dette, og innsamling av enhetlige data for bruk i statistiske analyser er derfor viktig. Aktuelle problemstillinger var følgende:

- Datering, størrelse, form og funksjon/bruk. Datainnsamling til statistiske analyser
- Er det sammenheng mellom størrelse og datering?
- Eventuell relasjon til andre samtidige kulturminner i nærheten
- Er kokegropfeltet brukt over lang tid eller bare i et kort tidsrom?

Lokalitet 4 (id 89476). Steinalderboplass

En undersøkelse av lokaliteten vil kunne belyse bosetningen fra steinbrukende tid i området samt bidra til en bedre forståelse av øvrige steinalderboplasser som bevares gjennom planen. En undersøkelse vil også kunne bidra til regionale og lokale kronologiske spørsmål. Følgende problemstillinger sto sentralt ved undersøkelsen:

- Datering av boplassen
- Avgrensning av boplassen og romlig organisering - lokalisering av eventuelle strukturer som ildsteder og spor etter hus
- Bosetningens størrelse og økonomiske grunnlag
- Boplassens relasjon til samtidige kulturminner i nærheten

4.2 PRIORITERINGER

Det ble lagt vekt på å tidlig avdekke så mye som mulig med maskin for å få en helhetlig oversikt over funnbildet på de ulike lokalitetene. Dette ble ansett som viktig for å kunne foreta videre prioriteringer. Undersøkelsen av steinalderboplassen id 89476 og kokegropfeltet id 89484 viste seg tidlig å bli langt mer omfattende enn beregnet, og disse fikk høy prioritet. Av den grunn ble det ikke ansett som formåls-

tjenlig å undersøke id 89478 (en udefinert nedgravning og en kokegrop) og id 89486 (enkeltliggende kokegrop).

4.3 UTGRAVNINGSMETODE

Lokalitetene 1, 2 og 3 ble undersøkt ved hjelp av maskinell flateavdekking og åkervandring. Lokalitet 4 ble undersøkt ved hjelp av en kombinasjon av mekanisk steinaldergravning og maskinell flateavdekking.

Maskinell flateavdekking innebærer at matjordlaget fjernes ved hjelp av gravemaskin med flatt skjær (pusseskuff) over hele undersøkelsesområdet. Deretter ble feltet renset med krafse. Påviste strukturer ble beskrevet og dokumentert ved tegning og foto i plan. Deretter ble et stort antall strukturer snittet ved at den ene halvdel ble gravd ut. Ved snitting av kokegroper ble mengden brent stein fra den utgravde halvdel målt i bøtter. Avslutningsvis ble profilene beskrevet, tegnet og fotografert. Kullprøver til datering ble samlet inn. Strukturer og gjenstandsfunn ble digitalt innmålt, og kart ble utarbeidet.

Åkervandring innebærer en synfaring etter artefakter beliggende i toppen av matjordlaget. Gjenstander blir samlet inn, og funnstedene måles inn digitalt og plottes inn på kart. Artefakter beliggende i pløyselaget ligger ikke in situ, men kan likevel vise til interessante aktivitetsområder som vektlegges gjennom videre prioriteringer. Åkervandringen ga spesielt gode resultater på lokalitet 1, og dannet grunnlaget for ytterligere utvidelse av undersøkelsesområdet gjennom maskinell avdekking enn først beregnet.

Mekanisk steinaldergravning innebærer at boplassflaten innlemmes i et rutenett med 1x1m store ruter orientert nord-sør. X-koordinaten øker mot nord mens Y-koordinaten øker mot øst. Plasseringen av rutenettet med tilhørende profil foretas ut fra en serie prøveruter. Med grunnlag i funnfordelingen i prøverutene dannes ett bilde av boplassens utbredelse og beskaffenhet, slik at de antatt mest sentrale delene av boplassen blir prioritert for videre undersøkelser. Hver av rutene deles inn i fire kvadranter. Hver kvadrant graves i 10 cm tykke mekaniske lag. Normalt avdekkes en større flate i ett lag før neste lag påbegynnes. Unntak kan gjøres dersom strukturer eller særs funnrrike områder påtreffes. I tillegg etterlates en kryssende profilbenk for å kunne dokumentere landskaps- eller kulturprofilen gjennom boplassen. De utgravde massene vannsåldes gjennom et såld med 4 mm maskevidde, og spor etter menneskelig aktivitet samles opp. Slike spor kan være redskaper og produksjonsavfall av stein eller andre materialer, skjørbrent stein, organisk materiale m.m. Funnene blir katalogisert og funnspretningskart utarbeides.

5. LOKALITET 1. BOSETNINGSSPOR

- id 89481, C.55257
- Førstad store, 147/4

Bilde 1. Lokalitet 1 Flyfoto fotografert mot sør. Fotograf Tom Heibreen

5.1 UTGRAVNINGENS FORLØP

Lokaliteten var gjenfylt etter registreringen. Tiltakshaver hadde på forhånd stukket ut hjørnene av lokaliteten i henhold til fylkeskommunens avgrensning. Arbeidet startet opp med et forsøk på å gjenfinne de registrerte strukturene. Etter kort tid ble de første funnene gjort, men ikke i det forventede omfanget. Etter en begrenset utvidelse av feltet i sør og øst uten signifikante funn, samt at flere av de registrerte funnene ble avskrevet, ble flateavdekkingen avsluttet.

I forbindelse med innmåling ble det på et senere tidspunkt funnet flint like øst for undersøkelsesområdet, blant annet et fragment av en mulig flintdolk eller sigd. Området ble åkervandret, og flere funn av flint ble gjort. Feltet ble derfor utvidet slik at det omfattet det funnførende området. Utvidelsesområdet lå utenfor fylkeskommunens avgrensning av lokaliteten.

Det ble benyttet til sammen ca 22 dagsverk i tillegg til fire dagsverk med gravemaskin på lokaliteten.

5.2 KILDEKRITISKE FORHOLD

Ved utgravningen var det problematisk å identifisere fylkeskommunens strukturer fra registreringen. Strukturene var verken markert med duk/spiker eller relatert til sjakter/detaljkart i registreringsrapporten. Ei heller var de funnførende sjaktene skilt fra de funntomme. Flere av de registrerte strukturene hadde ligget eksponert gjennom vinteren før de ble tildekket, hvilket reduserer bevaringsforholdene betraktelig.

Lokaliteten lå i dyrket mark, og det er gjort skade på strukturer i forbindelse med pløying. På høydedraget var matjordlaget spesielt skrint, og det er sannsynlig at strukturene her har blitt kraftigst forstyrret.

I løpet av utgravningen var det svært varierende værforhold. Det var tidvis sterk varme og kraftig sol, hvilket medførte at undergrunnen ble uttørket. I lengre perioder var det kraftig regn påfulgt av sol og varme. Denne kombinasjonen gjorde undergrunnen svært hard og gjorde opprensning tidkrevende.

5.3 UTGRAVNINGEN

Lokal topografi

Undersøkellesområdet lå i dyrket mark, på en markert forhøyning i terrenget. Terrenget falt svakt mot vest og litt kraftigere mot nord. Mot sør flatet terrenget ut. I vest var det en markert brink med noe berg i dagen. Brinken strakk seg nord-sør. Matjordlagets tykkelse varierte fra knappe 25 cm på toppen av forhøyningen, til nærmere 40 cm på det meste. Undergrunnen besto av leire og silt.

Registreringen

Fylkeskommunen hadde påvist strukturer som fordelte seg på to områder. Område 1 lå på toppen av en rygg/kolle, mens område 2 lå i bakkehellingen, om lag 25 meter nord for område 1. Det ble også funnet et par strukturer mellom disse to områdene. I område 1 var det registrert to stolpehull og et ildsted. Et av stolpehullene ble ¹⁴C-datert til slutten av eldre bronsealder, 1280-1010 f.Kr., på trekull fra ask og bjørk. I område 2 var det registrert flere stolpehull. Disse syntes å ha en annen karakter enn stolpehullene i område 1, blant annet ved at noen var rektangulære og relativt store. Enkelte av stolpehullene syntes å ligge på rekke.

Funnmateriale og strukturer

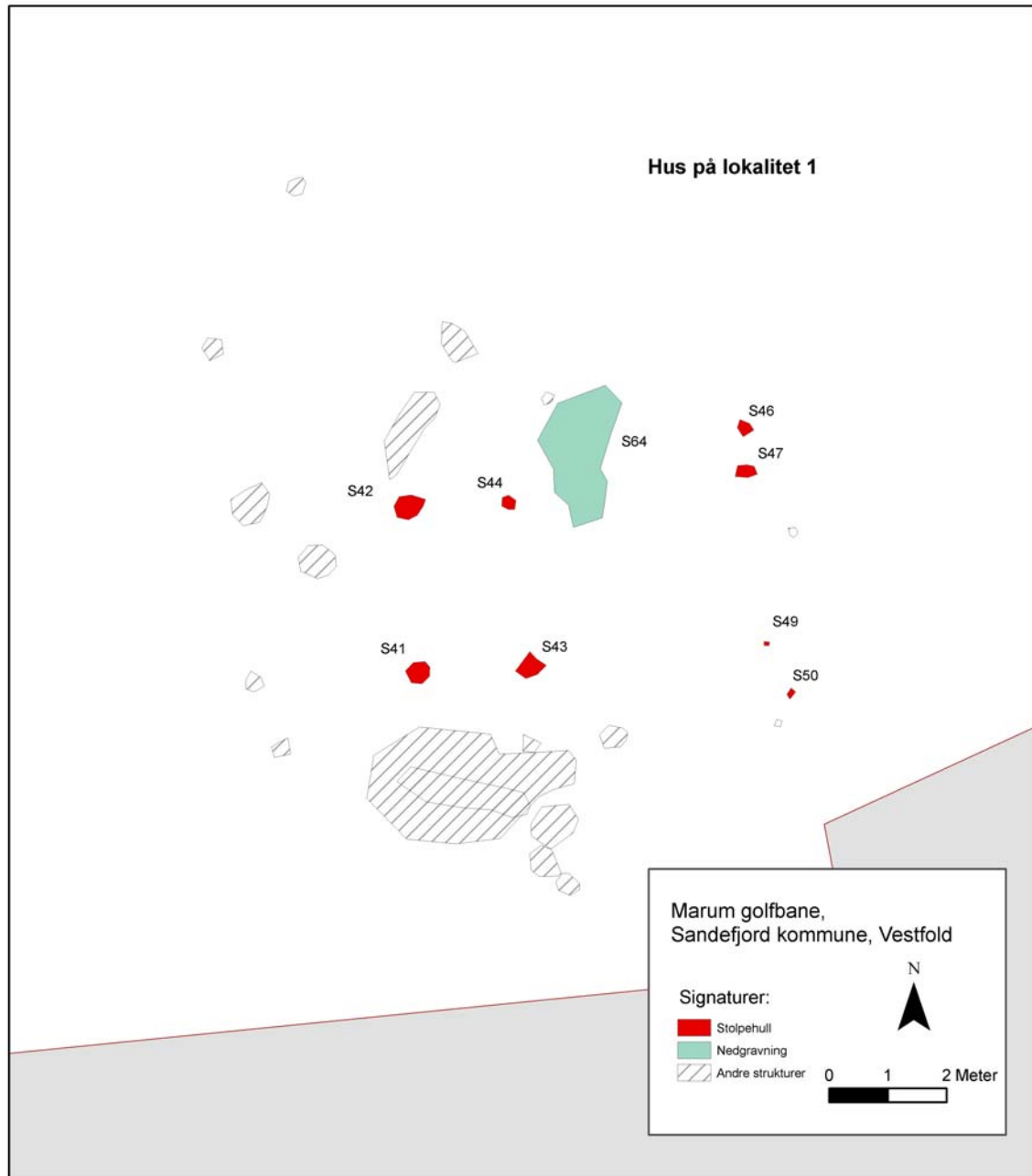
I forbindelse med utgravningen ble det identifisert i alt 67 strukturer. Av disse ble 14 senere avskrevet. De resterende strukturene utgjorde 10 kokegroper/mulige kokegroper, 20 stolpehull/mulige stolpehull og 23 nedgravinger. I tillegg ble det funnet 15 artefakter av flint, herunder fragmenter av to dolker/sigder.

Mulig hus

I undergrunnen under området med flintfunn ble det identifisert flere stolpehull som kan være del av grunnplanet på et hus. Det var bevart fire stolpehull fra takbærende stolper samt 4-6 stolpehull som kan utgjøre veggstolper. Felles for dem alle, med ett unntak (takbærende stolpe), er funn av brent leire. Den brente leiren er tolket som et resultat av at stolpen er brent, og framstår som stolpeavtrykk i stolpehullene (se bilde 2-17). De takbærende stolpehullene anses som sikre, mens det er knyttet større usikkerhet til de veggbærende stolpehullene. Massene her er imidlertid tilsvarende

som for de takbærende stolpehullene, hvilket styrker antagelsen om at de inngår i samme konstruksjon.

Grunnplan mulig hus.

Takstolper.

Bilde 2 S-41 i plan, fotografert mot nord.
Fotografert av Rebecca Cannell

Bilde 3 S-41 i profil, fotografert mot nord.
Fotografert av Rebecca Cannell

Bilde 4 S-42 i plan, fotografert mot nord.
Fotografert av Krister S. Eilertsen

Bilde 5 S-42 i profil, fotografert mot nord.
Fotografert av Krister S. Eilertsen

Bilde 6 S-43 i plan, fotografert mot nord.
Fotografert av Krister S. Eilertsen

Bilde 7 S-43 i profil, fotografert mot nord.
Fotografert av Krister S. Eilertsen

Bilde 8 S-44 i plan, fotografert mot nord.
Fotografert av Krister S. Eilertsen

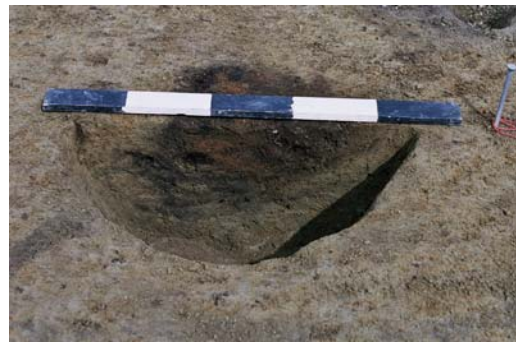

Bilde 9 S-44 i profil, fotografert mot nord.
Fotografert av Krister S. Eilertsen

Veggstolper.

*Bilde 10 S-46 i plan, fotografert mot nord.
Fotografert av Rebecca Cannell*

*Bilde 11 S-46 i profil, fotografert mot nord.
Fotografert av Rebecca Cannell*

*Bilde 12 S-47 i plan, fotografert mot nord.
Fotografert av Krister S. Eilertsen*

*Bilde 13 S-47 i plan, fotografert mot nord.
Fotografert av Krister S. Eilertsen*

*Bilde 14 S-49 i plan, fotografert mot nord-norvest.
Fotografert av Krister S. Eilertsen*

*Bilde 15 S-49 i profil, fotografert mot nord-norvest.
Fotografert av Krister S. Eilertsen*

*Bilde 16 S-50 i plan, fotografert mot nord-norvest.
Fotografert av Rebecca Cannell*

*Bilde 17 S-50 i profil, fotografert mot nord-norvest.
Fotografert av Rebecca Cannell*

Naturvitenskapelige prøver og analyser

Det ble tatt 21 kullprøver fra de dokumenterte strukturene. Samtlige prøver ble treartsbestemt av Helge Irgens Høeg, se vedlagt rapport. Følgende trearter er representert: *Betula* (bjørk), *Corylus* (Hassel), *Fraxinus* (ask), *Pinus* (furu) og *Quercus* (eik). I tillegg ble det funnet brent korn i tre stolpehull fra det mulige huset (S-43, S-47 og S-49).

Datering

I forbindelse med registreringen ble et mulig stolpehull datert til 1280-1010 f. Kr. (på bjørk og ask), dvs. overgangen mellom eldre og yngre bronsealder. Ved utgravningen ble ytterligere fem prøver ¹⁴C-datert. Prøvene er fra kokegrop/ildsted S-23 og stolpehullene S-42, S-43, S-44 og S-47. S-23 ble datert til 1125-900 f. Kr., begynnelsen av yngre bronsealder. Dateringene fra stolpehullene spiker, fra bronsealder og førromersk jernalder til merovingertid.

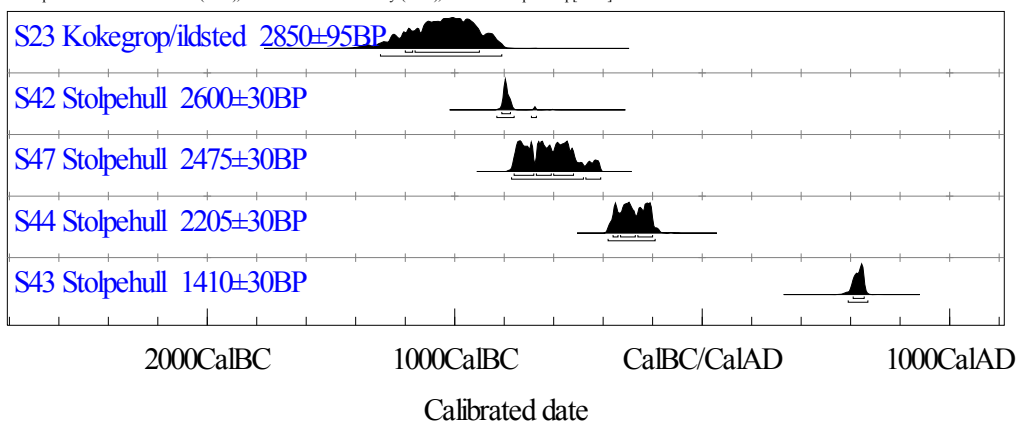

Bilde 18 Fragment av dolk/sigd funnet i pløyselag over mulig hus (C55257/3).
Fotograf Stig Knutsen

¹⁴C-dateringer fra Lokalitet 1

Str. nr	Strukturtype	¹⁴ C-alder (bp)	Kalibrert alder	Datert materiale	Lab. Ref.
S-23	Kokegrop/ildsted	2850 ± 95	1125-900 f. Kr.	Hassel, ask	T-19378
S-42	Stolpehull	2600 ± 30	805-790 f. Kr.	Bjørk, hassel	TUa-7113
S-43	Stolpehull	1410 ± 30	630-660 e. Kr.	Bjørk, hassel	TUa-7114
S-44	Stolpehull	2205 ± 30	360-195 f. Kr.	Bjørk, hassel, ask	TUa-7115
S-47	Stolpehull	2475 ± 30	760-425 f. Kr.	Bjørk, hassel	TUa-7116

Atmospheric data from Reimer et al (2004); OxCal v3.10 Bronk Ramsey (2005); cub r:5 sd:12 prob usp[chron]

Blant gjenstandsfunnene er det de flateretusjerte flintredskapene og keramikken som gir best grunnlag for typologisk datering. Flateretusjeringsteknikk opptrer først i slutten av yngre steinalder og fortsetter inn i bronsealder. Ut fra de bevarte fragmentene er det vanskelig å sikkert typebestemme dolkene/sigdene. Å datere aktiviteten ut fra flinten nærmere enn til senneolitikum-eldre bronsealder er vanskelig.

Keramikken har to dekorelementer i form av en pålagt list med skrå streker og en påsatt knapp/knott under. Magringen og dekoren tyder på at keramikken er yngre enn flinten, og da med stor sannsynlighet fra jernalder. Det har ikke lyktes å finne keramikk med denne dekorkombinasjonen i referanselitteraturen. Det finnes imidlertid eksempler på keramikk med pålagt list med skrå streker i Johs. Bøes "Jernalderens keramikk i Norge" (1931), eksempelvis fig. 74, men disse mangler knapp/knott. Noen nærmere datering enn til jernalder er derimot vanskelig.

5.4 VURDERING AV UTGRAVNINGSRISULTATENE, TOLKNING OG DISKUSJON

I prosjektplanen var det anslått ca 150 strukturer på lokaliteten, og undersøkelsen var beregnet til 36 dagsverk. I forbindelse med utgravningen ble det identifisert i alt 67 strukturer. Av disse ble 14 senere avskrevet. De resterende strukturene utgjorde 10 kokegroper/mulige kokegroper, 20 stolpehull/mulige stolpehull og 23 nedgravinger. I tillegg ble det funnet 15 artefakter av flint, herunder fragmenter av to dolker/sigder. I alt ble det benyttet 22 dagsverk i tillegg til fire dager med maskin.

Problemstillingene for lokaliteten var blant annet knyttet til identifisering av eventuelle hustomter, huskonstruksjon og indre organisering/funksjon. Tolkningen av hus på lokaliteten er usikker. Dateringene av de fire stolpehullene varierer med opp til 1400 år, og det er høyst usikkert om strukturene har inngått i samme huskonstruksjon.

Det ble funnet flateretusjert materiale i pløyselaget rett over grunnplanet, disse er sannsynligvis fra perioden yngre steinalder - bronsealder. Keramikken synes å være fra jernalder. Funn av brente korn i 3 av 8 bevarte stolpehull viser til korndyrkning. Dersom den flateretusjerte flinten er rest etter en sigd forsterkes dette inntrykket.

Det er sannsynlig at området har vært brukt over en lengre periode. Dateringene fra lokaliteten strekker seg fra yngre bronsealder til merovingertid. I tillegg foreligger en datering fra registrering til slutten av eldre bronsealder.

6. LOKALITET 2. KOKEGROPFELT

- id 89484, C.55258
- Førstad store, 147/38

Bilde 19. Flyfoto lokalitet 2, fotografert mot nordvest. Det gamle bekkeleiet er synlig nede til høyre i feltet og skillett mellom leire og grus øverst i feltet. Fotograf Tom Heibreen

6.1 UTGRAVNINGENS FORLØP

Sjaktene fra registreringen var gjenfylt, men lokalitetens avgrensning var stukket ut før undersøkelsen tok til. Flateavdekkingen startet opp ved Marumbekken, og fulgte denne sørover. Etter ca 30 meter uten funn framkom et sterkt utvasket område med en del stein, noe som sto i sterk kontrast til undergrunnen av leire lenger nord. Det utvaskede området ble tolket som det gamle bekkeleiet. Dette stemmer overens med informasjon fra tiltakshaver og grunneier som kunne fortelle at bekkeleiet ble flyttet for 20 til 40 år siden. Flateavdekkingen ble flyttet lenger vest, og det ble gravd fra nord mot sør. Etter få meter ble de første kokegropene funnet, og kokegropfeltet ble avdekket i sin helhet. Antallet kokegropene oversteg det forventede, og antallet feltpersoner og graden av dokumentasjon måtte tilpasses funnmengden. Ti kokegropene ble spesielt prioritert og grundig dokumentert. De prioriterte kokegropene utgjorde et representativt utvalg med hensyn til type (form, størrelse) og geografisk beliggenhet innenfor kokegropfeltet. De resterende kokegropene ble dokumentert ved foto i plan, og enkelte ble skissert i profil. Samtlige kokegropene ble målt inn digitalt. Kullprøver ble tatt fra profilen.

I prosjektplanen var det totale antallet strukturer på lokalitetene 2 og 3 forventet å ligge på mellom 70 og 100. Undersøkelsen av begge lokalitetene var beregnet til om

lag 43 dagsverk. Ved utgravningen av lokalitet 2 ble det avdekket 111 kokegroper og fem mulige stolpehull. I tillegg ble 14 strukturer avskrevet. Til sammen ble det benyttet ca 50 dagsverk i tillegg til syv dager med gravemaskin.

6.2 KILDEKRITISKE FORHOLD

Lokaliteten lå i dyrket mark, og strukturene var skadet av jordbruksaktivitet. Kokegropene var dårlig bevart, og det store flertallet hadde en fagdybde på mindre enn 20 cm. Flere kokegroper hadde svært lite trekull, og det var problematisk å få tilstrekkelig kullbiter fra prøvene. Fylkeskommunen hadde markert enkelte av de registrerte kokegropene med plast, så disse var enkle å kjenne igjen. Imidlertid var det under registreringen gravd litt dypt med gravemaskin, og utgravningen viste at de registrerte kokegropene kun var bevart i 2-4 centimeters dybde. Det er mulig enkelte kokegroper ble fjernet ved registrering, og at dette kan forklare enkelte funntomme områder i kokegropfeltet. Videre viste det seg at lokalitetens areal var mindre enn beregnet ved registreringen, grunnet bekkens endrede leie.

6.3 UTGRAVNINGEN

Lokal topografi

Undersøkellesområdet lå i dyrket mark, i den nedre delen og ved foten av en skråning ned mot Marumbekken. Skråningen heller fra vest mot øst. På toppen av skråningen ligger et plataå med en brink som strekker seg nord-sør. Høydeforskjellen mellom plataået og det nedenforliggende kokegropfeltet varierer. Plataået ligger ca 10-12 meter høyere enn den sørlige delen av flaten med kokegroper, og ca 4-5 meter høyere enn kokegropfeltets nordlige del. Nord og sør for undersøkellesområdet flater terrenget ut og ligger bare en knapp meter høyere enn bekken. I sør er området fuktig som følge av det gamle bekkeleiet. Matjordslagets tykkelse varierte fra 20 til 40 cm. Øverst i skråningen består undergrunnen av grus og sand. Dette gikk over i leire, og ned mot det gamle bekkeleiet var leiren mer steinholdig. Leiren var i all hovedsak kompakt og hard, men noe mindre hard øverst mot fyllskiftet. I og ved det gamle bekkeleiet var leiren vasket hvit, og det var en del avsetninger av stein og grus.

Registreringen

Vestfold fylkeskommune hadde registrert 17 kokegroper. I skråningen ned mot og vest for lokaliteten ble det ved en befaring i 2004 observert et flintavslag. Lokaliteten var beregnet til 40 x 110 m (4400 m²).

Funnmateriale og strukturer

I forbindelse med utgravningen ble det avdekket 130 strukturer. Av disse ble 14 senere avskrevet. De resterende anleggene utgjør 111 kokegroper (hvorav 75 ble snittet) og fem mulige stolpehull.

Kokegropene lå samlet innenfor et område på ca 25 x 95 meter (ca 2500m²). Lokaliteten var orientert sørøst-nordvest og strekker seg langs Marumbekkens gamle bekkeleie i øst. I vest var feltet avgrenset av og "orientert" etter skråningen. Med unntak av fire kokegroper lå samtlige i leire. De 111 kokegropene lå tett innenfor et begrenset område, og ingen strukturer overlappet i plan. Kokegropene framsto som relativt ensartet i utforming tross varierende størrelse.

Bilde 20. S-1 fotografert i plan mot nord. Eksempel på kokegrop. Fotograf Ellen K. Friis

Bilde 21. S-1 fotografert i profil mot nord. Eksempel på kokegrop. Fotograf Ellen K. Friis

Det ble til sammen funnet 12 artefakter av flint, herunder en flekke med retusj, et brent fragment med flateretusj (muligens del av en sigd) og en kjerne. Enkelte av artefaktene ble funnet i kokegropene (se funnliste).

Naturvitenskapelige prøver og analyser

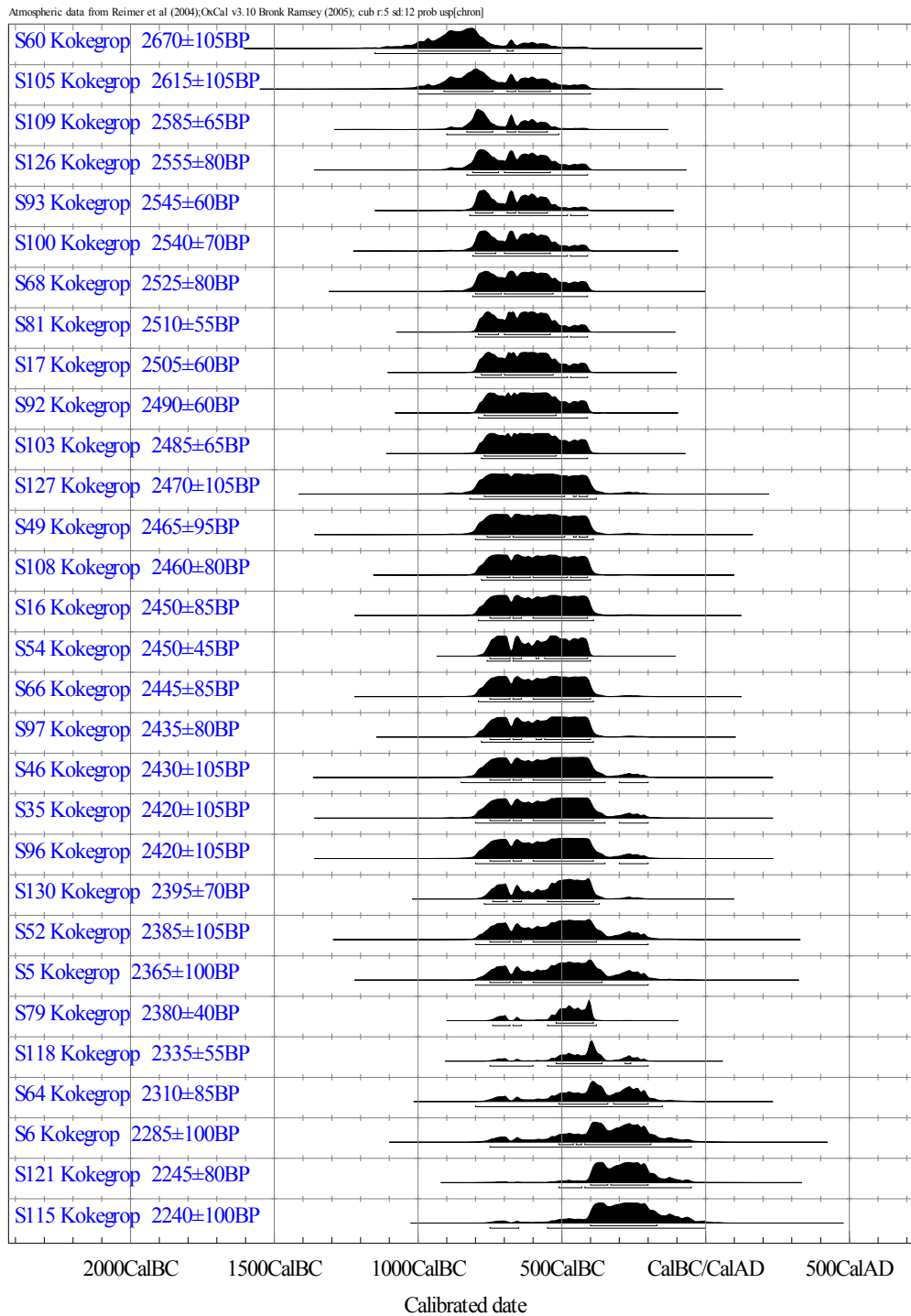
Det ble tatt i alt 72 kullprøver fra de dokumenterte kokegropene. Samtlige prøver ble treartsbestemt av Helge Irgens Høeg, se vedlagt rapport. Følgende trearter var representert: *Betula* (bjørk), *Corylus* (hassel), *Fraxinus* (ask), *Pinus* (furu) og *Quercus* (eik). For fullstendig liste over treartene i de individuelle prøvene, se vedlegg.

Datering

Til sammen 30 prøver ble ¹⁴C-datert ved NTNU. Dateringene viser at kokegropfeltet har vært i bruk i perioden 910-170 f.Kr., dvs yngre bronsealder og førromersk jernalder. Et flertall av dateringene (23 av 30) var tilnærmet identiske, og lå innenfor perioden ca 800-400 f. Kr.

Dateringer fra Lokalitet 2

Kokegrop	¹⁴C-alder (BP)	Kalibrert alder	Datert materiale	Lab. ref.
S-5	2365±100	750-370 f.Kr.	Bjørk	T-18967
S-6	2285±100	400-200 f.Kr.	Løvtre	T-18996
S-16	2450±85	770-400 f.Kr.	Bjørk	T-18968
S-17	2505±60	790-430 f.Kr.	Bjørk	T-18969
S-35	2420±105	770-390 f.Kr.	Bjørk	T-18970
S-46	2430±105	770-390 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18971
S-49	2464±95	785-400 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18972
S-52	2385±85	760-380 f.Kr.	Bjørk	T-18973
S-54	2450±45	760-410 f.Kr.	Bjørk	T-18974
S-60	2670±105	910-790 f.Kr.	Bjørk	T-18975
S-64	2310±85	405-210 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18976
S-66	2445±85	770-400 f.Kr.	Bjørk	T-18977
S-68	2525±80	800-430 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18978
S-79	2380±40	415-395 f.Kr.	Bjørk	T-18979
S-81	2510±55	790-520 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18980
S-92	2490±60	780-420 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18981
S-93	2545±60	800-540 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18982
S-96	2420±105	770-390 f.Kr.	Bjørk	T-18983
S-97	2435±80	765-400 f.Kr.	Bjørk	T-18984
S-100	2540±70	800-535 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18985
S-103	2485±65	780-415 f.Kr.	Bjørk	T-18986
S-105	2615±105	840-600 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18987
S-108	2460±80	770-400 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18988
S-109	2585±65	810-765 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18989
S-115	2240±100	400-170 f.Kr.	Bjørk	T-18990
S-118	2335±55	405-375 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18991
S-121	2245±80	395-190 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18992
S-126	2555±80	805-535 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18993
S-127	2470±105	790-400 f.Kr.	Bjørk, hassel	T-18994
S-130	2395±70	750-395 f.Kr.	Bjørk	T-18995

6.4 VURDERING AV UTGRAVNINGSRISULTATENE, TOLKNING OG DISKUSJON

I følge prosjektplanen var det forventet mellom 70 og 100 strukturer på lokalitetene 2 og 3 til sammen fordelt på et areal på ca 8875 m². I forbindelse med utgravningen ble antallet anlegg overskredet på lokalitet 2 med sine 130 strukturer. Totalt ble det avdekket nærmere 5000 m² på lokaliteten. I alt ble 89 av 130 strukturer undersøkt (avskrevne inkludert), hvilket utgjør i overkant av 2/3-deler (68,5%).

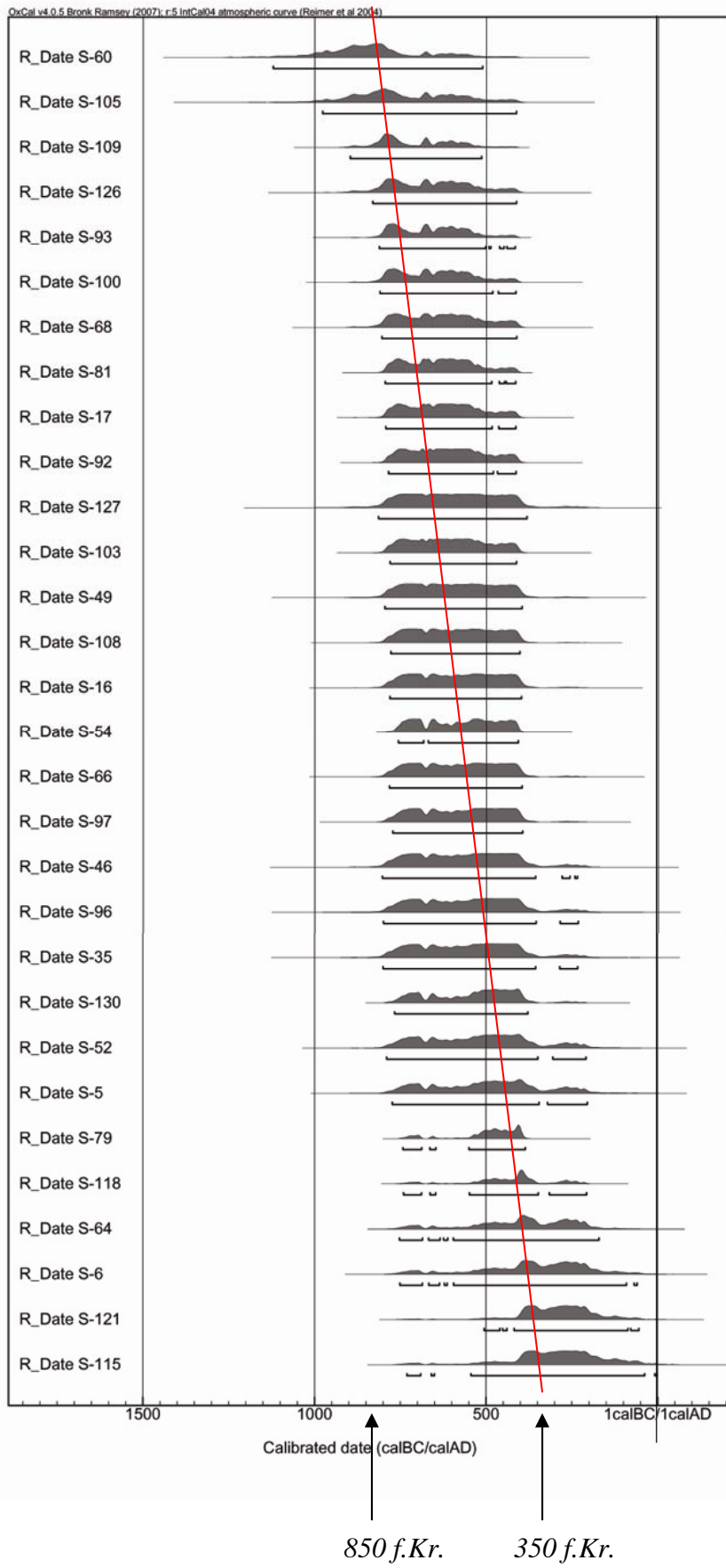
Ingen av de fem mulige stolpehullene ble snittet, og alle er ansett som usikre. Blant de 14 avskrevne strukturene var det nesten utelukkende strukturer som i utgangspunktet ble tolket som mulige stolpehull. Det er grunn til å tro at dette også er tilfellet for de fem usikre stolpehullene som ikke ble snittet. Det er dermed stor sannsynlighet for at undersøkelsesområdet representerer et rent kokegropfelt.

I all hovedsak ligger kokegropene mellom fyllskiftet leire/grus i vest og bekkeleiet til Marumbekken i øst (se bilde 19). Unntaket er fire kokegroper, hvorav to stykker ligger akkurat i fyllskiftet og to litt inn i området med grus. Det ligger en rekke med kokegroper helt opp mot kanten av fyllskiftet i vest. Terrenget stiger relativt kraftig mot vest, men det er ikke noen markant endring i stigningsgraden ved avslutningen av feltet som skulle tilsi en topografisk grense for feltet. Dette kan tyde på at anleggelsen av kokegropene i leire har vært bevisst. Det forhold at ingen kokegroper overlapper tyder også på at kokegropfeltet har en organisert oppbygning, og at det har vært et poeng å ikke overlappet omkringliggende anlegg når en kokegrop ble anlagt. Videre synes kokegropene å ligge på rekker som er orientert etter Marumbekkens leie, noe som også peker i retning av en organisert oppbygning. Det er imidlertid grunn til å understreke at det ved så vidt mange kokegroper innenfor et begrenset område, er en fare for å konstruere mønstre (rekker) som ikke nødvendigvis har vært ”retningsgivende” eller ”reelle” på det tidspunkt kokegropfeltet ble anlagt.

Med bakgrunn i foreliggende dateringer kan det argumenteres for to tolkninger vedrørende den tidsmessige organiseringen av feltet. Som figuren på side 23 viser, er det mulig å trekke en linje gjennom alle dateringene som indikerer at feltet ble benyttet jevnlig i en periode på ca 500 år, fra ca 850-350 f. Kr. Innenfor denne 500 år lange perioden er 2/3-deler av dateringene fra yngre bronsealder. Dersom de udaterte kokegropene følger samme dateringsmønster, har det blitt anlagt en kokegrop hvert fjerde eller femte år i gjennomsnitt. Det er imidlertid ikke mulig å påvise en romlig systematisk utvikling av kokegropfeltet. I feltets tidlige bruksfase var forskjellige områder i bruk, se kart side 94. Eksempelvis ligger den eldste daterte kokegrop (S-60) øverst ved fyllskiftet, mens den nest eldste (S105) ligger mot sør i feltet, midt mellom fyllskiftet og bekken, men rett ved den yngste daterte kokegropen (S-115).

En annen tolkning av dateringene er at det var en etableringsfase av feltet påfulgt av en periode med intensiv bruk påfulgt av en avviklingsfase noe senere. Linjen gjennom dateringene vil da se ut som en slak speilvendt sigmoid kurve. Kokegropenes relativt ensartede utforming og det forhold at ingen overlapper hverandre støtter denne tolkningen. Uavhengig av forklaringsmodell virker det rimelig å anta at kokegropene var synlige gjennom hele eller store deler av feltets brukstid. Dersom kokegropene ikke hadde vært synlige, ville det kunne forventes at flere av kokegropene ville overlappet.

Hvorvidt det er samtidighet mellom flinten og kokegropene er vanskelig å avgjøre sikkert, men typologisk er sigder knyttet til yngre steinalder og eldre bronsealder. Det er mest sannsynlig at flinten tilhører en eldre bruksfase enn kokegropene. Blant annet ble det funnet en flekke som tyder på at den var gjenbrukt i en senere fase. Noe av flinten ble funnet i kokegropene, men dette skyldes sannsynligvis at de har fulgt med ved gjenfylling e.l. Yngre bronsealder er godt representert i nærområdet for øvrig. Av sentrale funn kan nevnes helleristningene på Haugen, 144/2 (id 59112), skipsristningen på en helle funnet i en gravrøys ved Virik skole (id 19817) og et miniatyr-sverd i bronse funnet på gnr. 129 Hystad (C6098-6099). Flere av funnene tyder på at det kan ha foregått relativt stor rituell aktivitet i området i bronsealder, og det er mulig å se kokegropfeltet som del av dette.

Et sentralt aspekt ved kokegroper som ligger samlet og utgjør et kokegropfelt, er det kultiske. Slike felt uten spor av bygninger gir grunn til å tro at kokegropene er spor etter spesielle måltider. Radiologiske dateringer viser at kokegropfelt gjerne ble benyttet gjennom flere hundre år. Til tross for at antallet groper kan ha vært betydelig, som i dette tilfellet, må det ha gått flere år mellom hver gang det ble anlagt en ny kokegrop. En slik tidsmessig sjelden bruk av et felt antyder at det må ha ligget en viktig eller spesiell anledning til grunn ved anleggelse av en ny kokegrop. I forlengelsen av dette har kokegroper gjerne blitt tolket å være spor etter rituelle handlinger innenfor hedensk religion. Kokegropfelt kan altså representere spor etter førkristne kultplasser. På de såkalt ”spesialiserte kokegropfeltene” (se Martens 2005) er ofte kokegropene ordnet i ulike mønstre, ved at de ligger på linjer eller i sirkler. Kokegropfeltet ved Marumbekken kan klassifiseres som et slikt spesialisert felt ettersom kokegropene ser ut til å ligge på rekker i terrenget.

Dagfinn Skre (2007:403) mener at det kan tilberedes mat til minst 50 personer i en kokegrop. Det høye antallet overlappende dateringer fra kokegropene ved Marumbekken viser at flere av gropene kan ha vært i bruk samtidig, og at en større menneskemengde kan ha vært samlet på stedet i perioder. Hvorfor stedet ved Marumbekken har hatt en spesiell betydning i forhistorien er uvisst. Det er registrert flere graver og helleristninger i nærområdet, men ikke i umiddelbar nærhet til feltet. Kokegropfeltet ligger nede i et søkk i terrenget, og det er lite utsikt over det omkringliggende området. Dette kan bety at det er nærheten til bekken og stedets mangel på innsyn som har ligget til grunn for lokaliseringen av kokegropfeltet som et samlingspunkt.

På den andre siden av Marumbekken, rett øst for kokegropfeltet, er det registrert hulveier (id 20925) i skogen. Hulveier blir ofte datert til jernalder / middelalder, men det er mulig at ferdselen i skogen kan ha foregått allerede mens kokegropfeltet var i bruk.

7. LOKALITET 3. KOKEGROPER/ILDSTEDER

- id 89483, C.55259
- Førstad store, 147/38

Bilde 22 Flyfoto over lokalitet 3 fotografert mot nordøst. Fotograf Tom Heibreen.

7.1 UTGRAVNINGENS FORLØP

Sjaktene fra registreringen var gjenfylt, men lokalitetens avgrensning var stukket ut før undersøkelsen tok til. Flateavdekkingen startet i den nordlige delen av lokaliteten, og det ble tidlig gjort funn av strukturer. Avdekkingen fortsatte innenfor det markerte området. Etter hvert ble det klart at funnene fortsatte utenfor dette området, og feltet ble utvidet i sørvest. I tillegg ble det gravd en søkesjakt nordover uten at det ble gjort sikre funn av strukturer. Det viste seg at det var berg på store deler av lokaliteten. Berget ble synfart for helleristninger uten resultat. Til sammen ble det benyttet ca åtte dagsverk i tillegg til to dagsverk med gravemaskin.

7.2 KILDEKRITISKE FORHOLD

Lokaliteten lå i dyrket mark, og strukturene har blitt skadet av jordbruksaktivitet. I tillegg lå lokaliteten på en høyde nær brinken av et platå, og pløying har medført at masser er dratt ned skråningen i øst. Pløgen har dermed gradvis gått dypere ned i undergrunnen på høyden og fjernet en større del av strukturene på høydetraket. Under avdekkingen viste det seg at det lå berg like under overflaten langs brinken og dekte store deler av undersøkelsesområdet. Anleggene var grunne og til dels dårlig bevart.

7.3 UTGRAVNINGEN

Lokal topografi

Undersøkellesområdet lå i dyrket mark, på et nord-sør orientert høydedrag og med en markert brink i øst like sørvest for lokalitet 2. Mot vest faller terrenget ned i en svak dal før terrenget stiger etter ca 50-75m. En liten åkerholme med et par røyser lå nesten midt i undersøkellesområdet, mens en større åkerholme lå nordnordøst for feltet. Langs store deler av brinken inn mot den lille åkerholmen var det berg like under overflaten. For øvrig var matjordlaget mellom 25 og 40 cm tykt. Undergrunnen besto av leire og noe silt, med lite eller ingen stein. Fra lokaliteten er det fritt utsyn i alle retninger sett bort fra vegetasjon ved åkerholmene. Marumbekken hadde leie nær foten av brinken i øst.

Registreringen

Fylkeskommunen hadde registrert 7 kullflekker tolket som mulige branngraver. Imidlertid ble det, tross god opprensing, ikke observert brente bein, og minst to av strukturene lå på et oppstikkende svaberg. Med denne bakgrunn ble det i prosjektplanen påpekt at strukturene trolig representerte rester etter ildsteder.

Funnmateriale og strukturer

Ved utgravningen ble det avdekket 49 strukturer, hvorav 47 ble snittet. 19 strukturer ble avskrevet ved nærmere undersøkelse. De resterende anleggene utgjorde 27 kokegropes/ ildsteder samt ett mulig stolpehull. Flere av kokegropene/ ildstedene hadde lite eller ingen brente stein, og bare et tynt kullag var bevart. Enkelte hadde et lag med leire over kullaget. De fleste strukturene lå i et belte som strakk seg sørvest-nordøst. I tillegg ble det funnet 3 flintavslag i pløyselaget (C55259). For fullstendig oversikt over strukturer se strukturtabell.

Naturvitenskapelige prøver og analyser

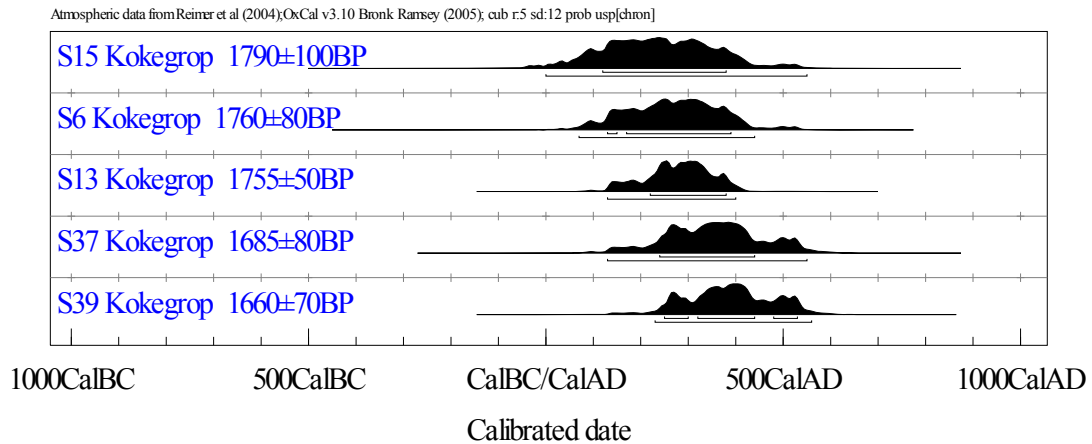
Det ble tatt 28 kullprøver, samtlige fra kokegropes. Alle prøvene ble treartsbestemt av Helge Irgens Høeg, se vedlagt rapport. Følgende trearter var representert: Betula (bjørk), Corylus (hassel), Populus (osp), Tilia (lind), Prunus/Sorbus (hegg/rogn) og Salix/Populus (selje, vier/osp).

Datering

Fem strukturer ble ¹⁴C-datert og viser til aktivitet i romertid. Dateringene er foretatt på bjørk eller andre løvtrær.

¹⁴C-dateringer lokalitet 3.

Struktur	¹⁴ C-alder (bp)	Kalibrert alder	Datert materiale	Lab. Ref.
S-15	1790 ± 100	125-390 e.Kr.	Bjørk/osp	T-18964
S-6	1760 ± 80	215-400 e.Kr.	Løvtrær	T-18962
S-13	1755 ± 50	235-375 e.Kr.	Løvtrær	T-18963
S-37	1685 ± 80	255-435 e.Kr.	Løvtrær	T-18965
S-39	1660 ± 70	270-445 e.Kr.	Løvtrær	T-18966

Bilde 23. S-23 fotografert i plan mot nord.
Eksempel på bunn av kokegrop/ildsted.
Fotograf Anne Skogsjord

Bilde 24. S-23 fotografert i profil mot nord.
Eksempel på bunn av kokegrop/ildsted.
Fotograf Anne Skogsjord

7.4 VURDERING AV UTGRAVNINGSRISULTATENE, TOLKNING OG DISKUSJON

I følge prosjektplanen var det forventet mellom 70 og 100 strukturer på lokalitet 2 og 3 til sammen fordelt på et areal på ca 8875 m². Totalt ble det avdekket nærmere 2500 m² på lokalitet 3. I alt ble 47 av 49 strukturer undersøkt (avskrevne inkludert), hvilket utgjør over 95 %. Det ble utført ca åtte dagsverk i tillegg til to dagsverk med gravemaskin.

Samtlige kulturminner var dårlig bevart og skadet av pløying. Kun to anlegg hadde en fagdybde på mer enn 15 cm, og hele seksten anlegg var grunnere enn 10 cm. Strukturene ligger hovedsakelig rundt berg i dagen, og ligger i et belte sørvest-nordøst. Feltet ligger ut mot en brink i øst, med utsyn til Marumbekken. Dateringene tilsier en stor grad av samtidighet. Det kan i liten grad trekkes sikre slutninger ut fra kun fem dateringer, men de kan indikere en intensiv bruk av området/lokaliteten i romertid. Kokegropene er flere hundre år yngre enn kokegropene på lok. 2, og det er således ingen tidsmessig relasjon til disse. Materialet er for spinkelt til å kunne trekke større slutninger om hvilken aktivitet/kulturhistorisk kontekst kokegropene skal knyttes til.

8. LOKALITET 4. STEINALDERLOKALITET

- id 89476, C.55260
- Marum mellom, 137/6

Bilde 25. Oversiktsbilde lokalitet 4, flyfoto. Fotografert mot vest. Fotograf Tom Heibreen

8.1 UTGRAVNINGENS FORLØP

Ved registreringen var lokaliteten påvist gjennom funn av flint i tre prøvestikk. Stikkene ble tatt i utkanten av dyrka mark, på en større åkerholme/-rygg. Det var i tillegg gjort løsfunn av flint i tilgrensende dyrka mark. Beskaffenheten til funnene i åkeren var usikker, og den delen av lokaliteten som lå på åkerholmen ble prioritert. Det var satt ut markører i henhold til fylkeskommunens avgrensning av lokaliteten. Avgrensningen var foretatt ut fra positive prøvestikk og topografi.

Undersøkelsen ble innledet med graving av en rekke prøveruter for å få bedre oversikt over utstrekning og funnmengde, samt lokalisere eventuelle funnkonsentrasjoner. Det ble gjort funn i seks av sju prøveruter. Den delen av boplassområdet som lå utenfor åkeren ble anslått til ca 200 m², mens arealet i den tilgrensende åkeren var uvisst. Det ble tidlig klart at det ikke ville la seg gjennomføre å grave hele boplassområdet, og en streng prioritering måtte foretas. Både funnkonsentrasjonene i prøverutene og topografiske hensyn lå til grunn for valg av utgravningsområde. Det ble vurdert at manuell avtorving ville bli svært tidkrevende grunnet all stein i undergrunnen, og det ble foretatt maskinell avtorving. Et målesystem med origo 100x, 100y ble anlagt med profil orientert øst-vest. Det ble åpnet ca 48 m² kvadratmeter i plan, og til sammen 91 m² ble gravd i kvadranter på 50 x 50 cm i plan og to til tre mekaniske lag á 10 cm.

Det ble tidlig gjort funn av tre flateretusjerte pilspisser med konkav basis og en spydspiss. Dette området ble prioritert i det videre arbeidet.

I tillegg til konvensjonell graving i ruter og lag ble det benyttet maskinell flateavdekking. Utenfor dyrka mark ble dette foretatt øst for den konvensjonelt gravde flaten, i et område hvor funnmengden avtok. I tillegg ble det avdekket et større område i den tilgrensende åkeren, i nedkant av det konvensjonelt gravde området. Hensikten var i første rekke å avdekke spor etter boenheter, graver eller avfallsmøddinger utenfor det konvensjonelt undersøkte boplassområdet. Det ble ikke prioritert å vannsålde deler av åkerjorda på grunn av tidspress. Det ble ikke påvist anlegg av forhistorisk karakter.

Til sammen ble det benyttet 50 dagsverk i tillegg til tre dager med gravemaskin på lokaliteten.

8.2 KILDEKRITISKE FORHOLD

Den delen av boplassen som lå i dyrket mark var naturlig nok forstyrret av jordbruksaktivitet, og eventuelle artefakter i pløyselaget lå ikke in situ. Inn mot åkerholmen var det veldig mye stein i undergrunnen, hvilket reduserte graveintensiteten betraktelig. I den sørlige delen av utgravningsområdet ble det derfor kun gravd i ett lag. Mot slutten av utgravningen ble mekanisk lag 1 og 2 i flere ruter slått sammen for å spare tid. All steinen gjorde at det ble ansett som mest hensiktsmessig å torve av området maskinelt. Maskinell avtorving medfører en viss forstyrrelse øverst i det funnførende laget. I tillegg var deler av området benyttet som avfalls plass for jordbruksredskaper, og det er vanskelig å avgjøre om dette kan ha forstyrret funnkonteksten på boplassen. Det var et nesten totalt fravær av stein i leireundergrunnen i dyrka mark. Det er lite trolig at steinen inn mot åkerholmen var ryddet, men resultatet av isavsetninger.

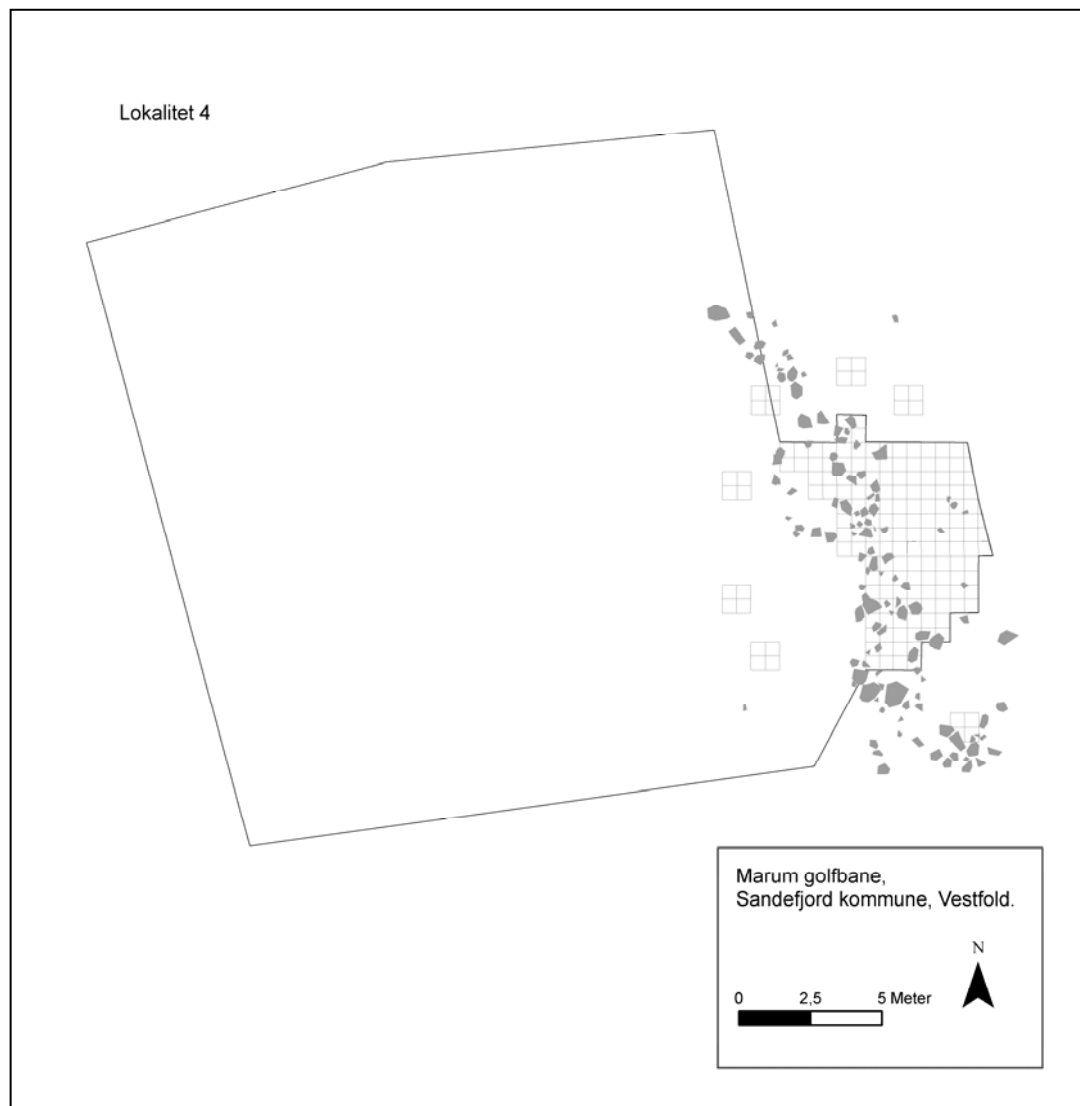

Bilde 26. oversiktsbilde lokalitet 4. fotografert mot sør. Fotograf Stig Knutsen

Lokal topografi

Undersøkellesområdet lå ved en liten bergknaus på en svak forhøyning, inn mot en lav og nesten vertikal bergvegg. Bergveggen minner om en heller, men den har ikke overheng. Bergveggen er ca 2,5 meter høy og strekker seg langs hele boplassområdet. Ned mot jordekanten lå et belte med ca hodestor stein som strekker seg sørøst-nordvest langs hele det utgravde området. Undergrunnen var en jordprofil uten spor etter utvaskningslag. Det var heller ingen spor etter tidligere dyrkning. I åkeren i vest er det en ca 40-50 meter lang flate før terrenget faller markant ned i et lite dalsøkk hvor Marumbekken renner. Mot nord og sør er det relativt flatt, men terrenget faller svakt i sør. Boplassen ligger litt inn på en brink. Ved overgangen til bronsealder var vannstanden mellom 15 og 20 meter over dagens, og kartene bakerst i rapporten viser topografien ved en vannstand på hhv. 20 og 15 meter over dagens.

Undergrunnen i den dyrka marken besto av sandblandet leire, mens resten av boplassområdet inntil bergveggen besto av moreneaktige masser med sand og mye stein.

Oversiktskart over lokalitet 4. Rutene viser de konvensjonelt gravde rutene. Resten er undersøkt ved maskinell flateavdekning.

Funnmateriale og strukturer

Til sammen ble det gjort 500 funn fordelt på 469 flint, 25 keramikk, fire fragmenter brente bein, en kvartsitt og en bergart. Spesielt skal nevnes funn av flateretusjerte redskaper i form av en spydspiss og tre pilspisser med konkav basis, samt en slipeplate i kvartsitt. Med unntak av en hank eller øsken som var finmagret, var keramikken grovmagret og kraftig. Funnene fordelte seg relativt jevnt over flaten, men det var en viss tendens til at det var flere funn ned mot steinbeltet enn inn mot bergveggen. Pilspissene, spydspissen og nær all keramikken ble funnet innenfor et begrenset område, med spydspissen ca 30 cm fra bergveggen. For fullstendig funnliste, se vedlegg.

Bilde 27. Spydspiss (C55260/1)
Fotograf Stig Knutsen

Bilde 28. Pilspiss (C55260/2)
Fotograf Stig Knutsen

Bilde 29. Pilspiss (C55260/3)
Fotograf Stig Knutsen

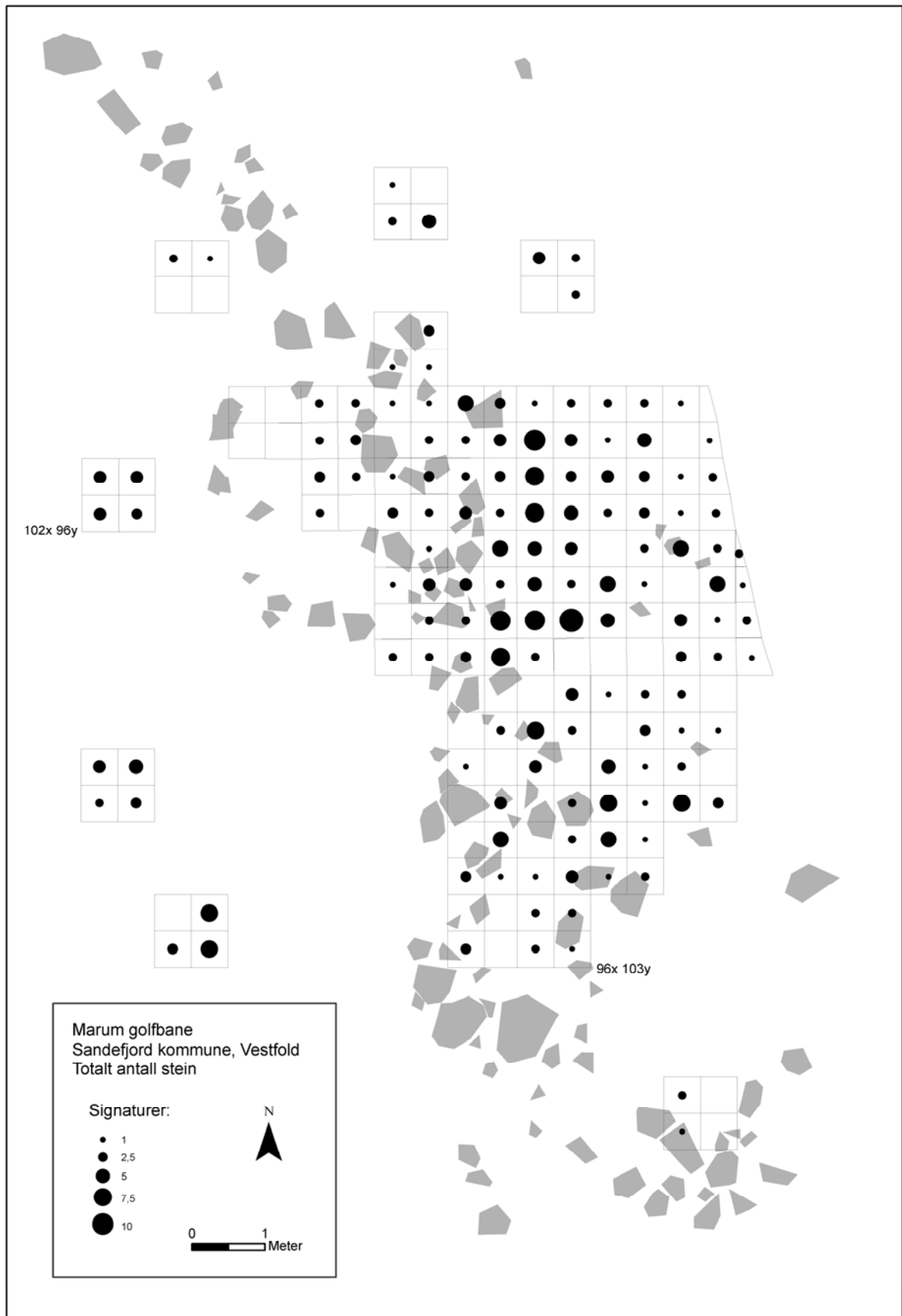
Bilde 30. Pilspiss (C55260/3)
Fotograf Stig Knutsen

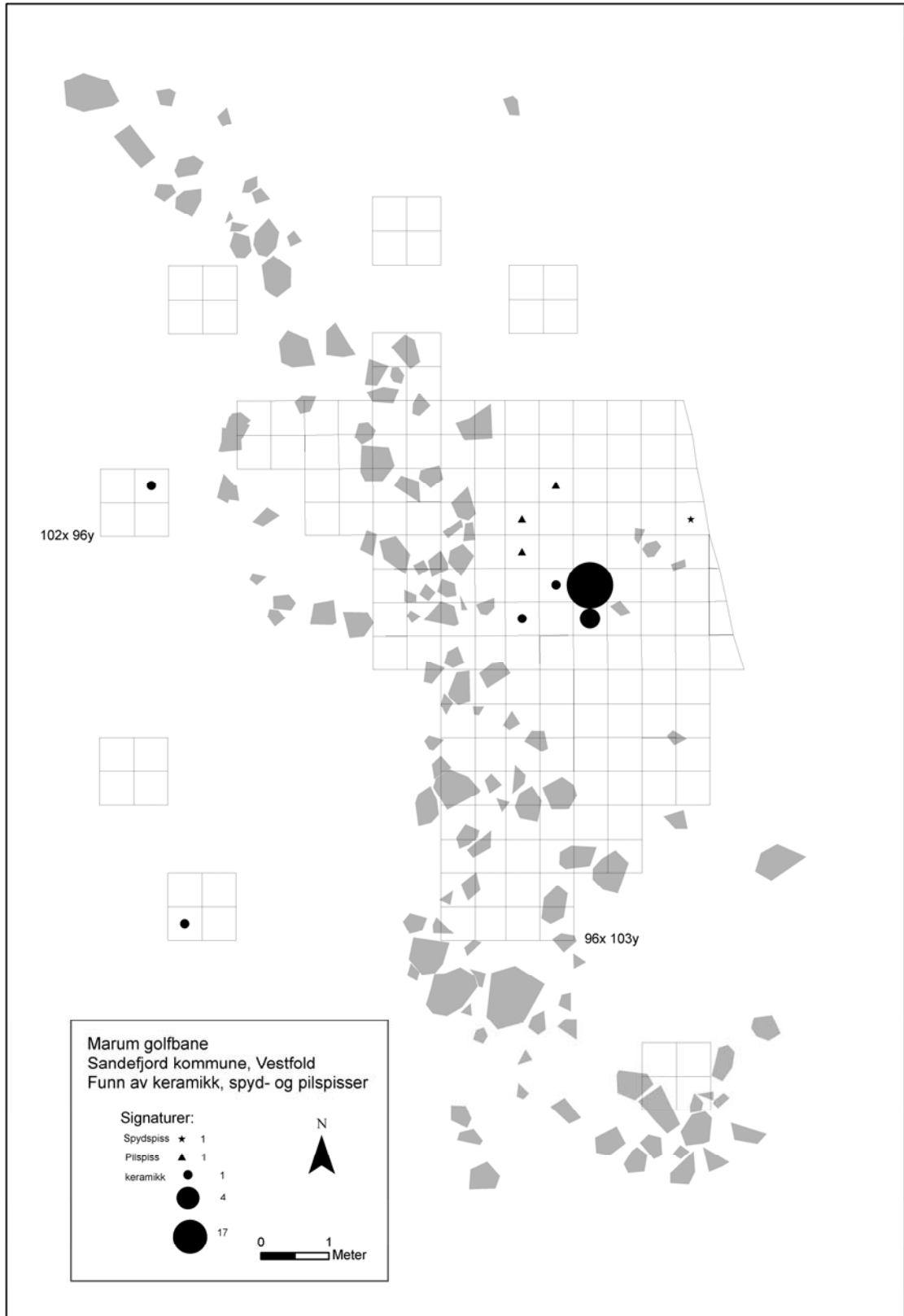
Bilde 31. Slipeplate (C55260/12). Fotograf Stig Knutsen

Bilde 32. Keramik (C55260/14). Fotograf Stig Knutsen

Spredningskart for funn av stein.

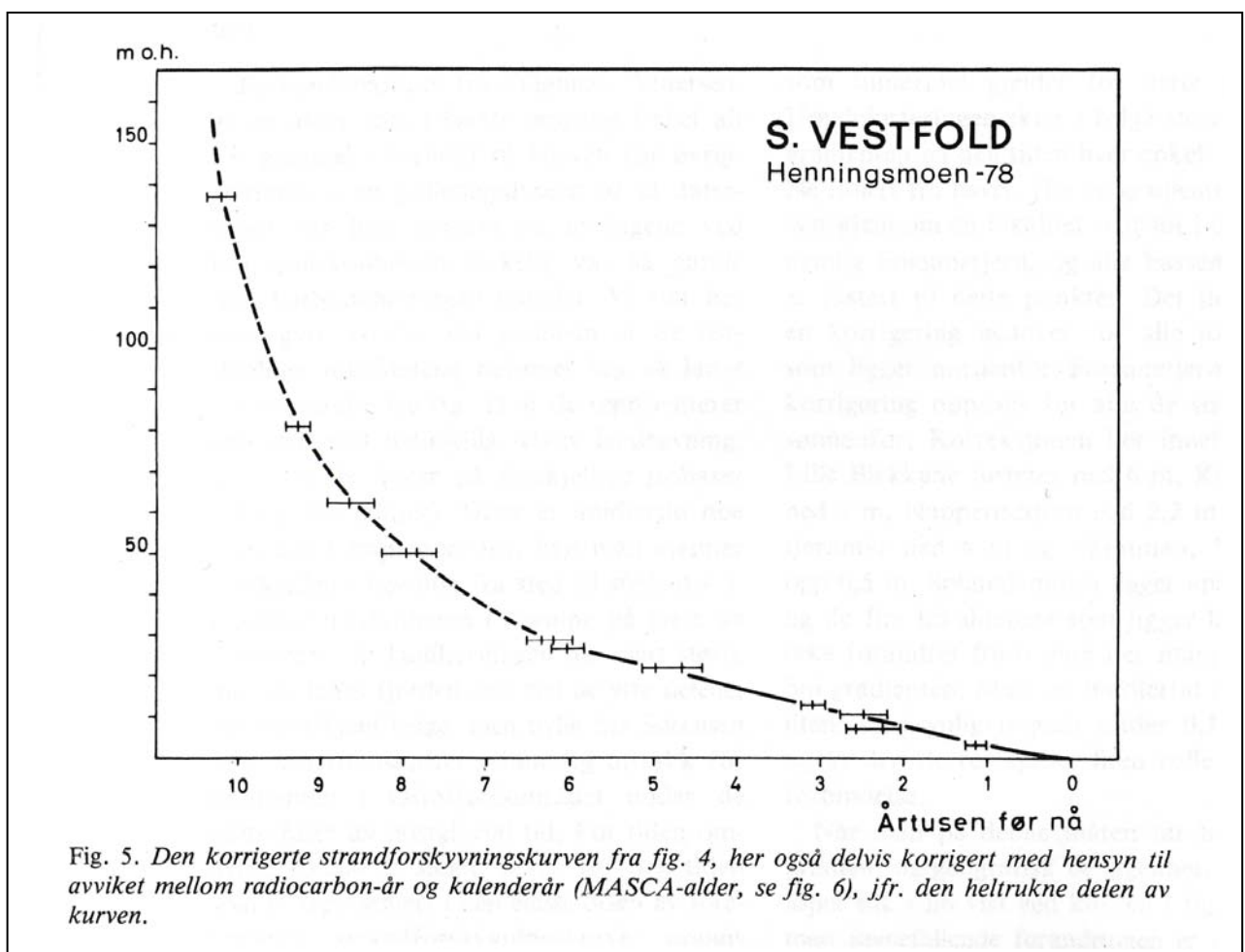
Spredningskart for keramikk, spyd- og pilspiss

Naturvitenskapelige prøver og analyser

Det ble tatt i alt fem kullprøver. Tre av prøvene er fra profilen, de to øvrige er fra lag 3 i rute 102x,99y. Prøvene ble treartsbestemt av Helge Irgens Høeg, se vedlagt rapport. Følgende treslag er representert: *Betula* (bjørk), *Fraxinus* (ask), *Pinus* (furu) og *Quercus* (eik).

Datering

I mangel av absolutte dateringer er det vanlig at steinalderboplasser dateres typologisk og ut fra strandlinje. Dersom boplassen var strandbundet, tilsier strandlinjekurven at boplassen kan dateres til ca 5300 bp (4350-3950 f.Kr. kalibrert) (ut fra Henningsmoen 1979, kalibrert i Ox.cal med usikkerhet på ± 100). Denne dateringen er til senmesolitikum (fase 4). Boplasser fra fase 4 kjennetegnes av tverrpiler. Det ble imidlertid ikke funnet tverrpiler i forbindelse med utgravningen, og det er ingen funn for øvrig som tyder på at boplassen var i bruk i fase 4.

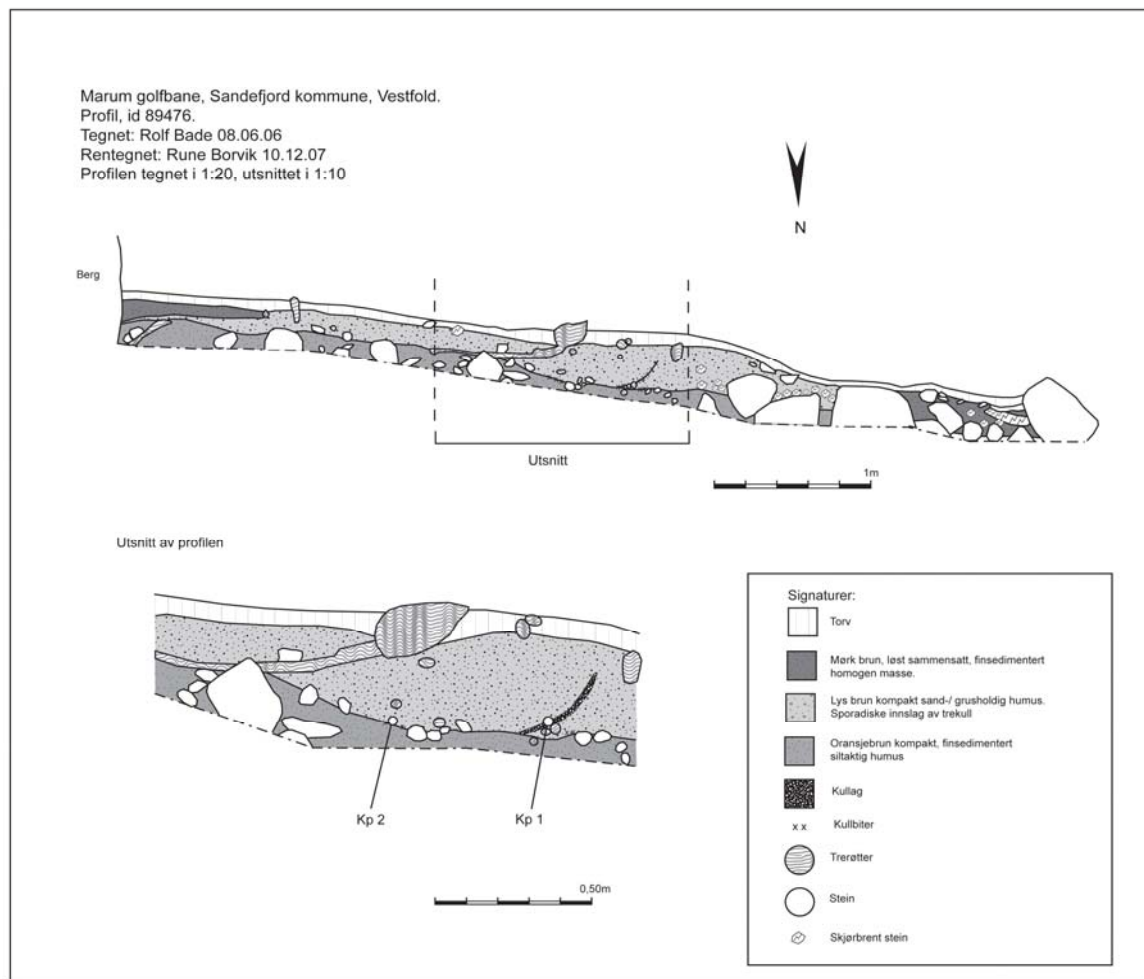

Strandforskyvningskurven for søndre Vestfold. Etter Henningsmoen 1979:243

Keramikk opptrer først i tidligneolitikum i Norge. Keramikken fra lokalitet 4 er grovt magret og uten dekor, og det er vanskelig å datere sikkert ut fra denne alene. Hanken/øskenen er av en annen kvalitet og høyst sannsynlig yngre enn den øvrige keramikken. I likhet med keramikk opptrer også slipeplater i kvartsitt fra og med tidligneolitikum. Ingen av de andre diagnostiske funnene kan dateres til tidligneolitikum. De flateretusjerte redskapene som er funnet kan dateres til senneolitikum

og eldre bronsealder. Også keramikken (unntatt hank/øsken) kan dateres til senneolitikum og eldre bronsealder. Det er ingen holdepunkter i funnmaterialet eller funnspredningen som tyder på flere faser. Boplassen kan typologisk dateres til senneolitikum - eldre bronsealder, men noen nærmere datering er det ikke mulig å skille ut fra materialet.

I profilen ble det observert en mulig nedgravning i form av blant annet en kullinse. Inn mot denne mulige nedgravningen ble nær all keramikk funnet. Keramikken er ensartet og kan stamme fra samme kar, og det er mulig leirkaret ble gravd ned. KP1 fra profilen er radiologisk datert til 1280-1290 e.Kr. Det er usikkert hva dateringen representerer, det er mulig at kullet stammer fra en rotbrann.

Profiltegning. Utsnittet inkluderer mulig nedgravning med kullinse. Keramik funnet ved mulig nedgravning.

8.3 VURDERING AV UTGRAVNINGSRISULTATENE, TOLKNING OG DISKUSJON

Funnene fra lokalitet 4 er typologisk samtidige med funn fra de to undersøkte lokalitetene id 100762 (Løve øvre) og id 77378 (Santrahelleren) i Larvik kommune. De to lokalitetene ligger ca 5 km sør for lokalitet 4, om lag 38 meter over havet. Undersøkelsene av id 100762 på Løve øvre viser at boplasser fra senneolitikum/

bronsealder kan ha en betydelig utstrekning. Gjennom graving av prøveruter ble det funnførende området beregnet til hele 30 000 m² (Mjærum 2008).

I følge prosjektplanen var størrelsen på lokalitet 4 ved Marum stipulert til ca 15 x 15 meter som inkluderte både inn- og utmark. Den reelle boplassflaten er vanskelig å avgrense sikkert ettersom forholdene ikke var gunstige for åkervandring. Ved registreringen ble det påvist en steinalderlokalitet i dyrka mark som ble regulert til bevaring (id 89475) cirka 40 meter nord for lokalitet 4. De to boplassene ligger nær hverandre og på samme høyde over havet, hvilket kan indikere at lokalitetene skal sees i sammenheng, og at de utgjør ett boplassområde. Denne antagelsen er imidlertid usikker, ettersom det ikke foreligger diagnostisk materiale fra id 89475.

Størrelsen på det funnførende området inn mot åkerholmen på lokalitet 4 var tilnærmet 10 x 20 meter. Det er dermed rimelig å anta at boplassflaten inkludert arealet i dyrka mark var større enn antatt i prosjektplanen (ca 225 m²). Til sammen ble det gravd 91 m² fordelt på ca 50 dagsverk, hvilket tilsvarer 1,8 m² pr person pr dagsverk. Dette må betegnes som tilfredsstillende, spesielt ettersom grunnforholdene ved åkerholmen reduserte utgravningshastigheten betraktelig. Funnspredningen viser en relativt jevn fordeling av funnene, spesielt om antall utgravde lag tas med i betraktningen. Det er likevel to trekk som skiller seg ut. Det virker som det er noe flere funn ned mot steinbeltet enn inn mot bergveggen. Det er mulig dette representerer en delvis rydding av boplassen. Et annet trekk er at slipeplaten, pilspissene og nær all keramikken er funnet innenfor et begrenset område, se kart side 34. Spydspissen er funnet ca 1,5 til 2 meter fra denne samlingen, og ca 30 cm fra bergveggen. Med unntak av spydspissen er de diagnostiske gjenstandene funnet ned mot steinbeltet. To av pilspissene virker nærmest intakte, og det er vanskelig å se disse som forkastet og ryddet bort. Spydspissens plassering inn mot bergveggen virker mindre tilfeldig på tross av at den ikke er intakt, men gitt den litt spesielle topografien er det kanskje lett å falle ned på rituelle tolkninger i fraværet av klart definerte aktivitetsområder.

De diagnostiske funnene tilsier at lokaliteten representerer en boplass fra senneolitikum - eldre bronsealder. Gitt denne dateringen er det lite som tyder på at boplassen var strandbundet da den var i bruk. Avstanden til vann avhenger av om lokaliteten ble benyttet tidlig i senneolitikum eller sent i eldre bronsealder. Ved en vannstand på 20 meter over havet var det 60 til 80 meter til vannet, se kart side 96. Dette er vannstanden som Einar Østmo (1992) benytter for senneolitikum i sin artikkel "Hellerbosetning i østnorsk yngre steinalder". Ifølge Kari Henningsmoens (1979:243) strandforskyvningskurve for Søndre Vestfold er imidlertid denne vannstanden noe høy for perioden. Ved en vannstand på 20 meter over havet ligger lokalitet 4 inne ved en liten fjordarm og må betegnes som strandnær. Kartet på side 97 viser topografien med en vannstand på 15 meter over havet som omtrentlig tilsvarer vannstanden i bronsealder. Avstanden fra lokalitet 4 til vannet er da 500-600 meter, og lokaliteten blir for en innlandslokalitet å regne. Topografien tatt i betraktning er det sannsynlig at det var en bekk/elv i området hvor Marumbekken er i dag, og at denne ga tilgang på ferskvann.

Hvilke aktiviteter boplassen skal knyttes til er vanskelig å avgjøre med sikkerhet. Senneolitikum og bronsealder er en periode hvor jordbruket var etablert, men det er ikke gjort funn som knyttes til dyrking (f.eks. sigd). Det er heller ikke funnet spor

etter stolpehull eller andre mer permanente strukturer som kan knyttes til dyrking, innhegning, fjøs eller tilsvarende. Pilspissene indikerer jakt, og det er spor etter mulige skuddskader på en av pilene. Funn av bor tyder på aktivitet knyttet til skinn og bein, men det er gjort få funn av skrapere som også knyttes til bearbeiding av skinn.

Aktiviteter som jakt eller gjeting er nærliggende å tenke seg, slik tilfellet er for den tidligere undersøkte og ovenfor nevnte *Santrahelleren* (id 77378). De to lokalitetenes funnsammensetning og topografiske beliggenhet er sammenlignbare. Funnmaterialet fra Santrahelleren (C.38230) daterer boplassen til senneolittisk tid, og den har da ligget tilbaketrasket fra vannet (Østmo 1992:91). Einar Østmo (1992:99) anser at Santrahelleren ikke nødvendigvis utelukkende skal forstås som en jakt- og fangstboplass, men at den kanskje (også) skal knyttes til gjetervirksomhet. Utgravningsresultatene fra lokalitet 4 på Marum og de to boplassene på Løve i Larvik kommune understreker behovet for å nærmere belyse forhold som strandlinjetilknytning og næringsaktivitet for boplasser fra senneolittisk tid og bronsealder.

9. KONKLUSJON

Utgravningene av de fire lokalitetene viser at aktivitetssporene på Marum mellom og Førstad store er fra flere perioder, fra steinalder til jernalder.

Dateringer fra bosetningssporene på *lokalitet 1* viser til aktiviteter innenfor flere perioder, fra eldre bronsealder til merovingertid. Det ble undersøkt 10 kokegroper/mulige kokegroper, 20 stolpehull/ mulige stolpehull og 23 udefinerte nedgravinger. Det er mulig flere av stolpehullene representerer en gårdsbygning, men sprikende dateringer fra anleggene gjør tolkningen usikker. I 3 av de 8 stolpehullene som er tolket som et mulig hus ble det gjort funn av brente korn som viser til korndyrkning. I samme område ble det for øvrig funnet flateretusjert materiale i pløyselaget. I alt ble det funnet 15 artefakter av flint på lokaliteten, herunder fragmenter av to dolker/sigder. Flintmaterialet er sannsynligvis fra perioden yngre steinalder - bronsealder. Det ble også gjort funn av keramikk som synes å være fra jernalder.

På *lokalitet 2* ble det undersøkt et kokegroppfelt bestående av cirka 110 kokegroper. Feltet ligger langs med Marumbekken, i et søkk i terrenget, og med relativt lite innsyn fra området omkring. Det forhold at ingen kokegroper overlapper og at de synes å ligge på rekke, vitner om at feltet utgjør et spesialisert kokegroppfelt med en organisert oppbygning. Det foreligger 30 ¹⁴C-dateringer som faller innenfor en periode på 500 år, fra ca 850 til 350 f. Kr (yngre bronsealder – førromersk jernalder). Det er nærliggende å knytte kokegroppfeltet til religiøse fester eller markeringer av annet slag, hvor mange mennesker har vært samlet.

Lokalitet 3 lå i underkant av 100 meter fra kokegroppfeltet, ut mot en brink og med utsyn til Marumbekken. Her ble det undersøkt 27 kokegroper/ ildsteder som i stor grad var skadet av pløying. Flere av anleggene hadde lite eller ingen brente stein, og bare et tynt kullag var bevart. Det foreligger fem radiologiske dateringer, der samtlige faller innenfor romertid. Det kan i liten grad trekkes sikre slutninger ut fra så vidt få dateringer, men de kan muligens indikere en intensiv bruk av området/lokaliteten innenfor et kortere tidsrom i romertid.

På *lokalitet 4* ble det undersøkt deler av en boplass fra steinbrukende tid beliggende dels i dyrket mark, dels på en åkerholme/-rygg. I området som ikke var dyrket ble det gravd cirka 90 m² i nedkant av en 2,5 meter høy "bergvegg". Lokalitetens fullstendige utstrekningen er uvisst. Det ble funnet i underkant av 500 artefakter av slått flint, herunder flateretusjerte redskaper i form av tre pilspisser med konkav basis og en spydspiss. I tillegg ble det funnet en slipeplate av kvartsitt samt 25 skår med grovmagret keramikk av boplasstype. De diagnostiske funnene tilsier at lokaliteten representerer en boplass fra senneolitikum - eldre bronsealder, hvilket innebærer at den ikke har vært strandbundet. Med en vannstand på 20 meter over havet ville den ha ligget ved en liten fjordarm, mellom 60 og 80 meter fra vannet. Ved fem meter lavere vannstand vil den kunne regnes som en innlandslokalitet, med en avstand på cirka 500-600 meter fra vannet. Det er usikkert hvilke aktiviteter lokaliteten skal ses i lys av, men det er nærliggende å knytte den til aktiviteter som jakt og fangst, muligens også gjeting.

Planområdet ligger i et område som tidligere ble kalt Sandar, mellom Sandefjord by og Tjølling. I norsk målestokk er disse områdene usedvanlig rike på fornminner, og landskapet har stor kulturhistorisk tidsdybde. Spesielt for utgravningene på Marum og Førstad er den relativt markante tilstedeværelse i bronsealder, ved at tre av de fire undersøkte lokalitetene viser til aktiviteter i denne perioden. I nærområdet er det da også kjent flere fornminner og funn fra nettopp denne perioden, og enkelte skal nevnes kort. For eksempel er helleristningene på "Haugenfeltet" (id 59112) synlige fra lokalitet 1. Videre er det gjort funn av en skipsristning på en heller i en røys på Virik skole, et par km unna. Nevnes skal også funnet av et miniatyrsverd i bronse på gnr. 129 Hystad, som er nabogården til Marum (C6098-6099). Utgravningene på Sandefjord golfbane er således med på å forsterke inntrykket av området som et sentralt sted i bronsealderen.

10. LITTERATUR

Berg-Hansen, I. M. og O. C. Lønaas 2005: *Prosjektplan*. Top. ark. KHM

Booth, Annette Holst 2004: *Arkeologisk registreringsrapport. Reguleringsplan for Sandefjord golfbane*

Bøe, Johs. 1931: *Jernalderens keramikk i Norge*. Bergens Museums Skrifter 14. Bergen

Hansen, Liv E. 1997: *Innberetning fra utgravning av kokegroper, Virik gnr. 121/35, Sandefjord*. Top. ark. KHM

Henningsmoen, K. 1979: En karbon-datert strandforskyvningskurve fra Søndre Vestfold. *Fortiden i søkelyset. 14C-datering gjennom 25 år*. Laboratoriet for Radiologisk datering, Trondheim, s. 239-247

Martens, Jes. uten dato: *Jordbrugsbebyggelsen i Øst-Norge*. Utkast til faglig program for Kulturhistorisk museum. Manuskript, Oslo 2004

Martens, Jes 2005: Kogegruber i syd og nord – samme sag? Består koge grob felter bare af koge gruber? I *De gåtefulle kokegroper : Kokegropseminaret 31. november 2001 : artikkelsamling*. Varia 58, Kulturhistorisk museum, Fornminneseksjonen

Mjærum, Axel 2008: Upublisert utgravningsrapport fra Løve 1046/4 i Larvik kommune, Vestfold. Innberetning i Top. Ark. KHM

Skre, Dagfinn 2007: *Kaupang in Skiringssal. Kaupang Excavation Project publication series, Volume 1. Norske Oldfunn XXII*. Aarhus University Press Kaupang Excavation Project, University of Oslo

Østmo, Einar 1992: Hellerbosetning i østnorsk yngre steinalder. Utgravningen av Santrahelleren i Tjølling, Larvik, Vestfold. *Universitetets Oldsaksamling Årbok 1991/1992*, s. 87-102. Oslo

11. VEDLEGG**11.1 FUNNLISTER****Funn fra Lokalitet 1 (C55257)**

Struktur	Redskap	Avslag	Fragment	Merknad
S-25	-	1	-	-
ved S-29	Dolk/sigd	-	-	S-29; Avskrevet
ved S-39	Kniv (?)	-	-	S-39; Nedgravning/stolpehull
Løsfunn	Dolk/sigd	5	4	-

Funnliste lokalitet 2 (C55258)

Struktur	Redskap	Avslag	Fragment	Merknad
Løsfunn	Flekkje, kjerne	1	3	
S-3			1	
S-9	Skrafer			
S-39	Sigd (?), skrafer (?)			Flateretusj. Dateres til senneolitikum-eldre bronsealder.
S-67			1	

Funn fra lokalitet 4 (C55260/1-16)

Rute og kvadrant	Lag	Gjenstandstype	Antall	Form	Beskrivelse	Materiale
Løsfunn		avslag	1		Brent	flint
Prøvestikk 1		fragment	4			flint
Prøvestikk 1		splint	2		En brent	flint
Prøvestikk 2		avslag	1			flint
Prøvestikk 2		fragment	2			flint
Prøvestikk 2		splint	1			flint
Prøvestikk 3		fragment	2			flint
Prøvestikk 3		splint	2		En brent	flint
Prøvestikk 4		fragment	1			flint
Prøvestikk 5		avslag	1		Korteks	flint
Prøvestikk 6		avslag	3			flint
Prøvestikk 6		fragment	2		En med korteks	flint
Løsfunn		avslag	1			flint
Løsfunn		avslag	1			flint
Løsfunn		fragment	2			flint
Fra profil		prøve, kull			Datert på Corylus <hassel>	trekull
93x 104y nordvest	1	fragment	1		Brent	flint
94x 104y	1	fragment	3		Brent	flint
94x 104y sørvest	1	mikroflekkje	1			flint
	1	splint	1			flint
96x 101y sørvest	1	avslag	3			flint
96x 102y nordvest	1	avslag	1		Rest av korteks	flint
	1	splint	1			flint
96x 102y nordøst	1	avslag	1			flint
	1	splint	1			flint
96x 102y sørvest	1	avslag	1			flint
	1	splint	1			flint
96x 102y sørøst	1	fragment	1		Brent	flint
96x 97y nordøst	1	avslag	1			flint
	1	fragment	3			flint

96x 97y nordøst	2	avslag	1			flint
	2	fragment	1			flint
	2	splint	1			flint
96x 97y sørøst	1	avslag	1			flint
	1	splint	1			flint
96x 97y sørvest	1	avslag	1			flint
96x 97y sørvest	2	avslag	2			flint
	2	kar	1		En øsken/hank. Kraftig krummet, ser ut til å ha vært krummet rundt en pinne eller lignende. Innsiden av øsken/haken er dekorert med to parallelle streker i lengderetningen, ca 0,2 cm fra hverandre. Keramikken er veldig finmagret	keramikk
96x 97y sørøst	2	avslag	4		Korteks på et av avslagene	flint
	2	fragment	1			flint
97x 101y nordøst	1	avslag	1			flint
	1	fragment	3		Rest av korteks på et av fragmentene	flint
	1	splint	2			flint
97x 101y sørvest	1	fragment	1			flint
	1	avslag	1			flint
	1	kjerne	1	Uregelmessig kjerne		flint
97x 101y sørøst	1	avslag	1			flint
97x 102y nordøst	1	avslag	1			flint
	1	splint	1			flint
97x 102y sørvest	1	fragment	1		Rest av korteks	flint
97x 102y sørøst	1	avslag	1			flint
	1	fragment	1			flint
	1	splint	2			flint
97x 103y nordvest	1	avslag	2			flint
	1	fragment	2			flint
	1	splint	2			flint
97x 103y nordøst	1	fragment	1		Brent	flint
97x 103y sørvest	1	avslag	1			flint
97x 103y sørøst	1	avslag	1			flint
	1	splint	1			flint
98x 101y nordvest	1	kjerne	1	Uregelmessig kjerne	Brent	flint
98x 101y sørøst	1	avslag	2		Et mulig flateretusjeringsavslag	flint
98x 101y sørøst	1	fragment	1		Brent	flint
98x 101y sørøst	1	splint	1			flint
98x 102y nordvest	1	avslag	1		Rest av korteks	flint
	1	fragment	2			flint
	1	kjerne	1	Uregelmessig kjerne	Også brukt som hammerstein	flint
98x 102y sørøst	1	avslag	1			flint
	1	fragment	1			flint
98x 103y nordvest	1	avslag	3			flint
	1	fragment	2			flint
98x 103y nordøst	1	avslag	1		Flateretusjeringsavslag. Spor etter flateretusjering på dorsal side	flint
98x 103y sørvest	1	avslag	2			flint
	1	fragment	4		To brent	flint
	1	splint	1			flint

98x 103y sørøst	1	fragment	1		Brent	flint
98x 104y nordvest	1	fragment	2		En brent	flint
98x 104y sørvest	1	avslag	3			flint
	1	fragment	1			flint
	1	splint	3			flint
98x 104y sørøst	1	fragment	2			flint
	1	splint	1			flint
98x 96y nordvest	1	splint	3		Brent	flint
	2	fragment	1			flint
	2	bein, brente	2			bein
98x 96y nordøst	1	avslag	2			flint
	1	fragment	1			flint
	1	splint	2			flint
98x 96y sørvest	1	splint	2			flint
98x 96y sørøst	1	avslag	1			flint
	1	splint	2			flint
99x 101y sørøst	1	avslag	1			flint
	1	fragment	1			flint
99x 102y nordøst	1	avslag	1			flint
	1	fragment	2			flint
	1	splint	1			flint
99x 102y sørvest	1	avslag	5			flint
	1	splint	2			flint
99x 102y sørøst	1	avslag	1			flint
	1	fragment	1			flint
99x 103y nordvest	1	avslag	1			flint
99x 103y nordøst	1	avslag	2			flint
99x 103y sørøst	1	avslag	3			flint
99x 104y nordvest	1	avslag	1			flint
	1	fragment	1	Uregelmessig retusj	ca 0,5 cm konkav retusj langs høyre kant	flint
99x 104y sørvest	1	avslag	1			flint
99x 104y sørøst	1	fragment	1		Mye korteks	flint
100x 100y nordvest	2	avslag	2			flint
	2	splint	1			flint
100x 100y nordøst	1	avslag	1			flint
100x 100y nordøst	2	kjerne	1	Uregelmessig kjerne	Rest av korteks	flint
100x 100y sørvest	1+2	splint	1			flint
	1+2	avslag	1			flint
100x 100y sørøst	1+2	avslag	1			flint
	1+2	fragment	1			flint
100x 101y nordvest	1	mikroflekke	1			flint
	1	avslag	1	Bor	Grov retusj langs begge kanter. Noe skadd i spissen	flint
100x 101y nordøst	1	avslag	5		En med rest av korteks	flint
	1	fragment	3			flint
100x 101y nordøst	2	avslag	2			flint
	2	fragment	1	Uregelmessig retusj	Har form som bor, men kun retusj på en kant. Retusjen er uregelmessig og grov	flint
	2	fragment	1			flint
100x 101y sørvest	2	avslag	1			flint
	2	fragment	2			flint

100x 101y sørøst	2	avslag	2		Rest av korteks	flint
	1	fragment	2		En brent	flint
100x 101y nordøst	3	avslag	2			flint
100x 101y sørøst		splint	4		To brent	flint
100x 102y nordvest	1	avslag	2		Rest av korteks på et avslag	flint
	1	fragment	2		Slitespor og rest av korteks på et fragment	flint
100x 102y nordøst	1	avslag	2			flint
	1	splint	2			flint
100x 102y nordvest	2	avslag	1			flint
	2	fragment	2			flint
	2	splint	1			flint
	2	kar	1		Grovmagret keramikk. Noe kvarts i magringen. Kraftig krumning på innsiden av karet, mens yttersiden er forvitret	keramikk
100x 102y nordøst	2	fragment	2			flint
	2	avslag	1			flint
	2	splint	5		To brent	flint
	2	bein, brente	1			bein
100x 102y sørvest	1+2	avslag	1			flint
	1+2	fragment	1		Brent	flint
100x 102y	3	splint	2			flint
100x 103y nordvest	1	avslag	4		Et brent avslag	flint
	1	fragment	1			flint
100x 103y nordvest	2	kar	4		Grovmagret og fragmentert. Utsiden er kraftig erodert	keramikk
100x 103y sørvest + sørøst	1+2	avslag	3			flint
	1+2	fragment	1			flint
	1+2	splint	1			flint
100x 103y	3	prøve, kull			Treslag: Betula <bjørk> under 0,1g, Pinus (furu) 0,6g, uklassifisert 0,6g	trekull
100x 104y nordvest	1	fragment	3			flint
100x 104y nordøst	1	avslag	1			flint
100x 104y sørvest	1+2	avslag	1			flint
	1+2	fragment	1			flint
	1 + 2	fragment	1	uregelmessig retusj	Fin, men uregelmessig retusj langs ca 1,5 cm av en kant. Ca 0,5 cm av retusjen er konkav retusj. Rest av korteks i proksimalenden	flint
100x 104y nordvest	2	fragment	1			flint
100x 104y sørøst og sørvest	3	fragment	1			flint
100x 104y sør	3	prøve, kull			Treslag: Pinus <furu> 0,4g, Betula <bjørk> 0,1g og uklassifisert 0,2g	trekull
100x 105y nordvest	1	avslag	2			flint
100x 105y nordøst	1	splint	1			flint
101x 100y nordvest	1	avslag	1			flint
	1	fragment	1			flint
	1	splint	2		En brent	flint
101x 100y nordøst	1	avslag	1			flint
101x 100y sørøst	1	avslag	1	med kantretusj	Retusj på distaldelen ca 1,5 cm lang på begge sider som danner en spiss. Rest av korteks	flint
101x 100y sørøst	1	fragment	1		Rest av korteks	flint
	1	splint	2			flint
101x 100y sørvest	2	avslag	1		Brent	flint

101x 101y nordøst	1	avslag	1			flint
	1	fragment	1		Brent	flint
	1	splint	2			flint
101x 101y sørvest	1	fragment	1			flint
	1	slipeplate	1		Slipeplaten er knekt. En glatt slipeflate på en side med tydelig fordypning	kvartsitt
101x 101y nordøst	2	avslag	1			flint
	2	fragment	1			flint
101x 101y sørøst	2	avslag	2			flint
101x 102y nordvest	1	pilspiss	1		Knekt i eggen, muligens resultat av skuddskade. Retusjeringen er ikke heldekkende. Uretusjerte flater langs midtaksen på pilen. Retusjeringen er 1-4 mm bred. Litt av den ene mothaken er skadet. Innhakket er ca 9 mm dypt	flint
	1	avslag	1			flint
	1	fragment	1			flint
	1	splint	1		Brent	flint
101x 102y sørøst	1	avslag	1			flint
	1	fragment	1			flint
101x 102y nordøst	1	fragment	2		Et brent	flint
101x 102y nordvest	2	avslag	1			flint
	2	avslag	2			flint
101x 102y sørvest	2	avslag	2		Rest av korteks	flint
	2	fragment	3		Et brent	flint
101x 102y sørøst	2	kar	1		Randskår med markert knekk ved randen. Finmagret	keramikk
101x 103y nordøst	2	splint	1		Fragment av mikroflekke	flint
101x 103y nordøst	1	fragment	1			flint
101x 103y sørvest	1	mikroflekke	1			flint
101x 103y sørvest	1	avslag	3		Et med rest av korteks	flint
101x 103y sørvest	1	fragment	1			flint
101x 103y sørvest	1	avslag	1			bergart
101x 103y sørvest	2	kar	17		Alle skår av samme type. Kan stamme fra samme kar. Grovmagret med grus. Rester av matskorpe på enkelte skår	keramikk
101x 103y sørvest	2	bein, brente	1			bein
101x 103y sørøst	2	mikroflekke	1			flint
101x 104y sørøst	1	avslag	4		Et brent	flint
	1	splint	1			flint
101x 104y nordvest	1	avslag	4		Et brent	flint
	1	kjerne	1	Uregelmessig kjerne		flint
101x 104y nordøst	1	avslag	1			flint
101x 104y nordvest	2	avslag	1			flint
101x 104y nordøst	2	avslag	1			flint
101x 104y sørøst	2	avslag	1		Korteks	flint
101x 105y nordvest	2	splint	2			flint
101x 105y sørvest	1	fragment	1			flint
102x 100y sørøst	1	avslag	2		Rest av korteks på et avslag	flint
102x 100y nordøst	1	avslag	1			flint
	1	splint	2			flint
102x 100y nordvest	1+2	avslag	1			flint
102x 100y sørvest	1+2	fragment	3		Et med korteks	flint
102x 101y nordvest	1	fragment	1			flint

102x 101y nordøst	1	avslag	1			flint
102x 101y sørvest	1	avslag	3			flint
102x 101y sørøst	1	avslag	1			flint
102x 101y nordøst	2	avslag	1			flint
	2	fragment	1			flint
102x 101y nordvest	2	avslag	1			flint
102x 101y sørvest	2	avslag	1			flint
102x 101y sørøst	2	splint	1			flint
102x 102y nordvest	1	avslag	2			flint
	1	fragment	1			flint
102x 102y nordøst	1	pilspiss	1		Smal spiss som er svakt konkav langs kantene. Innhakk ved basisen er ca 6 mm dypt. En mothake mangler, samt mulig skuddskade i spissen	flint
102x 102y nordøst	1	fragment	1		Brent	flint
	1	splint	1			flint
102x 102y sørvest	1	pilspiss	1		Intakt og pent tilhugget. Mothakene er noe asymmetriske, hvor den ene er noe lenger enn den andre. Det konkave innhakk er ca 4 mm på det meste	flint
	1	avslag	1			flint
	1	fragment	1			flint
102x 102y sørøst	1	avslag	2			flint
	1	fragment	1			flint
102x 102y sørvest	2	avslag	1			flint
	2	fragment	1		Mye korteks	flint
	2	splint	1			flint
102x 102y nordvest	2	avslag	3			flint
	2	fragment	2		Et av fragmentene er del av mulig flekke	flint
102x 102y sørøst	2	avslag	1			flint
	2	fragment	1			flint
102x 103y nordvest	1	avslag	1			flint
	1	splint	1			flint
102x 103y nordøst	1	avslag	2		Rest av korteks	flint
	1	splint	1			flint
102x 103y sørvest	1	avslag	1			flint
	1	fragment	1			flint
102x 103y sørøst	1	fragment	2			flint
	1	splint	1			flint
102x 103y nordvest	2	avslag	1			flint
	2	splint	1			flint
102x 104y nordvest	1	avslag	1			flint
102x 104y nordøst	1	avslag	1		Brent	flint
102x 104y sørvest	1	avslag	1			flint
102x 104y sørøst	1	spydspiss	1		Brudd i eggen. Omarbeidet fra bladet av flintdolk. Kantene på bladet er rette og skrå innover. Det er konkave innhakk ved basen på begge sider. Innhakkene er noe asymmetrisk med en markant overgang (skulder) mellom blad og innhakk. 3-4mm	flint
	1	avslag	1		Rest av korteks	flint
102x 104y nordøst	2	fragment	1		Varmepåvirket	flint
102x 96y nordvest	1	fragment	2		Et brent	flint
	1	splint	1		Varmepåvirket	flint
102x 96y nordøst	1	avslag	2			flint
	1	splint	2		En brent	flint

	1	kar	1		Randskår. Finmagret og hardt brent. Markant krumning vertikalt. Ellers er det svak krumning som kan tyde på stor diameter	keramikk
102x 96y sørvest	1	avslag	1			flint
	1	splint	1			flint
102x 96y sørøst	1	avslag	1			flint
	1	fragment	1			flint
102x 96y sørvest	2	avslag	1			flint
	2	splint	1			flint
102x 96y sørøst	2	splint	1			flint
102x 96y nordvest	2	fragment	1			flint
102x 99y nordøst	1	avslag	1			flint
102x 99y nordvest	1	fragment	1			flint
102x 99y sørvest	1	avslag	2			flint
102x 99y sørøst	1	avslag	1			flint
	1	fragment	1			flint
	1	splint	1			flint
102x 99y nordøst	3	avslag	1		Brent	flint
	3	prøve, kull			Treslag: bjørk <Betula> 0,1g, eik <Quercus> 0,1g og furu <Pinus> 0,2g	trekull
102x 99y nordvest	3	avslag	2			flint
102x 99y sørøst	3	prøve, kull			Treslag: ask <Fraxinus> 0,3g, furu <Pinus> 0,1g, eik <Quercus> under 0,1g og uklassifisert 1,2g	trekull
103x 100y nordvest	2	avslag	1			flint
103x 100y nordøst	2	avslag	1		Rest av korteks	flint
103x 100y sørøst	2	avslag	1			flint
	2	splint	1			flint
103x 101y nordvest	1+2	avslag	2			flint
	1+2	fragment	2		Brente	flint
	1+2	splint	2			flint
103x 101y nordøst	1+2	fragment	2			flint
	1+2	splint	1			flint
103x 101y sørvest	1+2	avslag	2			flint
103x 101y sørøst	1+2	fragment	4		Et av fragmentene er muligens del av flekke	flint
103x 102y nordvest	1+2	splint	1			flint
103x 102y nordøst	1+2	avslag	1		Brent	flint
	1+2	splint	1			flint
103x 102y sørvest	1+2	avslag	5			flint
	1+2	fragment	4		Et brent	flint
	1+2	splint	1			flint
103x 102y sørøst	1+2	avslag	2			flint
	1+2	fragment	1			flint
	1+2	splint	1			flint
103x 103y nordvest	1+2	fragment	1		Et brent	flint
	1+2	splint	1			flint
103x 103y nordøst	1+2	fragment	2		Et brent	flint
103x 103y sørvest	1+2	splint	1			flint
103x 103y sørøst	1+2	avslag	5			flint
103x 104y nordvest	1+2	mikroflekke	1			flint
103x 104y sørøst	1+2	splint	1			flint
103x 98y nordvest	1	fragment	1			flint

103x 98y nordvest	1	splint	1			flint
103x 99y nordvest	1	avslag	2			flint
103x 99y nordøst	1	avslag	1			flint
	1	fragment	1			flint
103x 99y sørvest	1	flekk	1	Med kantretusj	Bor laget på flekke. Grov retusj ca 1,9 cm langs begge kanter som ender opp i en spiss	flint
	1	avslag	1			flint
104x 100y nordøst	1	avslag	1			flint
	1	fragment	2			flint
104x 100y sørvest	1	splint	1		Brent	flint
104x 100y sørøst	1	avslag	1			flint
105x 102y sørøst	1	fragment	1			flint
105x 102y nordvest	1	fragment	1		Brent	flint
	1	splint	1			flint
105x 102y nordvest	2	splint	1			flint
	2	kjerne	1	Uregelmessig kjerne	Noe konisk i formen. Mulig forarbeide til øks eller annet storredskap	flint
105x 102y nordøst	2	fragment	1		Noe korteks. Muligens brukt som kjerne	flint
105x 102y sørøst	2	fragment	1		Rest av korteks	flint
105x 97y nordvest	1	avslag	1			flint
105x 97y nordøst	1	fragment	1			flint
105x 97y nordvest	2	splint	1			flint
106x 100y nordvest	1	avslag	1			flint
106x 100y nordøst	1	avslag	1		Rest av korteks	flint
106x 100y sørvest	1	fragment	2		Et brent	flint
106x 100y sørøst	1	avslag	3			flint
	1	fragment	2		Et brent	flint

I området mellom lokalitet 1 og 2 ble det gjort løsfunn av flint. Typologisk dateres funnene til senneolitikum - eldre bronsealder, i likhet med flintmaterialet funnet på de øvrige lokalitetene.

Løsfunn (C55261)

Gjenstandstype	Form	Antall	Beskrivelse
avslag	med konveks retusj	1	Pent retusjert med fin retusj. Like nedenfor plattformresten i proksimalenden er det et lite område med fin konkav retusj.
fragment	med konveks retusj	1	Retusjen er delvis skadet grunnet kraftig brenning. Opprinnelig form er vanskelig å avgjøre.
kjerne	uregelmessig kjerne	1	
fragment	med overflateretusj	1	Spissovalt tverrsnitt, men er kraftig brent og opprinnelig form er vanskelig å avgjøre.
fragment		5	
flekk	med kantretusj	1	Kraftig flekke, men ikke slått av regulær flekkkjerne. Plattformrest tyder på at flekken ble slått fra opprinnelig bruddflate. Kantene virker å ha vært retusjert, og det er mulig at det er påbegynt flateretusjering langs ca 1,5 cm langs en kant i proksimalenden. Resten av retusjeringen virker grov og uregelmessig (nærmest knusing).

11.2 PRØVELISTER

Kullprøveliste 1. C.55257. Lokalitet 1. Bosetningsspor; id 89481

Kon-tekst	Type kulturminne	NTNU Lab. nr.	Vekt,g	Treslag	Datert på	¹⁴ C-datering, kalibrert
S1	Stolpehull	-	1,5	28 bjørk, 2 hassel	-	-
S8	Kokegrop, bunn	-	21,6	10 hassel, 30 eik	-	-
S16	Kokegrop/ stolpehull	-	1,1	30 bjørk	-	-
S17	Stolpehull/ nedgravning	-	1,0	36 bjørk, 4 hassel	-	-
S17	Stolpehull/ nedgravning	-	0,5	9 bjørk, 15 hassel	-	-
S18	Stolpehull, mulig	-	3,3	1 bjørk, 1 hassel, 38 furu	-	-
S21	Avskrevet	-	-	7 bjørk, 8 hassel, 14 eik, 1 furu	-	-
S23	Ildsted/ kokegrop	T-19378	20,8	4 hassel, 36 ask	Hassel, ask	1125-900 f. Kr.
S25	Kokegrop, mulig	-	1,3	1 bjørk, 2 hassel, 37 furu	-	-
S36	Stolpehull	-	1,3	2 bjørk, 28 eik	-	-
S41	Stolpehull	-	0,6	18 bjørk, 11 hassel, 1 eik	-	-
S42	Stolpehull	TUa-7113	0,7	21 bjørk, 4 hassel, 5 eik	Bjørk, hassel	805-790 f. Kr.
S43	Stolpehull	TUa-7114	0,6	19 bjørk, 4 hassel, 1 korn, 1 furu	Bjørk, hassel	630-660 e. Kr.
S44	Stolpehull	TUa-7115	1,4	13 bjørk, 8 hassel, 1 ask, 8 furu	Bjørk, hassel, ask	360-195 f. Kr.
S46	Stolpehull	-	0,9	6 bjørk, 7 hassel, 1 urt (?), 6 eik	-	-
S47	Stolpehull	TUa-7116	1,6	16 bjørk, 5 hassel, 2 korn, 1 eik, 6 furu	Bjørk, hassel	760-425 f. Kr.
S49	Stolpehull	-	0,2	9 bjørk, 1 korn (?)	-	-
S50	Stolpehull	-	0,7	16 bjørk, 4 eik	-	-
S51	Nedgravning	-	0,4	30 bjørk	-	-
S58	Nedgravning/ grøft	-	1,5	22 bjørk, 5 hassel, 3 eik	-	-
S67	Nedgravning	-	1,7	19 bjørk, 11 eik	-	-

Kullprøveliste 2. C.55258. Lokaltet 2. Kokegropfelt; id 89484

Kon- tekst	Type kulturminne	NTNU Lab. nr.	Vekt, gram	Treslag	Datert på	¹⁴ C-datering, kalibrert
S1	Kokegrop	-	13,6	40 bjørk	Bjørk	750-370 f. Kr
S5	Kokegrop	T-18967	8,1	40 bjørk	-	-
S6	Kokegrop	T-18996	20,9	17 bjørk, 18 selje, vier/osp, 5 hassel	Løvtrær	400-200 f. Kr
S7	Kokegrop	-	22,1	38 bjørk, 1 ask, 1 furu	-	-
S8	Kokegrop	-	46,1	40 bjørk	-	-
S9	Kokegrop	-	23,9	40 bjørk	-	-
S10	Kokegrop	-	12,4	38 bjørk, 2 hassel	-	-
S13	Kokegrop	-	30,0	40 bjørk	-	-
S16	Kokegrop	T-18968	33,3	40 bjørk	Bjørk	770-400 f. Kr
S17	Kokegrop	T-18969	28,0	40 bjørk	Bjørk	790-430 f. Kr
S18	Kokegrop	-	28,4	38 bjørk, 2 ask	-	-
S19	Kokegrop	-	41,4	17 bjørk, 23 hassel	-	-
S20a	Kokegrop	-	18,2	40 furu (hvorav 5 unge trær/greiner)	-	-
S20b	Kokegrop	-	23,5	36 bjørk, 3 selje, vier/osp, 1 hassel	-	-
S29	Kokegrop	-	31,6	36 bjørk, 4 hassel	-	-
S30	Kokegrop	-	12,0	37 bjørk, 3 hassel	-	-
S31	Kokegrop, bunn	-	4,8	16 bjørk, 22 osp, 2 hassel	-	-
S35	Kokegrop	T-18970	19,4	40 bjørk	Bjørk	770-390 f. Kr
S39	Kokegrop	-	21,8	39 bjørk, 1 hassel	-	-
S46	Kokegrop	T-18971	16,8	38 bjørk, 2 hassel	Bjørk, hassel	770-390 f. Kr
S49	Kokegrop	T-18972	20,3	38 bjørk, 2 hassel	Bjørk, hassel	785-400 f. Kr
S50	Kokegrop	-	26,0	37 bjørk, 3 hassel	-	-
S52	Kokegrop	T-18973	30,3	40 bjørk	Bjørk	760-380 f. Kr
S53	Kokegrop	-	14,1	40 bjørk	-	-
S54	Kokegrop	T-18974	45,2	40 bjørk	Bjørk	760-410 f. Kr
S55	Kokegrop	-	28,6	40 bjørk	-	-
S56	Kokegrop	-	18,5	40 bjørk	-	-
S57	Kokegrop	-	28,3	40 bjørk	-	-
S59	Kokegrop	-	33,2	40 bjørk	-	-
S60	Kokegrop	T-18975	14,0	40 bjørk	Bjørk	910-790 f. Kr
S61	Kokegrop	-	0,6	20 bjørk	-	-
S63	Kokegrop	-	25,6	40 bjørk	-	-
S64	Kokegrop	T-18976	27,0	34 bjørk, 6 hassel	Bjørk, hassel	405-210 f. Kr
S66	Kokegrop	T-18977	21,6	40 bjørk	Bjørk	770-400 f. Kr
S68	Kokegrop	T-18978	31,1	34 bjørk, 6 hassel	Bjørk, hassel	800-430 f. Kr
S69	Kokegrop	-	7,5	20 bjørk	-	-
S70	Kokegrop	-	27,6	37 bjørk, 3 hassel	-	-
S72	Kokegrop	-	29,8	15 bjørk, 25 hassel	-	-
S74	Kokegrop	-	75,9	40 bjørk	-	-
S75	Kokegrop	-	21,4	38 bjørk, 2 hassel	-	-
S76	Kokegrop	-	17,5	40 bjørk	-	-
S79	Kokegrop	T-18979	20,0	40 bjørk	Bjørk	415-395 f. Kr
S80	Kokegrop	-	3,3	40 bjørk	-	-
S81	Kokegrop	T-18980	17,4	39 bjørk, 1 hassel	Bjørk, hassel	790-520 f. Kr
S83	Kokegrop	-	25,0	1 bjørk, 39 eik	-	-
S85	Kokegrop	-	39,5	40 bjørk	-	-
S87	Kokegrop	-	12,6	22 bjørk, 18 hassel	-	-
S89	Kokegrop	-	3,0	37 bjørk, 3 hassel	-	-

Kon-tekst	Type kulturminne	NTNU Lab. nr.	Samlet vekt, g	Treslag	Datert på	¹⁴ C-datering, kalibrert
S92	Kokegrop	T-18981	20,0	36 bjørk, 4 hassel	Bjørk, hassel	780-420 f. Kr
S93	Kokegrop, bunn	T-18982	26,7	26 bjørk, 14 hassel	Bjørk, hassel	800-540 f. Kr
S95	Kokegrop	-	32,6	36 bjørk, 4 hassel	-	-
S96	Kokegrop	T-18983	5,0	40 bjørk	Bjørk	770-390 f. Kr
S97	Kokegrop	T-18984	28,6	40 bjørk	Bjørk	765-400 f. Kr
S98	Kokegrop	-	9,2	37 bjørk, 3 hassel	-	-
S99	Kokegrop	-	20,5	28 bjørk, 12 hassel	-	-
S100	Kokegrop	T-18985	21,5	37 bjørk, 3 hassel	Bjørk, hassel	800-535 f. Kr
S101	Kokegrop	-	15,5	36 bjørk, 4 hassel	-	-
S102	Kokegrop	-	5,4	40 bjørk	-	-
S103	Kokegrop	T-18986	25,5	40 bjørk	Bjørk	780-415 f. Kr
S105	Kokegrop	T-18987	5,0	39 bjørk, 1 hassel	Bjørk, hassel	840-600 f. Kr
S107	Kokegrop	-	10,6	40 bjørk	-	-
S108	Kokegrop	T-18988	48,5	36 bjørk, 4 hassel	Bjørk, hassel	770-400 f. Kr
S109	Kokegrop	T-18989	9,0	26 bjørk, 14 hassel	Bjørk, hassel	810-765 f. Kr
S115	Kokegrop	T-18990	8,0	40 bjørk	Bjørk	400-170 f. Kr
S118	Kokegrop	T-18991	16,2	36 bjørk, 4 hassel	Bjørk, hassel	405-375 f. Kr
S121	Kokegrop	T-18992	42,1	2 bjørk, 38 hassel	Bjørk, hassel	395-190 f. Kr
S123	Kokegrop	-	21,6	40 bjørk	-	-
S126	Kokegrop	T-18993	16,8	39 bjørk, 1 hassel	Bjørk, hassel	805-535 f. Kr
S127	Kokegrop	T-18994	8,0	33 bjørk, 7 hassel	Bjørk, hassel	790-400 f. Kr
S128	Kokegrop	-	26,5	40 bjørk	-	-
S129	Kokegrop	-	8,0	40 bjørk	-	-
S130	Kokegrop	T-18995	55,0	40 bjørk	Bjørk	750-395 f. Kr

Kullprøveliste 3. C.55259. Lokaltet 3. Ildsteder; id 89483

Kontekst	Type kulturminne	NTNU Lab. nr.	Samlet vekt, g	Treslag	Datert på	¹⁴ C-datering, kalibrert
S5	Kokegrop, bunn/ildsted	-	1,7	1 hassel, 29 osp	-	-
S6	Kokegrop, bunn	T-18962	4,4	5 bjørk, 2 hassel, 33 osp	Løvtrær	215-400 e.Kr.
S9	Kokegrop, bunn	-	18,8	40 osp	-	-
S13	Kokegrop, bunn	T-18963	24,9	10 bjørk, 30 osp	Bjørk, osp	235-375 e.Kr.
S14	Kokegrop, bunn	-	8,3	4 bjørk, 36 selje, vier/osp	-	-
S15	Kokegrop, bunn	T-18964	4,6	3 bjørk, 37 osp	Bjørk, osp	125-390 e.Kr.
S16	Kokegrop, bunn	-	26,6	7 bjørk, 12 hassel, 21 osp	-	-
S17	Kokegrop, bunn	-	21,2	40 osp	-	-
S18	Kokegrop, bunn	-	37,9	2 bjørk, 38 lind	-	-
S20	Kokegrop, bunn	-	6,9	40 bjørk	-	-
S21a	Kokegrop, bunn	-	45,3	29 bjørk, 2 hassel, 9 hegg/rogn	-	-
S21b	Kokegrop, bunn	-	26,0	38 bjørk, 2 hassel	-	-
S23a	Kokegrop, bunn	-	25,6	15 bjørk, 2 hassel, 23 osp	-	-
S23b	Kokegrop, bunn	-	16,1	15 bjørk, 1 furu, 24 osp	-	-
S24	Kokegrop, bunn	-	30,3	33 bjørk, 1 selje, vier/osp, 3 ask, 3 lind	-	-
S25	Kokegrop, bunn	-	6,6	21 bjørk, 4 selje, vier/osp, 1 hassel, 14 lind	-	-
S26	Kokegrop, bunn	-	15,7	29 bjørk, 5 selje, vier/osp, 6 hassel	-	-
S27	Kokegrop, bunn	-	15,9	1 bjørk, 39 osp	-	-
S32	Kokegrop, bunn	-	54,0	40 bjørk	-	-
S35	Kokegrop, bunn	-	1,5	30 selje, vier/osp	-	-
S36	Kokegrop, bunn	-	7,0	1 bjørk, 28 selje, vier/osp, 1 hassel	-	-
S37	Kokegrop, bunn	T-18965	8,4	1 bjørk, 30 osp, 9 hassel	Løvtrær	255-435 e.Kr.
S39	Kokegrop	T-18966	19,9	6 bjørk, 14 osp, 20 hassel	Løvtrær	270-445 e.Kr.
S40	Kokegrop, bunn	-	2,2	5 bjørk, 3 selje, vier/osp, 32 hassel	-	-
S41	Kokegrop, bunn	-	2,0	1 bjørk, 39 selje, vier/osp	-	-
S42	Kokegrop, bunn	-	28,4	19 bjørk, 18 selje, vier/osp, 3 hassel	-	-
S45	Kokegrop, bunn	-	11,4	2 bjørk, 38 osp	-	-
S46	Kokegrop, bunn	-	16,8	12 bjørk, 28 osp	-	-

Kullprøveliste 4. C.55260. Lokaltet 4. Steinalderlokalitet; id 89476

Kontekst	NTNU Lab. nr.	Samlet vekt, g	Treslag	Datert på	C14-datering
Profil mot S. 100,5x 103y, lag 3	-	1,0	1 bjørk, 39 furu	-	-
Profil mot S. 100,5x 104y, lag 3	-	0,7	1 bjørk, 39 furu	-	-
102x, 99y, lag 3, SØ	-	1,6	19 bjørk, 1 ask, 9 furu, 11 eik	-	-
102x, 99y, lag 3, NØ	-	0,1	1 bjørk, 1 furu, 2 eik	-	-
Profil	TUa-7112	0,2	1 hassel, 27 furu, 2 eik	Hassel	AD1280-1290

11.3 STRUKTURLISTER

Strukturliste Lok 1.

Str. nr.	Type	Kontekst	Form	Dimensjon (cm)	Dybde (cm)	Element/fyll	Kommentar
S1	Stolpehull	-	Rund	44 x 44	15	Skjørbrent stein, humusblandet leire og kull	Grunn og usikkert stolpehull
S2	Kokegrop	-	Rund/ujevn	150 x 130	15	Skjørbrent stein, leire/silt og et kullag i bunn	Tangerer S3 i nord
S3	Kokegrop/nedgravning	-	Oval/ujevn	100 x 80	35	Skjørbrent stein, leire og kull	Flekker med kull blant den skjorbrente steinen i tillegg til et kullag langs bunn. Tangerer S2 i sør
S4	Mulig stolpehull	-	Rund	48 x 44	30	Sandholdig humus og spettet med trekull	Usikkert stolpehull
S8	Bunn av kokegrop	-	Rund	80 x 80	5	Humusholdig leire/silt og kull	Kun én stein fra snittet
S9	Mulig stolpehull	-	Rund	54 x 44	-	Funn av beinfragment i plan	Ikke snittet
S11	Mulig kokegrop	-	Oval/avlang	-	-	Skjørbrent stein og flekker med kull	Ikke snittet
S15	Mulig kokegrop	-	Rund/ujevn	198 x 148	-	Stein (noe skjorbrent) og flekker med kull	Ikke snittet
S16	Kokegrop/stolpehull	-	Rund/ujevn	55 x 45	20	Skjørbrent stein og en kullinse langs bunn	Ca 1 liter skjorbrent stein fra snittet. Strukturen er kantsatt med stein. Usikker
S17	Stolpehull/nedgravning	-	Rund	86 x 84	20	Sandholdig humus (spettet) med noe skjorbrent stein og kullflekker	Kantstein i nord. Funn av keramikk ved snitting
S18	Mulig stolpehull	-	Rund	60 x 60	33	Leire og noe kull	Usikkert
S19	Mulig stolpehull	-	-	-	-	-	Ikke snittet
S20	Mulig stolpehull	-	-	-	-	-	Ikke snittet
S23	Mulig ildsted/kokegrop	-	Rund	120 x 120	48	Kullinse og steiner i kant	Ingen steiner midt i struktur. Tilsynelatende kantsatt av stein (også langs bunn)
S25	Mulig kokegrop	-	Rund/oval	150 x 110	17	Skjørbrent stein og humusholdig leire. Litt kull	Ca 20 liter skjorbrent stein fra snittet. Funn av retusjert flint i plan (skraper)
S26	Kokegrop/nedgravning	-	Rund	148 x 133	-	Stor stein midt i	Ikke snittet, usikker
S27	Kokegrop/stolpehull	-		175 x 148	-	Stein i kanten	Ikke snittet
S28	Stolpehull	-	Rund	57 x 57	54	Mørk humus med grus og silt. Kullrand langs østre kant i øvre halvdel og brent leire. Nedre halvdel lysere silt med brent leire og kullflekker	Ligner på S30 og S36 (mulige stolpehull)
S30	Stolpehull	-	Rund	52 x 48	33	Humusblandet leire/silt. Noe lysere i bunn. Stein helt i bunn/under	Mulig stolpehull med stolpeavtrykk
S31	Nedgravning	-	Rund	42 x 41	-	-	-
S32	Nedgravning	-	Rund/Ujevn	52 x 39	-	-	Ikke snittet
S33	Nedgravning/grøft	-	Oval/avlang	278 x 68	-	-	Ikke snittet
S34	Nedgravning	-	Rund/ujevn	43 x 32	-	-	Ikke snittet
S35	Nedgravning	-	Oval/ujevn	182 x 124	-	-	Ikke snittet
S36	Stolpehull	-	Rund	41 x 40	70(+)	Mørk kull- og humusblandet leire de første 25-30 cm. Kullrand langs kanten i øst. En del brent leire. Funn av flint og brente bein. Under	Ikke snittet til bunns. Avsluttet etter ca 70 cm, men fortsetter nedover. Gitt undergrunnen er det mindre sannsynlig at

						dette et lysere humusblandet lag med noe brent leire. Form som stolpeavtrykk	stolpe kan synke 40+ cm. Usikkert. For øvrig samme masse og kullinse som S28
S37	Nedgravning	-	-	-	-	-	Ikke snittet
S38	Nedgravning	-	Oval/ ujevn	59 x 41	-	-	Ikke snittet
S39	Nedgravning /stolpehull	-	Oval/ ujevn	110 x 70	24	Humusblandet leire/silt, grus/sand og noe kull. Et par steiner	Usikkert stolpehull
S40	Nedgravning	-	Rund	-	-	-	Ikke snittet
S41	Stolpehull	Hus	Rund	33 x 33	15	Sand og grusholdig humus med innslag av kull	Mangler den brente leiren, men mulig bare bunn bevart
S42	Stolpehull	Hus	Rund	50 x 50	19	Brent leire, leire øverst og humusblandet silt med litt kull nederst	Et ca 20 x 20 cm felt med brent leire midt i
S43	Stolpehull	Hus	Rund	47 x 40	26	Brent leire, lys sand med noe brent leire, mørk sand/grusblandet humus. Funn av brent korn	Et ca 17 x 17 cm felt med brent leire midt i
S44	Stolpehull	Hus	Rund	26 x 25	26	Felt med brent leire i topp, et lite kullag rett under, lysere sand/grus med litt brent leire under, og mørk sandholdig humus langs kanten i øst	Felt med brent leire; ca 17 x 17 cm
S45	Nedgravning /stolpehull	-	Rund	29 x 29	-	-	Ikke snittet
S46	Stolpehull	Hus	Rund	26 x 26	18	Brent og ubrent leire	Et lite felt med brent leire midt i. Antagelig veggstolpe
S47	Stolpehull	Hus	Oval/ Rund	40 x 30	20	Felt med brent leire, humusblandet sand/grus med noe kull. Funn av brent korn	Antagelig veggstolpe
S48	Nedgravning	-	Rund	16 x 15	-	-	Ikke snittet
S49	Stolpehull	Hus	Rund	32 x 32	22	Brent leire med litt kull, grålig silt. Enkelte steiner i kant. Funn av brent korn	Felt, ca 15 x 10 cm stort felt med brent leire midt i strukturen. Antagelig veggstolpe
S50	Stolpehull	Hus	Rund	31 x 31	16	Silt med mørkere flekker. Litt brent leire i toppen	Antagelig veggstolpe
S51	Nedgravning	-	Rund/ oval	47 x 37	-	-	Ikke snittet
S52	Nedgravning	-	Rund	29 x 25	-	-	Ikke snittet
S55	Nedgravning	-	Rund	35 x 34	-	-	Ikke snittet
S56	Nedgravning	-	Rund/ oval	65 x 51	-	-	Ikke snittet
S57	Nedgravning	-	Rund	30 x 25	-	-	Ikke snittet
S58	Nedgravning /grøft		Avlang /ujevn	230 x 60	12	Mørk sand/grus, en del kull og stein	Usikker struktur. Mulig del av vegg. Ligger innenfor et fyllskifte
S59	Nedgravning	-	Rund	37 x 35	-	-	Ikke snittet
S60	Nedgravning	-	Rund		-	-	Ikke snittet
S61	Nedgravning	-	Rund		-	-	Ikke snittet
S63	Nedgravning	-	Oval/ ujevn	344 x 197	-	-	Ikke snittet
S64	Nedgravning	Hus 1	Ujevn	140 x 110	21	Leire, silt og et kullag. Det er noe brent stein	Mulig inngang til hus. Nedtrampet leire
S65	Nedgravning	-	Rund	21 x 19	-	-	Ikke snittet
S66	Nedgravning	-	Oval	92 x 61	-	-	Ikke snittet
S67	Nedgravning	-	Oval/ ujevn	390 x 110	37	Humus, grus, kull og brent leire øverst og nederst, kullag mellom	Mulig avfallsgrop. Ikke innmålt

Følgende strukturer ble avskrevet og inngår ikke i tabellen: S5, S6, S7, S10, S12, S13, S14, S21, S22, S24, S29, S53, S54 og S62.

Strukturliste lokalitet 2

Str. nr.	Type	Form	Dimensjon (cm)	Dybde (cm)	Element/fyll	Kommentar
S1	Kokegrop	Rund	180 x 150	12	Skjørbrønt stein, tynt lag kull og leire	37 liter brønt stein fra snittet
S2	Kokegrop	Rund	155 x 147	-	-	Ikke snittet
S5	Kokegrop	Oval	160 x 150	24	Skjørbrønt stein, humusholdig leire/silt og et 4-5 cm tykt kullag i bunn	Ca 25 liter skjørbrønt stein fra snittet
S6	Kokegrop	Rund/oval	190 x 190	13	Skjørbrønt stein, leire og kull	Ca 30 liter skjørbrønt stein fra snittet. Ingen tydelig kullag
S7	Kokegrop	Rund	165 x 165	29	Skjørbrønt stein, ca 4 cm med kull og leire	Ca 40 liter skjørbrønt stein fra snittet
S8	Kokegrop	Rund	185 x 170	20	Skjørbrønt stein, humusholdig leire og ca 4 cm tykt lag med kull	Ca 20 liter skjørbrønt stein fra snittet
S9	Kokegrop	Rund/oval	155 x 100	17	Skjørbrønt stein, leire og et 1-7 cm tykt kullag i bunn	Ca 20 liter skjørbrønt stein fra snittet
S10	Kokegrop	Oval	200 x 150	16	Skjørbrønt stein og 3-4 cm tykt lag med kull	Ca 40 liter skjørbrønt stein fra snittet
S13	Kokegrop	Rund	165 x 160		Skjørbrønt stein og ca 2-3 cm tykt lag med kull	
S15	Kokegrop	Rund	90 x 90	-	-	Ikke snittet
S16	Kokegrop	Rund	200 x 200	20	Skjørbrønt stein, 1-2 cm tykt kullag mot bunn	Ca 25 liter skjørbrønt stein fra snittet
S17	Kokegrop	Rund	200 x 180	28	Skjørbrønt stein, humusblandet leire og et 3-4 cm tykt lag med kull i bunn	Ca 100 liter skjørbrønt stein fra snittet. Funn av flint
S18	Kokegrop	Rund	190 x 180	20	Skjørbrønt stein, humusblandet leire/silt og et kullag i bunn	Ca 20 liter skjørbrønt stein fra snittet
S19	Kokegrop	Rund	185 x 175	21		
S20	Kokegrop	Uklar	230 x 170	24-21	Skjørbrønt stein, humusblandet leire og et tynt kullag langs bunn i øst	To strukturer; en kokegrop som ble skåret av en yngre struktur i vest. Den yngre inneholder ikke brønt stein, men noe kull. Kullet stammer antagelig fra kokegropen. Gropen inneholdt ca 8 liter skjørbrønt stein.
S21	Stolpehull	Rund	63 x 58	-	-	Ikke snittet
S27	Stolpehull	Rund/oval	130 x 100			Ikke snittet
S28	Kokegrop	Rund/oval	195 x 152	-	-	Ikke snittet
S29	Kokegrop	Rund/oval	170 x 130	20	Skjørbrønt stein, leire og et ca 2-3 cm tykt kullag i bunn	Noe skjørbrønt stein fra snittet, men mest mindre stein
S30	Kokegrop	Rund	170 x 170	15	Skjørbrønt stein, humusholdig silt/leire og et tynt kullag i bunn	Ca 20 liter skjørbrønt stein i snittet
S31	Bunn av kokegrop	Ujevn, sirkul.	100 x 80	1	Tynt kullag	Kun bunn igjen av antatt kokegrop
S34	Bunn av kokegrop	Rund	105 x 105	3	Tynt kullag	Forstyrret av moderne grøft. Kun et lite kullag. Kullprøve ikke tatt
S35	Kokegrop	Rund	190 x 180	28	Skjørbrønt stein, humusholdig leire/silt med enkelte kullbiter, brønt sand og et tynt kullag langs bunn	Ca 66 liter skjørbrønt stein fra snittet
S36	Kokegrop	Rund/oval	170 x 135	-	-	Ikke snittet
S37	Kokegrop	Rund/oval	87 x 50	-	-	Ikke snittet
S38	Stolpehull	Rund	55 x 50	-	-	Ikke snittet
S39	Kokegrop	Rund	200 x 200	19	Skjørbrønt stein, humusholdig silt/leire og et tynt kullag i bunn	Ca 25 liter skjørbrønt stein. Funn av flint i toppen av strukturen
S40	Kokegrop	Rund	110 x 100	-	-	Ikke snittet
S41	Kokegrop	Rund	130 x 125	-	-	Ikke snittet
S42	Stolpehull	Rund	105 x 85	-	-	Ikke snittet
S43	Stolpehull	Rund	67 x 55	-	-	Ikke snittet
S44	Kokegrop	Rund/oval	155 x 78	-	-	Ikke snittet
S46	Kokegrop	Rund/oval	200 x 180	23	Skjørbrønt stein, leire/silt og kullrand langs bunn	Ca 40 liter skjørbrønt stein
S47	Kokegrop	Rund	160 x 147	-	-	Ikke snittet
S48	Kokegrop	Rund/oval	172 x 147	-	-	Ikke snittet

Str. nr.	Type	Form	Dimensjon (cm)	Dybde (cm)	Element/fyll	Kommentar
S49	Kokegrop	Rund	175 x 165	10	Skjørbrønt stein, leire og et 1-2 cm tykt kullag i bunn	Ca 40 liter skjørbrønt stein fra snittet
S50	Kokegrop	Rund	160 x 160	13	Skjørbrønt stein, leire og et 2-3 cm tykt kullag i bunn	Ca 30 liter skjørbrønt stein fra snittet
S51	Bunn av kokegrop	Rund	170 x 160	-	Ikke spor etter fyllskifte	Avgrenset i plan med spor etter kull i kanten, men ikke i profil. Kullprøve ikke tatt. Usikker
S52	Kokegrop	Rund	180 x 200	20	Skjørbrønt stein, humusholdig leire/silt, stedvis rester med matjord og et 4-5 cm tykt kullag i bunn	Ca 30 liter skjørbrønt stein fra snittet
S53	Kokegrop	Rund	170 x 160	12	Skjørbrønt stein, leire og et ca 2-3 cm tykt kullag i bunn	Ca 30 liter skjørbrønt stein fra snittet
S54	Kokegrop	Rund	190 x 170	12	Skjørbrønt stein, leire og et tynt kullag i bunn	Ca 36 liter skjørbrønt stein fra snittet
S55	Kokegrop	Rund	185 x 180	10	Skjørbrønt stein, leire, brønt leire og et 2-3 cm tykt kullag i bunn	Ca 40 liter skjørbrønt stein fra snittet
S56	Kokegrop	Oval	130 x 90	14	Skjørbrønt stein, humusblandet leire og 2-3 cm tykt kullag i bunn	Ca 6 liter skjørbrønt stein fra snittet. I SV var det bare kullaget som var bevart. I NV ligger en stor stein i kanten.
S57	Kokegrop	Rund	160 x 160	17	Skjørbrønt stein, humusblandet leire og et 2-3 cm tykt kullag	Ca 12 liter skjørbrønt stein fra snittet
S58	Kokegrop	Rund/oval	125 x 83	-	-	Ikke snittet
S59	Kokegrop	Rund	160 x 160	9	Skjørbrønt stein, leire og et ca 3 cm tykt kullag i bunn	Ca 20 liter skjørbrønt stein fra snittet
S60	Kokegrop	Oval	190 x 130	9	Skjørbrønt stein, leire og et ca 1-2 cm tykt kullag i bunn	Ca 30 liter skjørbrønt stein fra snittet
S61	Kokegrop	Rund	155 x 155	7	Skjørbrønt stein, leire og et 1-2 cm tykt kullag i bunn	Under 1 liter skjørbrønt stein fra snittet. Kullaget noe ujevnt og spettete
S62	Kokegrop	Rund	153 x 138	-	-	Ikke snittet
S63	Kokegrop	Rund	130 x 130	12	Skjørbrønt stein, humusblandet leire og ca 1-2 cm tykt kullag i bunn	Ca 4 liter skjørbrønt stein fra snittet
S64	Kokegrop	Rund	118 x 118	7	Skjørbrønt stein leire og et 2-5 cm tykt kullag i bunn	Lite skjørbrønt stein
S65	Kokegrop	Rund	90 x 80	5	Skjørbrønt stein og 4-5 cm tykt kullag	Ca 1 liter skjørbrønt stein fra snittet. Nesten bare kullaget bevart
S66	Kokegrop	Rund	210 x 210	26	Skjørbrønt stein, humusblandet leire og et 4-5 cm tykt kullag i bunn	Ca 50 liter skjørbrønt stein fra snittet. Kokegropen er anlagt rundt en stor jordfast stein, og det er mye stor stein i gropen
S68	Kokegrop	Rund	200 x 180	12	Skjørbrønt stein, leire og trekull	Veldig mye skjørbrønt stein. Kokegropen er noe forstyrret i vest
S69	Kokegrop	Rund	160 x 160	12	Skjørbrønt stein, leire og et 1 cm tykt kullag i bunn	Ca 15 liter skjørbrønt stein fra snittet
S70	Kokegrop	Rund	170 x 170	12	Skjørbrønt stein, grus og stedvis kull i bunn	Ca 6 liter skjørbrønt stein fra snittet
S71	Kokegrop	Rund/oval	130 x 90	-	-	Ikke snittet
S72	Kokegrop	Rund	120 x 120	14	Skjørbrønt stein, leire og 5-6 cm tykt kullag i bunn	Lite skjørbrønt stein
S73	Kokegrop	Rund	120 x 115	-	-	Ikke snittet
S74	Kokegrop	Rund	140 x 120	5	Skjørbrønt stein, leire og kullag	Ca 6 liter skjørbrønt stein fra snittet
S75	Kokegrop	Rund	200 x 180	18	Skjørbrønt stein, leire og et 1-2 cm tykt kullag i bunn	Ca 20 liter skjørbrønt stein fra snittet
S76	Kokegrop	Rund	160 x 160	20	Skjørbrønt stein, leire og et ca 2 cm tykt kullag i bunn	Ca 24 liter skjørbrønt stein fra snittet
S77	Kokegrop	Rund/oval	75 x 58	-	-	Ikke snittet
S78	Kokegrop	Rund	123 x 113	-	-	Ikke snittet
S79	Kokegrop	Rund	200 x 200	14	Skjørbrønt stein, leire og et 2 cm tykt kullag i bunn	Ca 24 liter skjørbrønt stein fra snittet
S80	Kokegrop	Rund	172 x 172	10	Skjørbrønt stein, leire og ca 1-2 cm tykt kullag i bunn	Ca 16 liter skjørbrønt stein fra snittet
S81	Kokegrop	Rund	170 x 166	12	Skjørbrønt stein, humusholdig leire og et 2 cm tykt kullag i bunn	Ca 24 liter skjørbrønt stein fra snittet

Str. nr.	Type	Form	Dimensjon (cm)	Dybde (cm)	Element/fyll	Kommentar
S82	Kokegrop	Rund/oval	164 x 122	-	-	Ikke snittet
S83	Kokegrop	Rund	150 x 150	13	Skjørbrønt stein, kullblandet leire og et ca 1-3 cm tykt kullag i bunn	Ca 24 liter skjørbrønt stein fra snittet
S84	Kokegrop	Rund	152 x 140	7	Skjørbrønt stein, leire og stedvis et ca 3-4 cm tykt kullag i bunn	Ca 28 liter skjørbrønt stein fra snittet. Noe forstyrret i vest
S85	Kokegrop	Rund	130 x 130	16	Skjørbrønt stein, leire og stedvis et ca 2-3 cm tykt kullag i bunn	Ca 20 liter skjørbrønt stein fra snittet
S86	Kokegrop	Rund	146 x 130	-	-	Ikke snittet
S87	Kokegrop	Rund	130 x 130	18	Skjørbrønt stein, leire og stedvis et ca 2-3 cm tykt kullag i bunn	Ca 35 liter skjørbrønt stein fra snittet. Moderne grøft forstyrret kokegropen i øst
S88	Kokegrop	Rund	165 x 160	-	-	Ikke snittet
S89	Kokegrop	Rund/oval	190 x 173	-	-	Ikke snittet
S90	Kokegrop	Rund/oval	147 x 118	-	-	Ikke snittet
S91	Kokegrop	Rund/oval	171 x 153	-	-	Ikke snittet
S92	Kokegrop	Rund	140 x 140	9	Skjørbrønt stein, leire og et 2-7 cm tykt kullag i bunn	Ca 20 liter skjørbrønt stein fra snittet
S93	Bunn av kokegrop	Rund	150 x 150	1	Tynt kullag, noe småstein	Under 1 liter skjørbrønt stein fra snittet
S94	Kokegrop	Rund/oval	103 x 74	-	-	Ikke snittet
S95	Kokegrop	Rund/oval	158 x 150	21	Skjørbrønt stein, leire og stedvis et ca 4-5 cm tykt kullag i bunn	Ca 50 liter skjørbrønt stein fra snittet
S96	Kokegrop	Rund	100 x 100	10	Skjørbrønt stein, leire og litt kull	Ca 1,5 liter skjørbrønt stein fra snittet.
S97	Kokegrop	Rund	160 x 160	14	Skjørbrønt stein, kullblandet leire og et ca 1-3 cm tykt kullag i bunn	Ca 24 liter skjørbrønt stein fra snittet
S98	Kokegrop	Rund	150 x 150	12	Skjørbrønt stein, leire og et tynt kullag i bunn	Ca 24 liter skjørbrønt stein fra snittet
S99	Kokegrop	Rund	165 x 165	17	Skjørbrønt stein, leire, matjord og et kullag i bunn	
S100	Kokegrop	Rund	160 x 140	30	Skjørbrønt stein, humusholdig leire og et 4-5 cm tykt kullag i bunn	Ca 35 liter skjørbrønt stein fra snittet
S101	Kokegrop	Rund	160 x 160	15	Skjørbrønt stein, leire og kull	Ca 30 liter skjørbrønt stein fra snittet. Lite synlig kull i profil
S102	Kokegrop	Oval	110 x 90	9	Skjørbrønt stein, leire og kull	Ca 1 liter skjørbrønt stein fra snittet. Lite trekull
S103	Kokegrop	Rund	180 x 180	8	Skjørbrønt stein, leire, matjord og et kullag i bunn	Ca 18 liter skjørbrønt stein fra snittet
S104	Kokegrop	Oval	80 x 60		-	Forstyrret av moderne dreneringsrør. Ikke snittet
S105	Kokegrop	Rund	140 x 140	12	Skjørbrønt stein, leire og trekull	Lite kull
S106	Kokegrop	Rund	143 x 137	-	-	Ikke snittet
S107	Kokegrop	Rund	150 x 141	14	Skjørbrønt stein, leire, kull	Ca 30 liter skjørbrønt stein fra snittet. Lite kull
S108	Kokegrop	Rund/oval	220 x 200	12	Skjørbrønt stein, leire og kull	Ca 60 liter skjørbrønt stein fra snittet
S109	Kokegrop	Rund	90 x 90	5	Skjørbrønt stein, leire og kull	Ca 6 liter skjørbrønt stein fra snittet
S110	Kokegrop	Rund/oval	148 x 110	-	-	Ikke snittet
S111	Kokegrop	Rund	165 x 159	-	-	Ikke snittet
S112	Kokegrop	Rund/oval	170 x 132	-	-	Ikke snittet
S113	Kokegrop	Rund/oval	208 x 113	-	-	Ikke snittet
S114	Kokegrop	Rund	140 x 140	5	Skjørbrønt stein og leire	Ca 18 liter skjørbrønt stein fra snittet. Kullprøve ikke tatt
S115	Kokegrop	Rund	140 x 140	15	Skjørbrønt stein, leire, grus og kull	Ca 18 liter skjørbrønt stein fra snittet
S116	Kokegrop	Rund/oval	177 x 138	-	-	Ikke snittet
S117	Kokegrop	Rund	184 x 166	-	-	Ikke snittet
S118	Kokegrop	Rund	160 x 160	11	Skjørbrønt stein, leire og et tynt kullag	Ca 12 liter skjørbrønt stein fra snittet
S119	Kokegrop	Rund	138 x 138	6	Skjørbrønt stein, leire og et ca 1 cm tykt kullag i bunn	Ca 10 liter skjørbrønt stein fra snittet

Str. nr.	Type	Form	Dimensjon (cm)	Dybde (cm)	Element/fyll	Kommentar
S120	Kokegrop	Rund/oval	152 x 134	-	-	Ikke snittet
S121	Kokegrop	Rund	180 x 180	30	Skjørbrent stein, humus-blandet leire og et ca 10 cm tykt kullag	
S122	Kokegrop	Rund	106 x 93	-	-	Ikke snittet
S123	Kokegrop	Rund	150 x 150		Skjørbrent stein, leire og et tynt kullag	Ca 5 liter skjørbrent stein
S124	Kokegrop	Rund/ Uavklart	170 x 170(?)			Forstyrret av moderne grøft i øst. Ikke snittet
S125	Kokegrop	Rund	163 x 143	-	-	Ikke snittet
S126	Kokegrop	Rund/oval	200 x 138 (200)	25	Skjørbrent stein, humusblandet leire og et 8-9 cm tykt kullag	Ca 60 liter skjørbrent stein fra snittet. Kokegropen er mest sannsynlig rund, men deler er skjult av leire vasket ned under regnværet
S127	Kokegrop	Rund	205 x 190	20	Skjørbrent stein, humusholdig leire og kull	Ca 75 liter skjørbrent stein fra snittet. Stedvis kullag i bunn
S128	Kokegrop	Rund	170 x 160	19	Skjørbrent stein, kullblandet leire og et ca 2-3cm tykt kullag i bunn	Ca 60 liter skjørbrent stein fra snittet
S129	Kokegrop	Rund	170 x 170	17	Skjørbrent stein, leire og et ca 1-2 cm tykt kullag i bunn	Ca 24 liter skjørbrent stein fra snittet
S130	Kokegrop	Rund	184 x 180	20	Skjørbrent stein, leire og et 4-5 cm tykt kullag i bunn	Ca 96 liter skjørbrent stein fra snittet

Følgende 14 strukturer ble avskrevet og inngår ikke i tabellen: S3, S4, S11, S12, S14, S22, S23, S24, S25, S26, S32, S33, S45 og S67.

Strukturliste lokalitet 3

Str. nr.	Type	Form	Dimensjon (cm)	Dybde (cm)	Element/fyll	Kommentar
S4	Kokegrop	-	-	-	-	Ikke snittet
S5	Ildsted/bunn av kokegrop	Rund/ujevn	75 x 70	6	Sand, humus brent leire og kullag i bunn	-
S6	Bunn av kokegrop	Rund	80 x 75	12	Kull	-
S9	Bunn av kokegrop	Ujevn	78 x 54	6	Kullag i bunn	-
S13	Bunn av kokegrop	Oval	114 x 88	20	Humusblandet leire og sand, kullag	-
S14	Bunn av kokegrop	Rund/ujevn	80 x 80	0-1	Noe kull	Svakt markert, kun tynt kullag bevart. Usikker
S15	Bunn av kokegrop	Oval	130 x 120	0-3	Litt kull	Svakt markert. Usikker
S16	Bunn av kokegrop	Oval	100 x 65	5	Kull	-
S17	Bunn av kokegrop	Rund	64 x 52	7	Kull	Uklar avgrensning i plan
S18	Bunn av kokegrop	Oval	95 x 60	4	Kull og skjørbrent stein	-
S20	Bunn av kokegrop	Rund	70 x 78	-	-	-
S21	Bunn av kokegrop	Oval	125 x 104	12	Ca 1 liter brent stein, kullag i bunn	-
S23	Bunn av kokegrop	Rund	96 x 94	12	3 brente stein, kullag i bunn	-
S24	Bunn av kokegrop	Rund	112 x 98	16	Leire, humus og sand øverst. Brent leire, kullbiter og brent sand under	-
S25	Bunn av kokegrop	Rektangulær	90 x 70	8	Skjørbrent stein og trekull	-
S26	Bunn av kokegrop	Rund	90 x 74	10	Kull og brent sand	-
S27	Bunn av kokegrop	Rund	96 x 90	8	3 brente stein, litt trekull	Forstyrret av moderne grøft
S32	Bunn av kokegrop	Rund	100 x 100	12	Trekull	Uklar i plan, men tydelig i profil
S34	Stolpehull	Rund/oval	46 x 40	8	Litt trekull og humus	Usikkert
S35	Bunn av kokegrop	Rektangulær	72 x 46	12	Leire og brent sand. Litt trekull	-
S36	Bunn av kokegrop	Rund	84 x 76	12	Trekull	-
S37	Bunn av kokegrop	Rund	134 x 120	-	Brent leire og kull	Moderne grøft forstyrrer halve strukturen. Vanskelig å erkjenne bunn
S39	Kokegrop	Rund	100 x 90	8	Skjørbrent stein, grus og kull	Ca 7 liter skjørbrent stein fra snittet
S40	Bunn av kokegrop	Dråpe	100 x 72	4	Kull	Usikker
S41	Bunn av kokegrop	Oval	100 x 66	2	Kull	-
S42	Bunn av kokegrop	Oval	40 x 22	4	1 brent stein, trekull	-
S45	Bunn av kokegrop	Oval	80 x 50	1	Kull	Usikker
S46	Bunn av kokegrop	Oval/ujevn	70 x 50	4	Kull	Usikker

Følgende 19 strukturer ble avskrevet og inngår ikke i tabellen: S1, S2, S3, S7, S8, S10, S11, S12, S19, S22, S28, S29, S30, S31, S33, S38, S43, S44, S47, S48 og S49

11.4 ANALYSER

11.4.1 VEDART

1

Høeg - Pollen, 876 842 262 MVA,
Helge Irgens Høeg,
Gloppeåsen 10,
3261 LARVIK

Larvik, 28/9-06.

Til Ole Christian Lønaas.

Analyse av 125 kullprøver fra Sandefjord golfbane, Marum mellom, 137/6, og Førstad store, 147/1,4, Sandefjord kommune, Vestfold.

C55260, Marum mellom, 137/6, Profil 100,5x 103, lag 3.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 1 Betula (bjerk) og 39 Pinus (furu).

C55260, Marum mellom, 137/6, Profil 100,5x 104, lag 3.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 1 Betula (bjerk) og 39 Pinus (furu).

C55260, Marum mellom, 137/6, 102x 99y, lag 3, SØ.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 19 Betula (bjerk), 1 Fraxinus (ask), 9 Pinus (furu) og 11 Quercus (eik).

C55260, Marum mellom, 137/6, 102x 99y, lag 3, NØ.

Det ble bestemt 4 biter. Av disse var 1 Betula (bjerk), 1 Pinus (furu) og 2 Quercus (eik).

C55260, Marum mellom, 137/6, Profil.

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 1 Corylus (hassel), 27 Pinus (furu) og 2 Quercus (eik).

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 1.

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 28 Betula (bjerk) og 2 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 0,7 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 8.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 10 Corylus (hassel) og 30 Quercus (eik). Godt daterbart materiale 0,5 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 16.

Det ble bestemt 30 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 1,1 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 17.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 36 Betula (bjerk) og 4 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 1,0 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 17.

Det ble bestemt 24 biter. Av disse var 9 Betula (bjerk) og 15 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 0,5 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 18.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 1 Betula (bjerk), 1 Corylus (hassel) og 38 Pinus (furu).

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 21.

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 7 Betula (bjerk), 8 Corylus (hassel), 14 Quercus (eik) og 1 Pinus (furu).

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 23.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var 4 Corylus (hassel) og 36 Fraxinus (ask). Godt daterbart materiale 2,8+ g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 25.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 1 Betula (bjerk), 2 Corylus (hassel) og 37 Pinus (furu). Godt daterbart materiale 0,05 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 36.

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 2 Betula (bjerk) og 28 Quercus (eik). Godt daterbart materiale 0,1 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 41.

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 18 Betula (bjerk), 11 Corylus (hassel) og 1 Quercus (eik). Godt daterbart materiale 0,2 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 42.

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 21 Betula (bjerk), 4 Corylus (hassel) og 5 Quercus (eik). Godt daterbart materiale 0,3 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 43.

Det ble bestemt 25 biter. Av disse var 19 Betula (bjerk), 4 Corylus (hassel), 1 korn og 1 Pinus (furu). Godt daterbart materiale 0,15 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 44.

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 13 Betula (bjerk), 8 Corylus (hassel), 1 Fraxinus ask og 8 Pinus (furu). Godt daterbart materiale 0,2 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 46.

Det ble bestemt 20 biter. Av disse var 6 Betula (bjerk), 7 Corylus (hassel), 1 urt(?) og 6 Quercus (eik). Godt daterbart materiale 0,2 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 47.

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 16 Betula (bjerk), 5 Corylus (hassel), 2 korn, 1 Quercus (eik) og 6 Pinus (furu). Godt daterbart materiale 0,5 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 49.

Det ble bestemt 10 biter. Av disse var 9 Betula (bjerk) og 1 korn(?). Godt daterbart materiale 0,2 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 50.

Det ble bestemt 20 biter. Av disse var 16 Betula (bjerke) og 4 Quercus (eik). Godt daterbart materiale 0,15 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 51.

Det ble bestemt 30 biter. Alle var Betula (bjerke). Godt daterbart materiale 0,15+ g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 58.

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 22 Betula (bjerke), 5 Corylus (hassel) og 3 Quercus (eik). Godt daterbart materiale 0,3 g.

C55257, Førstad store, 147/1,4, S 67.

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 19 Betula (bjerke) og 11 Quercus (eik). Godt daterbart materiale 0,3 g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 1.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerke). Godt daterbart materiale 3,8+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 5.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerke). Godt daterbart materiale 1,8+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 6.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 17 Betula (bjerke), 18 Salix/Populus (selje, vier/osp) og 5 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 3,9+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 7.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 38 Betula (bjerke), 1 Fraxinus (ask) og 1 Pinus (furu). Godt daterbart materiale 5,6 g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 8.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerke). Godt daterbart materiale 10,9+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 9.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerke). Godt daterbart materiale 2,1+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 10.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 38 Betula (bjerke) og 2 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 1,8+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 13.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerke). Godt daterbart materiale 4,9+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 16.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerke). Godt daterbart materiale 3,8+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 17.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 2,3+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 18.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 38 Betula (bjerk) og 2 Fraxinus (ask). Godt daterbart materiale 2,5+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 19.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 17 Betula (bjerk) og 23 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 5,2+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 20a.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Pinus (furu) hvorav 5 relativt unge trær eller grener. Godt daterbart materiale 9,0 g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 20b.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 36 Betula (bjerk), 3 Salix/Populus (selje, vier/osp og 1 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 2,9+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 29.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 36 Betula (bjerk) og 4 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 5,0+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 30.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 37 Betula (bjerk) og 3 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 3,3+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 31.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 16 Betula (bjerk), 22 Populus (osp) og 2 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 1,3+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 35.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 2,6+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 39.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 39 Betula (bjerk) og 1 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 1,7+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 46.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 38 Betula (bjerk) og 2 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 1,7+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 49.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 38 Betula (bjerk) og 2 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 2,8+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 50.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 37 Betula (bjerk) og 3 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 4,7+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 52.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 1,3 g. Det var lite kullbiter i restmaterialet.

C55258, Førstad store, 147/4, S 53.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 2,9+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 54.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 5,3+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 55.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 4,7+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 56.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 2,3+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 57.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 4,7+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 59.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 5 Betula (bjerk) og 35 Quercus (eik). Godt daterbart materiale 0,3 g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 60.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 3,1+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 61.

Det ble bestemt 20 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 0,1+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 63.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 4,2+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 64.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 34 Betula (bjerk) og 6 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 3,3+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 66.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 3,1+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 68.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 34 Betula (bjerk) og 6 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 6,0+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 69.

Det ble bestemt 20 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 0,3+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 70.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 37 Betula (bjerk) og 3 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 2,9+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 72.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 15 Betula (bjerk) og 25 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 2,2+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 74.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 9,0+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 75.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 38 Betula (bjerk) og 2 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 2,6+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 76.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 2,0+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 79.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 7,1+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 80.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 0,7+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 81.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 39 Betula (bjerk) og 1 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 2,8+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 83.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 1 Betula (bjerk) og 39 Quercus (eik). Godt daterbart materiale 0,05 g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 85.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 5,2+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 87.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 22 Betula (bjerk) og 18 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 2,4+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 89.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 37 Betula (bjerk) og 3 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 0,6+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 92.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 36 Betula (bjerk) og 4 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 4,6+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 93.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 26 Betula (bjerk) og 14 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 3,6+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 95.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 36 Betula (bjerk) og 4 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 4,8+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 96.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 1,2+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 97.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 4,2+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 98.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 37 Betula (bjerk) og 3 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 1,6+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 99.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 28 Betula (bjerk) og 12 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 3,7+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 100.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 37 Betula (bjerk) og 3 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 6,6+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 101.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 36 Betula (bjerk) og 4 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 2,6+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 102.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 2,0+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 103.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 6,0+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 105.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 39 Betula (bjerk) og 1 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 1,1+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 107.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 1,7+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 108.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 36 Betula (bjerk) og 4 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 3,0+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 109.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 26 Betula (bjerk) og 14 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 1,9+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 115.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 1,8+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 118.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 36 Betula (bjerk) og 4 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 3,6+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 121.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 2 Betula (bjerk) og 38 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 2,3+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 123.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 4,5+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 126.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 39 Betula (bjerk) og 1 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 2,0+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 127.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 33 Betula (bjerk) og 7 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 1,2+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 128.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 4,5+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 129.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 1,3+ g.

C55258, Førstad store, 147/4, S 130.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk). Godt daterbart materiale 9,7+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 5.

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 1 Corylus (hassel) og 29 Populus (osp). Godt daterbart materiale 0,6+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 6.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 5 Betula (bjerk), 2 Corylus (hassel) og 33 Populus (osp). Godt daterbart materiale 3,5+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 9.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Populus (osp). Godt daterbart materiale 10,4+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 13.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 10 Betula (bjerk) og 30 Populus (osp). Godt daterbart materiale 15+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 14.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 4 Betula (bjerk) og 36 Salix/Populus (selje, vier/osp). Godt daterbart materiale 1,3+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 15.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 3 Betula (bjerke) og 37 Populus (osp). Godt daterbart materiale 1,3+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 16.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 7 Betula (bjerke), 12 Corylus (hassel) og 21 Populus (osp). Godt daterbart materiale 13+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 17.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Populus (osp). Godt daterbart materiale 3,7+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 18.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 2 Betula (bjerke) og 38 Tilia (lind). Godt daterbart materiale 7,3+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 20.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerke). Godt daterbart materiale 6,1+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 21a.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 29 Betula (bjerke), 2 Corylus (hassel) og 9 Prunus/Sorbus (hegg/rogn). Godt daterbart materiale 13,6+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 21b.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 38 Betula (bjerke) og 2 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 8,7+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 23a.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 15 Betula (bjerke), 2 Corylus (hassel) og 23 Populus (osp). Godt daterbart materiale 8,8+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 23b.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 15 Betula (bjerke), 1 Pinus (furu) og 24 Populus (osp). Godt daterbart materiale 4,9 g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 24.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 33 Betula (bjerke), 1 Salix/Populus (selje, vier/osp), 3 Fraxinus (ask) og 3 Tilia (lind). Godt daterbart materiale 14,3+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 25.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 21 Betula (bjerke), 4 Salix/Populus (selje, vier/osp), 1 Corylus (hassel) og 14 Tilia (lind). Godt daterbart materiale 3,8+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 26.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 29 Betula (bjerke), 5 Salix/Populus (selje, vier/osp) og 6 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 12,2+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 27.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 1 Betula (bjerke) og 39 Populus (osp). Godt daterbart materiale 7,7+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 32.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerke). Godt daterbart materiale 6,0+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 35.

Det ble bestemt 30 biter. Alle var Salix/Populus (selje, vier/osp). Godt daterbart materiale 0,4+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 36.

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 1 Betula (bjerke), 28 Salix/Populus (selje, vier/osp) og 1 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 1,7+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 37.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 1 Betula (bjerke), 30 Populus (osp) og 9 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 5,1+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 39.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 6 Betula (bjerke), 14 Populus (osp) og 20 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 12,6+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 40.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 5 Betula (bjerke), 3 Salix/Populus (selje, vier/osp) og 32 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 1,5+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 41.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 1 Betula (bjerke) og 39 Salix/Populus (selje, vier/osp). Godt daterbart materiale 0,3+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 42.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 19 Betula (bjerke), 18 Salix/Populus (selje, vier/osp) og 3 Corylus (hassel). Godt daterbart materiale 10,2+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 45.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 2 Betula (bjerke) og 38 Populus (osp). Godt daterbart materiale 4,7+ g.

C55259, Førstad store, 147/1, S 46.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 12 Betula (bjerke) og 28 Populus (osp). Godt daterbart materiale 4,5+ g.

Helge Ivar Høy

11.4.2 DATERING

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Lønaas, Ole Christian
KHM/Fornminneseksjonen
Postboks 6762, St. Olavsgt. 29, 0130 Oslo

DF-4045

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
T-18962	C.55259, S-6 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Løvtre	2.5 g	1760 ± 80	AD215-400	-26.1*
T-18963	C.55259, S-13 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, osp	6.0 g	1755 ± 50	AD235-375	-26.1*
T-18964	C.55259, S-15 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, osp	1.7 g	1790 ± 100	AD125-390	-26.1*
T-18965	C.55259, S-37 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Løvtre	3.7 g	1685 ± 80	AD255-435	-26.1*
T-18966	C.55259, S-39 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Løvtre	6.0 g	1660 ± 70	AD270-445	-26.1*
T-18967	C.55258, S-5 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk	1.4 g	2365 ± 100	BC750-370	-26.1*
T-18968	C.55258, S-16 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk	2.2 g	2450 ± 85	BC770-400	-26.1*
T-18969	C.55258, S-17 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk	2.2 g	2505 ± 60	BC790-430	-26.1*
T-18971	C.55258, S-46 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	1.2 g	2430 ± 105	BC770-390	-26.1*

Dato: 31 AUG 2007

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Fred H. Skogseth

Nasjonalhistorisk museum, Universitetet i Oslo
Fornminneseksjonen

Steinar Gulliksen

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Lønaas, Ole Christian
KHM/Fornminneseksjonen
Postboks 6762, St. Olavsgt. 29, 0130 Oslo

DF-4045

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
T-18972	C.55258, S-49 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	1.0 g	2465 ± 95	BC785-400	-26.1*
T-18973	C.55258, S-52 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk	0.9 g	2385 ± 105	BC760-380	-26.1*
T-18974	C.55258, S-54 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk	3.4 g	2450 ± 45	BC760-410	-26.1*
T-18975	C.55258, S-60 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk	2.0 g	2670 ± 105	BC910-790	-26.1*
T-18978	C.55258, S-68 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	4.4 g	2525 ± 80	BC800-430	-26.1*
T-18979	C.55258, S-79 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk	5.7 g	2380 ± 40	BC415-395	-26.1*
T-18980	C.55258, S-81 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	1.3 g	2510 ± 55	BC790-520	-26.1*
T-18981	C.55258, S-92 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	2.7 g	2490 ± 60	BC780-420	-26.1*
T-18982	C.55258, S-93 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	2.0 g	2545 ± 60	BC800-540	-26.1*

Dato: 31 AUG 2007

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Fred H. Skogseth

Steinar Gulliksen

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Lønaas, Ole Christian
KHM/Formminneseksjonen
Postboks 6762, St. Olavsgt. 29, 0130 Oslo

DF-4045

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
T-18983	C.55258, S-96 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk	1.5 g	2420 ± 105	BC770-390	-26.1*
T-18984	C.55258, S-97 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk	2.9 g	2435 ± 80	BC765-400	-26.1*
T-18985	C.55258, S-100 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	5.2 g	2540 ± 70	BC800-535	-26.1*
T-18986	C.55258, S-103 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk	3.0 g	2485 ± 65	BC780-415	-26.1*
T-18988	C.55258, S-108 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	3.6 g	2460 ± 80	BC770-400	-26.1*
T-18989	C.55258, S-109 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	2.2 g	2585 ± 65	BC810-765	-26.1*
T-18993	C.55258, S-126 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	2.1 g	2555 ± 80	BC805-535	-26.1*
T-18994	C.55258, S-127 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	1.0 g	2470 ± 105	BC790-400	-26.1*
T-18995	C.55258, S-130 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk	6.0 g	2395 ± 70	BC750-395	-26.1*

Dato: 31 AUG 2007

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Fred H. Skogseth

Steinar Gulliksen

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Lønaas, Ole Christian
KHM/Fornminneseksjonen
Postboks 6762, St. Olavsgt. 29, 0130 Oslo

DF-4045

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
T-18970	C.55258, S-35 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk	1.4 g	2420 ± 105	BC770-390	-26.1*
T-18976	C.55258, S-64 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	2.1 g	2310 ± 85	BC405-210	-26.1*
T-18977	C.55258, S-66 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk	1.7 g	2445 ± 85	BC770-400	-26.1*
T-18987	C.55258, S-105 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	1.8 g	2615 ± 105	BC840-600	-26.1*
T-18990	C.55258, S-115 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk	1.5 g	2240 ± 100	BC400-170	-26.1*
T-18991	C.55258, S-118 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	2.0 g	2335 ± 55	BC405-375	-26.1*
T-18992	C.55258, S-121 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Bjørk, hassel	2.0 g	2245 ± 80	BC395-190	-26.1*
T-18996	C.55258, S-6 Førstad Store, Sandefjord Vestfold	Trekull Løvtre	2.5 g	2285 ± 100	BC400-200	-26.1*

Dato: 14 SEP 2007

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Fred H. Skogseth

Steinar Gulliksen

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

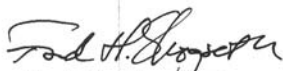
Oppdragsgiver: Lønaas, Ole Christian
KHM/Fornminneseksjonen
Postboks 6762, St. Olavsgt. 29, 0130 Oslo

DF-4045

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
T-19378	C55257, S-23 Førstad store Sandefjord, Vestfold	Trekull Hassel, ask	1.3 g	2850 ± 95	BC1125-900	-26.1*

Dato: 14 FEB 2008

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Fred H. Skogseth

Steinar Gulliksen

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Lønaas, Ole Christian
KHM/Formminneseksjonen
Postboks 6762, St. Olavsgt. 29, 0130 Oslo

DF-4045

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TUa-7112	Lok. 4, C55260 Marum mellom Sandefjord, Vestfold	Trekull Hassel		735 ± 30	AD1280-1290	-24.6
TUa-7113	C55257, S-42 Førstad store Sandefjord, Vestfold	Trekull Bjørk, hassel		2600 ± 30	BC805-790	-27.4
TUa-7114	C55257, S-43 Førstad store Sandefjord, Vestfold	Trekull Bjørk, hassel		1410 ± 30	AD630-660	-26.4
TUa-7115	C55257, S-44 Førstad store Sandefjord, Vestfold	Trekull Bjørk, hassel ask		2205 ± 30	BC360-195	-25.5
TUa-7116	C55257, S-47 Førstad store Sandefjord, Vestfold	Trekull Bjørk, hassel		2475 ± 30	BC760-425	-26.0

Dato: 21 FEB 2008

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Pål Johan Svanem
Pål Johan Svanem

Steinar Gulliksen
Steinar Gulliksen

11.5 TEGNINGLISTE

Tegningnr.	Lokalitet	Strukturnr.	Plan	Profil	Beskrivelse	Målestokk
1	1	S1	x	x		1:20
2	1	S2,S3	x	x	x	1:20
3	1	S4	x	x	x	1:20
4	1	S8,S23			x	
5	1	S16	x	x	x	1:20
6	1	S17	x	x	x	1:20
7	1	S18		x	x	1:10
8	1	S21	x	x	x	1:20
9	1	S22	x	x	x	1:20
10	1	S24	x	x		1:20
11	1	S25			x	
12	1	S28	x	x	x	1:20
13	1	S30	x	x	x	1:20
14	1	S39	x	x	x	1:10
15	1	S41	x	x	x	1:10
16	1	S42	x	x	x	1:10
17	1	S43	x	x	x	1:10
18	1	S44	x	x	x	1:10
19	1	S46	x	x		1:10
20	1	S47	x			1:10
21	1	S47		x	x	1:10
22	1	S49,S50	x	x	x	1:10
23	1	S53	x		x	1:20
24	1	S54	x	x	x	1:20
25	1	S58	x	x	x	1:20
26	1	S64	x	x	x	1:20
27	1	S67	x	x	x	1:20
28	2	S1	x	x	x	1:20
29	2	S5		x	x	1:20
30	2	S6			x	
31	2	S7			x	
32	2	S8		x	x	1:20
33	2	S9			x	
34	2	S10			x	
35	2	S13			x	
36	2	S63,S70, S16			x	
37	2	S17	x	x		1:20
38	2	S18		x	x	1:20
39	2	S19,S29			x	
40	2	S29			x	
41	2	S20		x	x	1:20
42	2	S33,S32,S24,S3,S22, S25,S23,S14,S11			x	
43	2	S26		x	x	1:20
44	2	S30		x	x	1:20
45	2	S31			x	
46	2	S34		x	x	1:20
47	2	S35	x			1:20
48	2	S35		x		1:20
49	2	S39		x	x	1:20

50	2	S45			x	
51	2	S46			x	
52	2	S49			x	
53	2	S50			x	
54	2	S51			x	
55	2	S52	x	x	x	1:20
56	2	S53			x	
57	2	S54	x	x		1:20
58	2	S55			x	
59	2	S56		x	x	1:20
60	2	S57		x	x	1:20
61	2	S59			x	
62	2	S60			x	
63	2	S61,S84,S60			x	
64	2	S64,S72			x	
65	2	S65		x	x	1:20
66	2	S68,S67			x	
67	2	S75,S74,S79			x	
68	2	S76,S69			x	
69	2	S119,S80			x	
70	2	S81	x	x	x	1:20
71	2	S97,S83,S128			x	
72	2	S85,S87,S95,S121			x	
73	2	S92			x	
74	2	S129,S99,S93			x	
75	2	S96			x	
76	2	S103,S98			x	
77	2	S100	x	x	x	1:20
78	2	S109,S104,S102,S101			x	
79	2	S118,S123,S115, S114,S105			x	
80	2	S126,S124,S107			x	
81	2	S108	x	x		1:20
82	2	S127	x			1:20
83	2	S127		x		1:20
84	2	S130	x	x		1:20
85	3	S5,S6,S2	x	x	x	1:20
86	3	S39,S40,S9	x	x	x	1:20
87	3	S13,S37	x	x	x	1:20
88	3	S46,S45,S14	x		x	1:20
89	3	S41,S15,S18	x	x	x	1:20
90	3	S48,S16,S17	x	x	x	1:20
91	3	S20,S26,S25	x	x	x	1:20
92	3	S23,S21	x	x	x	1:20
93	3	S22,S27,S34	x	x	x	1:20
94	3	S24,S36,S35	x	x	x	1:20
95	3	S32,S42	x	x	x	1:20
96	4		x			1:50
97	4		x		x	1:20
98	4			x		1:10

11.6 FOTOLISTER

Cf. 30355

Bildnr.	Motiv	Fotografert mot	Fotograf	Dato
2	Lok 3. Oversiktsbilde	Nord	Anne Skogsfjord	29.5.2006
3	Lok 3. Oversiktsbilde	Nordøst	Anne Skogsfjord	29.5.2006
4	Lok 3. Oversiktsbilde	Øst	Anne Skogsfjord	29.5.2006
5	Lok 3. Oversiktsbilde	Sørvest	Anne Skogsfjord	29.5.2006
6	Lok 3. Oversiktsbilde	Sør	Anne Skogsfjord	29.5.2006
7	Lok.1. S-30 i plan	Nordøst	Rebecca Cannell	24.5.2006
8	Lok.1. S-36 i plan	Nordøst	Rebecca Cannell	24.5.2006
9	Lok.1. S-28 i plan	Nordøst	Rebecca Cannell	24.5.2006
10	Lok.1. S-29 i plan	Nordøst	Rebecca Cannell	24.5.2006
11	Lok.1. S-24 i plan	Nordøst	Rolf L. Bade	24.5.2006
12	Lok.1. S-20 i profil	Nord	Rolf L. Bade	11.5.2006
13	Lok.1. S-20 i plan	Sør	Rolf L. Bade	11.5.2006
14	Lok.1. S-17 i profil	Vest	Rolf L. Bade	11.5.2006
15	Lok.1. S-17 i profil	Vest	Rolf L. Bade	11.5.2006
16	Lok.1. S-17 i plan	Sør	Rolf L. Bade	11.5.2006
17	Lok.1. S-16 i profil	Vest	Rolf L. Bade	11.5.2006
18	Lok.1. S-16 i profil	Vest	Rolf L. Bade	11.5.2006
19	Lok.1. S-16 i plan	Sør	Rolf L. Bade	11.5.2006
20	Lok.1. S-12 i plan	Nord	Rolf L. Bade	11.5.2006
21	Lok.1. S-4 i profil	Øst	Rolf L. Bade	11.5.2006
22	Lok.1. S-4 i plan	Nord	Rolf L. Bade	11.5.2006
23	Lok.1. S-6 plan	Nord	Rolf L. Bade	11.5.2006
24	Lok.1. S-5 plan	Nord	Rolf L. Bade	11.5.2006
25	Lok.1. S-22 i profil	Vest	Rolf L. Bade	10.5.2006
26	Lok.1. S-22 i plan	Vest	Rolf L. Bade	10.5.2006
27	Lok.1. S-21 i profil	Vest	Rolf L. Bade	10.5.2006
28	Lok.1. S-21 i plan	Vest	Rolf L. Bade	10.5.2006
29	Lok.1. S-10 i plan	Vest	Rolf L. Bade	10.5.2006
30	Lok.1. S-1 i profil	Nord	Anne Skogsfjord	10.5.2006
31	Lok.1. S-1 i plan	Nord	Anne Skogsfjord	10.5.2006
32	Lok.1. Arbeidsbilde	Nord	Rolf L. Bade	9.5.2006
33	Lok.1. Oversikt	Sør	Anne Skogsfjord	9.5.2006
34	Lok.1. Oversikt	Nord	Anne Skogsfjord	9.5.2006
35	Lok.1. Oversikt	Nordøst	Anne Skogsfjord	9.5.2006
36	Testbilde	-	Stig Knutsen	5.5.2006

Cf. 30356

Bildnr.	Motiv	Fotografert mot	Fotograf	Dato
1	Lok 1. Østre del av feltet	Øst	Rebecca Cannell	30.5.2006
2	Lok 1. Østre del av feltet	Øst	Rebecca Cannell	30.5.2006
3	Lok 1. Østre del av feltet	Øst	Rebecca Cannell	30.5.2006
4	Lok 1. Østre del av feltet	Vest	Rebecca Cannell	30.5.2006
5	Lok 1. Østre del av feltet	Nord	Rebecca Cannell	30.5.2006
6	Lok 1. Østre del av feltet	Nord	Rebecca Cannell	30.5.2006
7	Lok 3. S-23 i profil	Nord	Anne Skogsfjord	30.5.2006
8	Lok 3. S-2 i plan	Nordøst	Mohammed Mahdy	30.5.2006
9	Lok 3. S-9 i profil	Nord	Mohammed Mahdy	30.5.2006
10	Lok 3. S-9 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	30.5.2006
11	Lok 3. S-5 i plan	Nordvest	Mohammed Mahdy	30.5.2006
12	Lok 3. S-6 i plan	Nordvest	Mohammed Mahdy	30.5.2006
13	Lok 3. S-40 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	30.5.2006
14	Lok 3. S-17 i plan	Nord	Anne Skogsfjord	30.5.2006
15	Lok 3. S-16 i profil	Nord	Anne Skogsfjord	30.5.2006
16	Lok 3. S-37 i profil	Nordøst	Mohammed Mahdy	30.5.2006
17	Lok 3. S-16 i plan	Nord	Anne Skogsfjord	30.5.2006
18	Lok 3. S-37 i profil	Nord	Mohammed Mahdy	30.5.2006
19	Lok 3. S-37 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	30.5.2006
20	Lok 3. S-13 i profil	Nord	Mohammed Mahdy	29.5.2006
21	Lok 3. S-13 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	29.5.2006
22	Lok 3. S-35 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	29.5.2006
23	Lok 3. S-36 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	29.5.2006
24	Lok 3. S-24 i profil	Øst	Mohammed Mahdy	29.5.2006

25	Lok 3. S-27 i plan	Nord	Anne Skogsfjord	29.5.2006
26	Lok 3. S-24 i plan	Øst	Mohammed Mahdy	29.5.2006
27	Lok 3. S-22 i plan	Nord	Anne Skogsfjord	29.5.2006
28	Lok 3. S-21 i profil	Nord	Anne Skogsfjord	29.5.2006
29	Lok 3. S-25 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	29.5.2006
30	Lok 3. S-21 i plan	Nord	Anne Skogsfjord	29.5.2006
31	Lok 3. Arbeidsbilde m/Mohammed	Nordøst	Anne Skogsfjord	29.5.2006
32	Lok 3. S-23 i profil	Nord	Anne Skogsfjord	29.5.2006
33	Lok 3. S-26 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	29.5.2006
34	Lok 3. S-23 i plan	Nord	Anne Skogsfjord	29.5.2006
35	Lok 3. S-20 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	29.5.2006
36	Åpningsbilde m/Rune Borvik	-	Anne Skogsfjord	29.5.2006

Cf. 30357

Bildnr.	Motiv	Fotografert mot	Fotograf	Dato
1	Lok 1. S-51 i profil	Nord	Rebecca Cannell	2.6.2006
2	Lok 1. S-62 og S-51 i plan	Vest	Rebecca Cannell	2.6.2006
3	Lok 1. S-58 i profil	Nordvest	Krister S. Eilertsen	2.6.2006
4	Lok 1. S-58 i profil	Sørøst	Krister S. Eilertsen	2.6.2006
5	Lok 1. S-50 i profil	N-NV	Rebecca Cannell	2.6.2006
6	Lok 1. S-49 i profil	N-NV	Rebecca Cannell	2.6.2006
7	Lok 1. S-58 i plan	Sør	Krister S. Eilertsen	2.6.2006
8	Lok 1. Arbeidsbilde m/Krister	Nordvest	Rebecca Cannell	2.6.2006
9	Lok 1. S-49 i plan	N-NV	Krister S. Eilertsen	2.6.2006
10	Lok 1. S-50 i plan	N-NV	Rebecca Cannell	2.6.2006
11	Lok 1. S-46 i profil	Nord	Rebecca Cannell	2.6.2006
12	Lok 1. S-2 og S-3 i profil	Øst	Krister S. Eilertsen	2.6.2006
13	Lok 1. S-46 i plan	Nord	Rebecca Cannell	2.6.2006
14	Lok 1. S-64 i profil	Sør	Rebecca Cannell	2.6.2006
15	Lok 1. S-64 i profil	Nord	Rebecca Cannell	2.6.2006
16	Lok 1. S-2 og S-3 i plan	Øst	Krister S. Eilertsen	2.6.2006
17	Lok 1. S-64 i plan	Sør	Rebecca Cannell	2.6.2006
18	Lok 1. S-64 i plan	Øst	Rebecca Cannell	2.6.2006
19	Lok 1. S-39 i profil	Sørøst	Krister S. Eilertsen	2.6.2006
20	Lok 1. S-47 i profil	Nord	Krister S. Eilertsen	2.6.2006
21	Lok 1. S-54 i profil	Øst	Rebecca Cannell	2.6.2006
22	Lok 1. S-53 og S-54 i plan	Sør	Rebecca Cannell	2.6.2006
23	Lok 1. S-47 i plan	Nord	Krister S. Eilertsen	2.6.2006
24	Lok 1. S-44 i profil	Nord	Krister S. Eilertsen	1.6.2006
25	Lok 1. S-67 søndre del av profil	Øst	Rebecca Cannell	1.6.2006
26	Lok 1. S-67 nordre del av profil	Øst	Rebecca Cannell	1.6.2006
27	Lok 1. S-67 i profil	Øst	Rebecca Cannell	1.6.2006
28	Lok 1. S-42 i profil	Nord	Rebecca Cannell	1.6.2006
29	Lok 1. S-44 i plan	Nord	Krister S. Eilertsen	1.6.2006
30	Lok 1. S-41 i profil	Nord	Krister S. Eilertsen	1.6.2006
31	Lok 1. S-42 i plan	Nord	Rebecca Cannell	1.6.2006
32	Lok 1. S-41 i plan	Nord	Krister S. Eilertsen	1.6.2006
33	Lok 1. S-43 i profil	Nord	Krister S. Eilertsen	1.6.2006
34	Lok 1. S-43 i plan	Nord	Krister S. Eilertsen	1.6.2006
35	Lok 1. S-67 i plan	Øst	Rebecca Cannell	1.6.2006
36	Lok 1. S-39 plan	Ø-SØ	Krister S. Eilertsen	31.5.2006

Cf. 30358

Bildnr.	Motiv	Fotografert mot	Fotograf	Dato
1	Lok 2. S-57 i profil	N-NV	Rebecca Cannell	7.6.2006
2	Lok 2. S-67 i plan	Nord	Ellen K. Friis	7.6.2006
3	Lok 2. S-93 i plan	Nord	Stig Knutsen	7.6.2006
4	Lok 2. S-59 i plan	Vest-SV	Krister S. Eilertsen	7.6.2006
5	Lok 2. S-57 i plan	Vest	Rebecca Cannell	7.6.2006
6	Lok 2. S-68 i profil	Nord	Ellen K. Friis	7.6.2006
7	Lok 2. S-56 i profil	Nordøst	Rebecca Cannell	7.6.2006
8	Lok 2. S-53 i profil	Nordvest	Krister S. Eilertsen	7.6.2006
9	Lok 2. S-56 i plan	Sørvest	Rebecca Cannell	7.6.2006
10	Lok 2. S-68 i plan	Nord	Ellen K. Friis	7.6.2006
11	Lok 2. S-53 i plan	Sørvest	Krister S. Eilertsen	7.6.2006
12	Lok 2. S-39 i profil	Nordvest	Rebecca Cannell	7.6.2006

13	Lok 2. S-50 i profil	Øst	Krister S. Eilertsen	7.6.2006
14	Lok 2. S-39 i plan	Sørvest	Rebecca Cannell	7.6.2006
15	Lok 2. S-34 i profil	Nordvest	Rebecca Cannell	7.6.2006
16	Lok 2. S-50 i plan	N-NØ	Krister S. Eilertsen	7.6.2006
17	Lok 2. S-34 i plan	Nordvest	Rebecca Cannell	7.6.2006
18	Lok 2. S-51 i profil	N-NV	Krister S. Eilertsen	7.6.2006
19	Lok 2. S-30 i profil	N-NV	Rebecca Cannell	6.6.2006
20	Lok 2. S-51 i plan	Sørvest	Krister S. Eilertsen	6.6.2006
21	Lok 2. S-30 i plan	Nordvest	Rebecca Cannell	6.6.2006
22	Lok 2. S-46 i profil	N-NV	Krister S. Eilertsen	6.6.2006
23	Lok 2. S-20 i profil søndre del	Nordøst	Rebecca Cannell	6.6.2006
24	Lok 2. S-20 i profil nordre del	Nordøst	Rebecca Cannell	6.6.2006
25	Lok 2. S-20 i profil	Nordøst	Rebecca Cannell	6.6.2006
26	Lok 2. S-46 i plan	Vest	Krister S. Eilertsen	6.6.2006
27	Lok 2. S-45 i plan	Vest	Krister S. Eilertsen	6.6.2006
28	Lok 2. S-31 i profil	N-NV	Krister S. Eilertsen	6.6.2006
29	Lok 2. S-31 i plan	Sørvest	Krister S. Eilertsen	6.6.2006
30	Lok 2. S-20 i plan	Nordøst	Rebecca Cannell	6.6.2006
31	Lok 2. S-7 i profil	Nord	Krister S. Eilertsen	6.6.2006
32	Lok 2. S-18 i profil	Nord	Rebecca Cannell	6.6.2006
33	Lok 2. S-7 i plan	Nord	Krister S. Eilertsen	6.6.2006
34	Lok 2. S-18 plan	Nord	Rebecca Cannell	6.6.2006
35	Lok 2. S-12 i plan	Nord	Krister S. Eilertsen	6.6.2006
36	Åpningsbilde	-	-	-

Cf. 30359

Bildnr.	Motiv	Fotografert mot	Fotograf	Dato
1	Bilder av funn	-	Stig Knutsen	
2	Bilder av funn	-	Stig Knutsen	
3	Bilder av funn	-	Stig Knutsen	
4	Bilder av funn	-	Stig Knutsen	
5	Bilder av funn	-	Stig Knutsen	
6	Lok 1. S-23 i profil	Vest	Ellen K. Friis	
7	Lok 1. S-25 i profil	Sørvest	Krister S. Eilertsen	
8	Lok 1. S-18 i profil	Sørvest	Krister S. Eilertsen	
9	Lok 1. S-8 i profil	Vest	Ellen K. Friis	9.6.2006
10	Lok 1. S-29 i profil	Nord	Stig Knutsen	8.6.2006
11	Lok 1. S-36 i profil	Nordvest	Stig Knutsen	8.6.2006
12	Lok 2. Arbeidsbilde	Nordvest	Stig Knutsen	8.6.2006
13	Lok 2. Bekkeleie	Nord	Stig Knutsen	8.6.2006
14	Lok 2. Bekkeleie	Nord	Stig Knutsen	8.6.2006
15	Lok 2. Bekkeleie	Sør	Stig Knutsen	8.6.2006
16	Lok 2. Bekkeleie	Sør	Stig Knutsen	8.6.2006
17	Lok 2. S-66 i profil	Nord	Stig Knutsen	8.6.2006
18	Lok 2. S-66 i plan	Nord	Stig Knutsen	8.6.2006
19	Lok 2. S-84 i profil	N-NV	Stig Knutsen	8.6.2006
20	Lok 2. S-84 i plan	N-NV	Stig Knutsen	8.6.2006
21	Lok 2. S-55 i profil	Nord	Krister S. Eilertsen	8.6.2006
22	Lok 2. S-26 i profil m/ mulig stolpe	Nord	Rebecca Cannell	8.6.2006
23	Lok 2. S-26 i profil østre del	Nord	Rebecca Cannell	8.6.2006
24	Lok 2. S-26 i profil	Nord	Rebecca Cannell	8.6.2006
25	Lok 2. S-55 i plan	Sørvest	Krister S. Eilertsen	8.6.2006
26	Lok 2. S-64 i profil	Nordvest	Solveig Thorkildsen	8.6.2006
27	Lok 2. S-60 i profil	N-NV	Krister S. Eilertsen	8.6.2006
28	Lok 2. S-64 i plan	Vest	Solveig Thorkildsen	8.6.2006
29	Lok 2. S-60 i plan	Sørvest	Krister S. Eilertsen	8.6.2006
30	Lok 2. S-65 i profil	N-NV	Rebecca Cannell	7.6.2006
31	Lok 2. S-63 i plan	Nord	Ellen K. Friis	7.6.2006
32	Lok 2. S-65 i plan	Nordvest	Rebecca Cannell	7.6.2006
33	Lok 2. S-96 i profil	Sør	Erling Midtgard	7.6.2006
34	Lok 2. S-59 i profil	Nordvest	Krister S. Eilertsen	7.6.2006
35	Lok 2. S-93 i profil	Nord	Stig Knutsen	7.6.2006
36	Åpningsbilde	-	Stig Knutsen	7.6.2006

Cf. 30360

Bildnr.	Motiv	Fotografert mot	Fotograf	Dato
1	Lok 2. Oversiktsbilde	Sør	Anne Skogsfjord	31.5.2006
2	Lok 2. Oversiktsbilde søndre del	Nordvest	Anne Skogsfjord	31.5.2006
3	Lok 2. Oversiktsbilde	Sørøst	Anne Skogsfjord	31.5.2006
4	Lok 2. Oversiktsbilde	Nord	Anne Skogsfjord	31.5.2006
5	Lok 2. Oversiktsbilde nordre del	Øst	Anne Skogsfjord	31.5.2006
6	Lok 2. Oversiktsbilde	Nordvest	Anne Skogsfjord	31.5.2006
7	Lok 4. Arbeidsbilde, flateavdekning	Ø-NØ	Rolf L. Bade	31.5.2006
8	Lok 4. Arbeidsbilde, flateavdekning	Øst	Rolf L. Bade	31.5.2006
9	Lok 4. Oversiktsbilde m/røys	Øst	Rolf L. Bade	30.5.2006
10	Lok 4. Oversiktsbilde topp lag 2	Øst	Rolf L. Bade	30.5.2006
11	Lok 4. Arbeidsbilde m/ Maria	Nordvest	Rolf L. Bade	30.5.2006
12	Lok 4. Røys	Vest	Rolf L. Bade	30.5.2006
13	Lok 4. Topp lag 2, nordøstre kvadrant m/røys	Vest	Rolf L. Bade	30.5.2006
14	Lok 4. Topp lag 2, nordøstre kvadrant	Vest	Rolf L. Bade	30.5.2006
15	Lok 1. S-28 profil	Nordøst	Rebecca Cannell	24.5.2006
16	Lok 1. S-30 profil	Nordøst	Stig Knutsen	24.5.2006
17	Lok 1. S-30 profil	Nordøst	Stig Knutsen	24.5.2006
18	Lok 4. Spiker markerer funnsted for spydspiss	Øst	Rolf L. Bade	23.5.2006
19	Lok 4. Spiker markerer funnsted for spydspiss	Øst	Rolf L. Bade	23.5.2006
20	Oversiktsbilde lok 3	S-SØ	Stig Knutsen	9.5.2006
21	Oversiktsbilde lok 3	S-SØ	Stig Knutsen	9.5.2006
22	Oversiktsbilde lok 3	Sør	Stig Knutsen	9.5.2006
23	Oversiktsbilde lok 3	Sør	Stig Knutsen	9.5.2006
24	Oversiktsbilde lok 2	Nordøst	Stig Knutsen	9.5.2006
25	Oversiktsbilde lok 2	Nordøst	Stig Knutsen	9.5.2006
26	Oversiktsbilde lok 2	S-SØ	Stig Knutsen	9.5.2006
27	Oversiktsbilde lok 2	S-SØ	Stig Knutsen	9.5.2006
28	Oversiktsbilde flate lok 4	Sør	Stig Knutsen	9.5.2006
29	Oversiktsbilde flate lok 4	Sør	Stig Knutsen	9.5.2006
30	Oversiktsbilde lok 4, m/åker i forkant	Ø-SØ	Stig Knutsen	9.5.2006
31	Oversiktsbilde lok 4, m/åker i forkant	Ø-SØ	Stig Knutsen	9.5.2006
32	Oversiktsbilde flate lok 4	N-NØ	Stig Knutsen	9.5.2006
33	Oversiktsbilde flate lok 4	N-NØ	Stig Knutsen	9.5.2006
34	Oversiktsbilde lok 4, søndre del	Øst	Stig Knutsen	9.5.2006
35	Oversiktsbilde lok 4, nordre del	Øst	Stig Knutsen	9.5.2006
36	Åpningsbilde	-	Stig Knutsen	9.5.2006

Cf. 30361

Bildnr.	Motiv	Fotografert mot	Fotograf	Dato
1	Lok 2. S-217 i profil	Nord	Ellen K. Friis	2.6.2006
2	Lok 4. Røys etter fjerning av yngre rydningsstein	Vest	Rolf L. Bade	2.6.2006
3	Lok 4. Røys etter fjerning av yngre rydningsstein	Vest	Rolf L. Bade	2.6.2006
4	Lok 4. Røys etter fjerning av yngre rydningsstein	Vest	Rolf L. Bade	2.6.2006
5	Lok 4. Røys etter fjerning av yngre rydningsstein	Vest	Rolf L. Bade	2.6.2006
6	Lok 2. Arbeidsbilde m/Rolf og Stig		Anne Skogsfjord	2.6.2006
7	Lok 2. S-108 i plan	Nord	Maria W. Solem	2.6.2006
8	Lok 2. S-54 i plan	Nord	Anne Skogsfjord	2.6.2006
9	Lok 2. S-127 i plan	Nord	Ellen K. Friis	2.6.2006
10	Lok 2. S-130 i profil	Nord	Anne Skogsfjord	2.6.2006
11	Lok 2. S-52 i profil	Nord	Maria W. Solem	1.6.2006
12	Lok 2. S-100 i profil	Nord	Ellen K. Friis	1.6.2006
13	Lok 2. S-130 i plan	Nord	Anne Skogsfjord	1.6.2006
14	Lok 2. S-100 i plan	Nord	Ellen K. Friis	1.6.2006
15	Lok 2. S-52 i plan	Nord	Maria W. Solem	1.6.2006
16	Lok 2. S-80 i profil	Nord	Stig Knutsen	1.6.2006
17	Lok 2. S-80 i plan	Nord	Stig Knutsen	1.6.2006
18	Lok 2. S-119 i profil	Nord	Stig Knutsen	1.6.2006
19	Lok 2. S-17 profil	Nord	Anne Skogsfjord	1.6.2006
20	Lok 2. S-35 i profil	Nord	Maria W. Solem	1.6.2006

21	Lok 2. S-119 i plan	Nord	Stig Knutsen	1.6.2006
22	Lok 2. S-121 i profil	Nord	Stig Knutsen	1.6.2006
23	Lok 2. S-1 i profil	Nord	Ellen K. Friis	1.6.2006
24	Lok 2. S-121 i plan	Nord	Stig Knutsen	1.6.2006
25	Lok 2. Arbeidsbilde	Nordvest	Stig Knutsen	1.6.2006
26	Lok 2. S-95 i profil	Nord	Stig Knutsen	1.6.2006
27	Lok 2. S-95 i plan	Nord	Stig Knutsen	1.6.2006
28	Lok 2. S-87 i profil (mod. grøft i øst)	Nord	Stig Knutsen	1.6.2006
29	Lok 2. S-85 i profil	Nord	Stig Knutsen	1.6.2006
30	Lok 2. S-85 i plan	Nord	Stig Knutsen	1.6.2006
31	Lok 2. S-87 i plan	Nord	Stig Knutsen	1.6.2006
32	Lok 2. S-1 i plan	Nord	Ellen K. Friis	31.5.2006
33	Lok 2. S-17 i plan	Nord	Anne Skogsfjord	31.5.2006
34	Lok 2. S-35 i plan	Nord	Erling Midtgard	31.5.2006
35	Lok 2. S-35 i plan	Nord	Erling Midtgard	31.5.2006
36	Åpningsbilde m/Ellen	-	Anne Skogsfjord	31.5.2006

Cf. 30362

Bildnr.	Motiv	Fotografert mot	Fotograf	Dato
1	Lok 2. Arbeidsbilde	Nordøst	Stig Knutsen	7.6.2006
2	Lok 2. Arbeidsbilde	Nordøst	Stig Knutsen	7.6.2006
3	Lok 2. S-97 i profil	Nord	Stig Knutsen	7.6.2006
4	Lok 2. S-109 i plan	Vest	Erling Midtgard	7.6.2006
5	Lok 2. S-75 i plan	Nord	Ellen K. Friis	7.6.2006
6	Lok 2. S-97 i plan	Nord	Stig Knutsen	7.6.2006
7	Lok 2. S-98 i profil	Nord	Mohammed Mahdy	6.6.2006
8	Lok 2. S-69 i profil	Nord	Ellen K. Friis	6.6.2006
9	Lok 2. S-98 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	6.6.2006
10	Lok 2. S-92 i profil	N-NV	Stig Knutsen	6.6.2006
11	Lok 2. S-103 i profil	Nordøst	Mohammed Mahdy	6.6.2006
12	Lok 2. S-69 i plan	Nord	Ellen K. Friis	6.6.2006
13	Lok 2. S-103 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	6.6.2006
14	Lok 2. S-92 i plan	Nord	Stig Knutsen	6.6.2006
15	Lok 2. S-76 i profil	Nord	Ellen K. Friis	6.6.2006
16	Lok 2. S-105 i profil	Nord	Mohammed Mahdy	6.6.2006
17	Lok 2. S107 i profil	Nord	Stig Knutsen	6.6.2006
18	Lok 2. S-105 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	6.6.2006
19	Lok 2. S-76 i plan	Nord	Ellen K. Friis	6.6.2006
20	Lok 2. S-114 i profil	Nordøst	Mohammed Mahdy	6.6.2006
21	Lok 2. S-114 i plan	Nordøst	Mohammed Mahdy	6.6.2006
22	Lok 2. S-115 i profil	Nord	Mohammed Mahdy	6.6.2006
23	Lok 2. S107 i plan	Nord	Stig Knutsen	6.6.2006
24	Lok 2. S-115 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	6.6.2006
25	Lok 2. S-81 i profil	Nord	Ellen K. Friis	6.6.2006
26	Lok 2. S-123 i profil	Nord	Mohammed Mahdy	6.6.2006
27	Lok 2. S-126 i profil	Nordøst	Stig Knutsen	6.6.2006
28	Lok 2. S-123 i plan	Nordøst	Mohammed Mahdy	6.6.2006
29	Lok 2. S-118 i profil	Nord	Mohammed Mahdy	6.6.2006
30	Lok 2. S-126 i plan	Nordøst	Stig Knutsen	6.6.2006
31	Lok 2. S-81 i plan	Nord	Ellen K. Friis	6.6.2006
32	Lok 2. S-118 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	6.6.2006
33	Lok 2. S-108 i profil	Nord	Maria W. Solem	2.6.2006
34	Lok 2. S-108 i profil	Nord	Maria W. Solem	2.6.2006
35	Lok 2. S-54 i profil	Nord	Anne Skogsfjord	2.6.2006
36	Åpningsbilde m/Maria	-	Anne Skogsfjord	2.6.2006

Cf. 30363

Bildnr.	Motiv	Fotografert mot	Fotograf	Dato
1	Lok 2. Arbeidsbilde	Øst	Stig Knutsen	8.6.2006
2	Lok 4. Oversiktsbilde m/profil	S-SØ	Rolf L. Bade	7.6.2006
3	Lok 4. Oversiktsbilde m/profil	Sør	Rolf L. Bade	7.6.2006
4	Lok 4. Arbeidsbilde m/Mohammed	V-NV	Rolf L. Bade	7.6.2006
5	Lok 4. Arbeidsbilde	Vest	Rolf L. Bade	7.6.2006
6	Lok 4. Profil med mulig nedgravning	Sør	Rolf L. Bade	7.6.2006
7	Lok 4. Profil med mulig nedgravning (rød spiker markerer kullprøve)	Sør	Rolf L. Bade	7.6.2006
8	Lok 4. Profil 100x 101y	Sør	Rolf L. Bade	7.6.2006

9	Lok 4. Profil 100x 102y	Sør	Rolf L. Bade	7.6.2006
10	Lok 4. Profil 100x 103y	Sør	Rolf L. Bade	7.6.2006
11	Lok 4. Profil 100x 104y	Sør	Rolf L. Bade	7.6.2006
12	Lok 4. Profil 100x 105y	Sør	Rolf L. Bade	7.6.2006
13	Lok 2. S-96 i plan	Sør	Erling Midtgard	7.6.2006
14	Lok 2. S-99 i profil	Nord	Stig Knutsen	7.6.2006
15	Lok 2. S-101 i profil	Sør	Erling Midtgard	7.6.2006
16	Lok 2. S-101 i profil	Sør	Erling Midtgard	7.6.2006
17	Lok 2. S-99 i plan	Nordvest	Stig Knutsen	7.6.2006
18	Lok 2. S-129 i profil	Nord	Stig Knutsen	7.6.2006
19	Lok 2. S-129 i plan	Nord	Stig Knutsen	7.6.2006
20	Lok 2. S-101 i plan	Sør	Erling Midtgard	7.6.2006
21	Lok 2. S-79 i profil	Nord	Ellen K. Friis	7.6.2006
22	Lok 2. S-128 i profil	Nord	Stig Knutsen	7.6.2006
23	Lok 2. S-49 i profil	Nordøst	Krister S. Eilertsen	7.6.2006
24	Lok 2. S-128 i plan	Nord	Stig Knutsen	7.6.2006
25	Lok 2. S-79 i plan	Nord	Ellen K. Friis	7.6.2006
26	Lok 2. S-102 i profil	Vest	Erling Midtgard	7.6.2006
27	Lok 2. S-49 i plan	Øst	Krister S. Eilertsen	7.6.2006
28	Lok 2. S-74 i profil	Nord	Ellen K. Friis	7.6.2006
29	Lok 2. S-74 i plan	Nord	Ellen K. Friis	7.6.2006
30	Lok 2. S-102 i plan	Vest	Erling Midtgard	7.6.2006
31	Lok 2. S-83 i profil	Nord	Stig Knutsen	7.6.2006
32	Lok 2. S-75 i profil	Nord	Ellen K. Friis	7.6.2006
33	Lok 2. S-104 i plan	Vest	Erling Midtgard	7.6.2006
34	Lok 2. S-83 i plan	Nord	Stig Knutsen	7.6.2006
35	Lok 2. S-109 i profil	Vest	Erling Midtgard	7.6.2006
36	Åpningsbilde (Film 104)	-	Stig Knutsen	7.6.2006

Cf. 30364

Bildnr.	Motiv	Fotografert mot	Fotograf	Dato
1	Åpningsbilde m/Solveig	-	Stig Knutsen	8.6.2006
2	Lok 2. S-61 i plan	Nordvest	Stig Knutsen	8.6.2006
3	Lok 2. S-61 i profil	Nordvest	Stig Knutsen	8.6.2006
4	Lok 2. S-63 i profil	Nord	Ellen K. Friis	8.6.2006
5	Lok 2. S-70 i plan	Nord	Ellen K. Friis	8.6.2006
6	Lok 2. S-70 i profil	Nord	Ellen K. Friis	8.6.2006
7	Lok 2. S-72 i plan	Vest	Solveig Thorkildsen	8.6.2006
8	Lok 2. S-16 i plan	Nord	Ellen K. Friis	8.6.2006
9	Lok 2. S-10 i plan	Vest-SV	Krister S. Eilertsen	8.6.2006
10	Lok 2. S-72 i profil	Vest	Solveig Thorkildsen	8.6.2006
11	Lok 2. S-8 i plan	N-NV	Rebecca Cannell	8.6.2006
12	Lok 2. S-10 i profil	N-NV	Krister S. Eilertsen	8.6.2006
13	Lok 2. S-16 i profil	Nord	Ellen K. Friis	8.6.2006
14	Lok 2. S-9 i plan	Øst	Solveig Thorkildsen	8.6.2006
15	Lok 2. S-13 i plan	Vest-SV	Krister S. Eilertsen	8.6.2006
16	Lok 2. S-8 i profil	N-NV	Rebecca Cannell	8.6.2006
17	Lok 2. S-19 i plan	Nord	Ellen K. Friis	8.6.2006
18	Lok 2. S-5 i plan	Nordøst	Rebecca Cannell	8.6.2006
19	Lok 2. S-19 i profil	Nord	Ellen K. Friis	8.6.2006
20	Lok 2. S-13 i profil	Nordvest	Krister S. Eilertsen	8.6.2006
21	Lok 2. S-29 i plan	Nord	Ellen K. Friis	8.6.2006
22	Lok 2. S-5 i profil	N-NØ	Rebecca Cannell	8.6.2006
23	Lok 2. S-6 i plan	Vest-SV	Krister S. Eilertsen	8.6.2006
24	Lok 2. S-9 i profil	Nordvest	Solveig Thorkildsen	8.6.2006
25	Lok 4. Diverse funn	-	Rolf L. Bade	8.6.2006
26	Lok 4. Diverse funn	-	Rolf L. Bade	8.6.2006
27	Lok 2. S-6 i profil	Nordvest	Krister S. Eilertsen	9.6.2006
28	Lok 2. S-29 i profil	Nord	Ellen K. Friis	9.6.2006
29	Lok 4. S-4 i plan	Nord	Anne Skogsfjord	9.6.2006
30	Lok 4. S-7 i plan	Vest	Erling Midtgard	9.6.2006
31	Lok 4. S-3 i plan	Nord	Mohammed Mahdy	9.6.2006
32	Lok 4. S-5 i plan	Nord	Erling Midtgard	9.6.2006
33	Lok 4. S-6 i plan	Øst	Erling Midtgard	9.6.2006
34	Lok 4. Oversiktsbilde etter endt gravning	Nord	Rolf L. Bade	9.6.2006
35	Lok 4. Oversiktsbilde etter endt gravning	Øst	Rolf L. Bade	9.6.2006
36	Lok 4. Oversiktsbilde etter endt gravning	Sør	Rolf L. Bade	9.6.2006

Cf. 30365

Bildenr.	Motiv	Fotografert mot	Fotograf	Dato
25	Bilder av funn	-	Stig Knutsen	-
26	Bilder av funn	-	Stig Knutsen	-
27	Bilder av funn	-	Stig Knutsen	-
28	Bilder av funn	-	Stig Knutsen	-
29	Bilder av funn	-	Stig Knutsen	-
30	Bilder av funn	-	Stig Knutsen	-
31	Bilder av funn	-	Stig Knutsen	-
32	Bilder av funn	-	Stig Knutsen	-
33	Lok 4. Oversiktsbilde etter endt gravning	Vest	Rolf L. Bade	9.6.2006
34	Lok 4. Oversiktsbilde etter endt gravning	Nordvest	Rolf L. Bade	9.6.2006
35	Lok 4. Oversiktsbilde etter endt gravning	Sør	Rolf L. Bade	9.6.2006
36	Åpningsbilde	-	Rolf L. Bade	9.6.2006

11.7 TILVEKSTTEKST**C55257-C55261**

Arkeologisk utgravning i forbindelse med reguleringsplan for Sandefjord golfbane. Funnene er katalogisert under C55257-C55261. C55257 fra lok.1, C55258 fra lok. 2, C55259 fra lok. 3, C55260 fra lok. 4, C55261 løsfunn.

C55257/1-7

Boplassfunn fra yngre bronsealder/jernalder fra LOKALITET 1 FØRSTAD STORE (147/1,4), SANDEFJORD K., VESTFOLD.

Ved Vestfold fylkeskommunes registrering ble det påvist to funnførende områder med ca 25 meters avstand. Til sammen ble det gjort funn av 10 stolpehull og et mulig ildsted/kokegropp. Det foreligger en datering fra registreringen av et stolpehull til 1280-1010 f.Kr.(Booth 2004). I perioden 08.05-09.06-2005 foretok Kulturhistorisk Museum en arkeologisk utgravning ved hjelp av maskinell flateavdekning som dekket begge de funnførende flatene. Innenfor et avdekket område på ca. 3000m² ble det gjort funn av 10 kokegroper/bunn av kokegroper, 20 stolpehull/mulige stolpehull og 23 nedgravninger av ukjent funksjon. Dateringene av fire stolpehull varierer med opp til 1400 år, og det er høyst usikkert om strukturenene har inngått i samme huskonstruksjon. I tre av stolpehullene ble det gjort funn av brent korn.

- 1) Et **avslag** av flint med uregelmessig retusj funnet ved en nedgravning (S-39).
- 2) 6 **avslag** av flint hvorav 5 er funnet ved åkervandring i pløyselaget over mulig hus, mens et er funnet i kokegropp (S-25).
- 3) 2 overflateretusjerte **fragment** av flint hvorav et er funnet ved åkervandring i pløyselaget over mulig hus, og ett ved opprensing av struktur (S-29 senere avskrevet).
- 4) 4 **fragment** av flint funnet ved åkervandring pløyselaget over mulig hus.
- 5) **Leirskår** fra kar funnet i nedgravning (S-17). Skåret er tynt og fint magret, med pålagt list som muligens markerer skulder. Listen har skrå strekdecor som gir inntrykk av snor. Under listen er det festet en leire "knapp/knott" som antagelig er et dekorelement.
- 6) 21 **kullprøver**.
- 7) 4 brente **korn** funnet i stolpehull tilhørende hus (S-43, S-47 og S-49).

Orienteringsoppgave: Lokaliteten ligger ca 200 meter rett sør for jernbaneundergrunnen ved krysset mellom Furustadveien og Furustadlia.

Kartreferanse: ØK, CJ 026-5-1. *Projeksjon:* NGO1948 Gauss-K; Akse 3 N: 123835 Ø: -31037.

LokalitetsID: 89481

Litteratur: Knutsen, Stig 2009: *Rapport fra arkeologisk utgravning. Sandefjord golfbane.*

Booth, Annette Holst 2004: *Arkeologisk registreringsrapport. Reguleringsplan for Sandefjord golfbane*

C55258/1-8

Boplassfunn fra yngre bronsealder/førromersk jernalder fra LOKALITET 2 STORE (147/4), SANDEFJORD K., VESTFOLD.

Arkeologisk utgravning i forbindelse med reguleringsplan for Sandefjord golfbane.

Ved Vestfold fylkeskommunes registrering ble det påvist 17 kokegroper og ved befaringen i 2004 ble det gjort funn av en flint. I perioden 08.05-09.06.2005 foretok Kulturhistorisk Museum en arkeologisk utgravning ved hjelp av maskinell flateavdekning. Til sammen ble det gjort funn av 130 strukturer innenfor et område på ca. 5000m². Det ble funnet 111 kokegroper og 19 mulige stolpehull. Alle de undersøkte stolpehullene ble avskrevet i forbindelse med snitting, og til sammen ble 75 kokegroper undersøkt. Kokegropene ligger samlet innenfor et område på ca 25x95m (ca 2500m²) orientert sørøst-nordvest langs Marumbekkens gamle bekkeløp. Med unntak av fire stykker ligger alle kokegropene i leire. Ingen av kokegropene overlapper.

- 1) **Flekk** av flint med konkav kantretusj to steder. Retusjen har en annen patinering enn resten av flekken noe som kan tyde på gjenbruk. Flekken ble funnet i utkant av kokegropfelt.
- 2) **Avslag** av flint funnet i løsmasser innenfor kokegropfelt.
- 3) **Fragment** av flint med overflateretusj. Mulig fragment av sigd, men kraftig brent.
- 4) **Fragment** av flint med kantretusj funnet i bunn av kokegrop (S-39)
- 5) **Fragment** av flint med konveks retusj. Mulig skraper funnet i kokegrop (S-9).
- 6) **6 fragment** av flint hvorav tre funnet i kokegroper (to i S-3 og en i S-67)
- 7) **Kjernefragment** av flint.
- 8) **72 kullprøver** fra kokegroper. Til sammen 30 prøver ble C14 datert ved NTNU.

Orienteringsoppgave: Lokaliteten ligger ca 600 meter rett sørøst for jernbaneundergrunnen ved krysset mellom Furustadveien og Furustadlia og ca 20 m sørvest for hvor Marumbekken svinger mot øst.

Kartreferanse: ØK, CJ 026-5-1. *Projeksjon:* NGO1948 Gauss-K; Akse 3, N: 123457, Ø: -30725

LokalitetsID: 89484

Litteratur: Knutsen, Stig 2009: *Rapport fra arkeologisk utgravning. Sandefjord golfbane.*

C55259/1-4

Boplassfunn fra romertid fra LOKALITET 3, FØRSTAD STORE (147 /1), SANDEFJORD K., VESTFOLD.

Arkeologisk utgravning i forbindelse med reguleringsplan for Sandefjord golfbane. Vestfold fylkeskommunes (Vfk) registrering påviste 7 kullflekker som antagelig var rester etter ildsteder eller kokegroper (Booth 2004). I perioden 08.05-09.06.2005 foretok Kulturhistorisk Museum en arkeologisk utgravning ved hjelp av maskinell flateavdekning. Til sammen ble det gjort funn av 27 kokegroper/ildsteder og ett mulig stolpehull innenfor et område på ca. 2000m².

- 1) **Avslag** av flint med uregelmessig retusj funnet i pløyselaget ved utgravningsfeltet.
- 2) **Avslag** av flint med overflateretusj i distalenden funnet i pløyselaget ved utgravningsfeltet.
- 3) **Avslag** av flint funnet i pløyselaget ved utgravningsfeltet.
- 4) **28 kullprøver** hvorav fem er datert.

Orienteringsoppgave: Lokaliteten ligger ca 800 meter sør-sørøst for

jernbaneundergrunnen ved krysset mellom Furustadveien og Furustadlia. Lokaliteten ligger på en brink inn mot et lite skogholt.

Kartreferanse: ØK, CJ 026-5-1. *Projeksjon:* NGO1948 Gauss-K; Akse 3. *N:* 123282, *Ø:* -30726.

LokalitetsID: 89483

Litteratur: Knutsen, Stig., *Rapport fra arkeologisk utgravning. Sandefjord golfbane 2009.*

Booth, Annette Holst 2004: *Arkeologisk registreringsrapport. Reguleringsplan for Sandefjord golfbane.*

C55260/1-16

Boplassfunn fra senneolitikum/eldre bronsealder fra LOKALITET 4, MELLOM av MARUM MELLE (137 /6), SANDEFJORD K., VESTFOLD.

Arkeologisk utgravning i forbindelse med reguleringsplan for Sandefjord golfbane.

Ved Vestfold fylkeskommunes (VFK) registrering ble det gjort tre positive prøvestikk (Booth 2004). I perioden 08.05-09.06.2005 foretok Kulturhistorisk Museum en arkeologisk utgravning ved hjelp av en kombinasjon av maskinell flateavdekning og gravning i ruter og lag. Totalt ble det undersøkt 540m², hvorav 41m² i ruter og lag.

Det ble gjort funn av til sammen 501 gjenstandsfunn, men ingen sikre strukturer.

Lokaliteten dateres typologisk til senneolitikum-eldre bronsealder. Høyden over havet tilsier at lokaliteten ikke var strandbundet.

1) Flateretusjert **spydspiss** av flint med brudd i eggen. Omarbeidet fra bladet av en flintdolk. Kantene på bladet er rette og skrår innover. Det er konkave innhakk ved basen på begge sider. Innhakkene er noe asymmetrisk med en markant overgang (skulder) mellom blad og innhakk. 3-4 mm nedenfor skulderene er det dannet en svak spiss i hvert innhakk. Spissene virker intensjonelle og det er kjent paralleller fra Danmark (se eksempelvis Petersen 1999:137 figur 242). Det er brudd i eggen og ved basisen. Bruddet ved eggen er noe ujevnt og virker som resultatet av en bruksskade, mens bruddet ved basisen er rett og kan være intensjonell. *Mål:* *B v/skulder* 3,3 cm. *B v/basis* 2,4 cm. *B v/innhakk* 1,9 cm. *L:* 4,7 cm. *B:* 3,3 cm. *T:* 0,7 cm. *Datering:* Senneolitikum-eldre bronsealder. Funn gjort ca 30 cm fra bergvegg.

2) Bladformet **pilspiss** av flint med konkav basis. Pilspissen er intakt og pent tilhugget. Mothakene er noe asymmetriske, hvor den ene er noe lenger enn den andre. Det konkave innhakk er ca 4 mm på det meste. *Mål:* *L:* 2,1 cm. *B:* 1,4 cm. *T:* 0,4 cm. *Datering:* Senneolitikum-eldre bronsealder

3) To lansettformete flateretusjerte **pilspisser** av flint med konkav basis
Datering: Senneolitikum-eldre bronsealder

4) **Flekk** av flint med kantretusj. Et bor med grov retusj ca 1,9 cm langs begge kanter som ender opp i en spiss.

Mål: *B v/egg:* 0,4 cm *L:* 3,2 cm. *Stb:* 1,3 cm. *Stt:* 0,5 cm.

Datering: Steinalder-eldre bronsealder

5) 5 **mikroflekker** av flint.

6) 2 **avslag** av flint med kantretusj, antagelig bor.

7) 198 **avslag** av flint.

8) 3 **fragment** av flint med uregelmessig retusj.

9) 148 **fragment** av flint.

10) 98 **splinter** av flint.

11) 6 uregelmessige **kjerner** av flint.

12) **Slipeplate** av kvartsitt. Slipeplaten er knekt, den har en glatt slipeflate på en side med tydelig fordypning.

13) **Avslag** av bergart.

14) 25 **leirskår** av keramikk, grovt magret og grovt gods. Ett unntak: Hank eller øsken som er finmagret og annerledes brent. Antagelig yngre.

15) 4 **brente bein**.

16) 5 **kullprøver**.

Orienteringsoppgave: Lokaliteten ligger ca 250m rett vest for våningshuset på Marumsveien 53.

Kartreferanse: ØK, CJ 026-5-1. *Projeksjon:* NGO1948 Gauss-K; Akse 3 N: 123176, Ø: -30337

LokalitetsID: 89476

Litteratur: Knutsen, Stig: *Rapport fra arkeologisk utgravning. Sandefjord golfbane 2009*

Booth, Annette Holst 2004: *Arkeologisk registreringsrapport. Reguleringsplan for Sandefjord golfbane.*

Referanselitteratur: Vang Petersen, Peter 1999: *Flint fra danmarks oldtid.*

C55261/1-6

Løsfunn fra steinalder/eldre bronsealder fra FØRSTAD STORE (147/4), SANDEFJORD K., VESTFOLD.

1) **Flekk** av flint med kantretusj.

2) **Avslag** av flint med konveks retusj. Pent retusjert med fin retusj. Like nedenfor plattformresten i proksimalenden er det et lite område med fin konkav retusj.

3) **Fragment** av flint med overflateretusj. Spissovalt tverrsnitt, men er kraftig brent og opprinnelig form er vanskelig å avgjøre.

4) **Fragment** av flint med konveks retusj.

5) 5 **fragment** av flint.

6) Uregelmessig **kjerne** av flint.

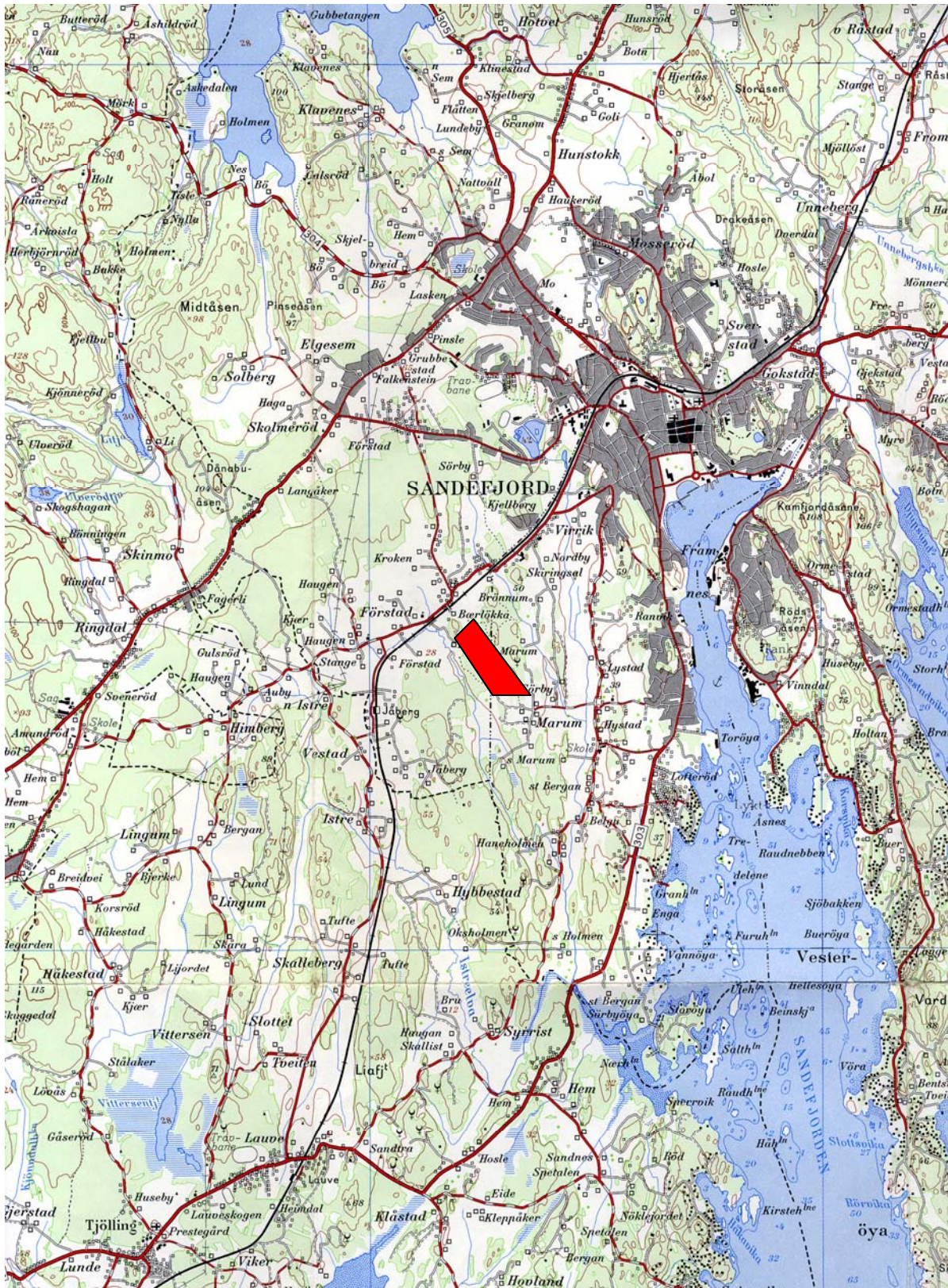
Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning. Funn gjort i dyrket mark i forbindelse med bevegelse mellom lokalitetene Id 89481 og Id 89484.

Orienteringsoppgave: Funnene er gjort ca 200-600m rett sør for hvor veien krysser jernbanen ved krysset mellom Furustadveien og Furustadlia.

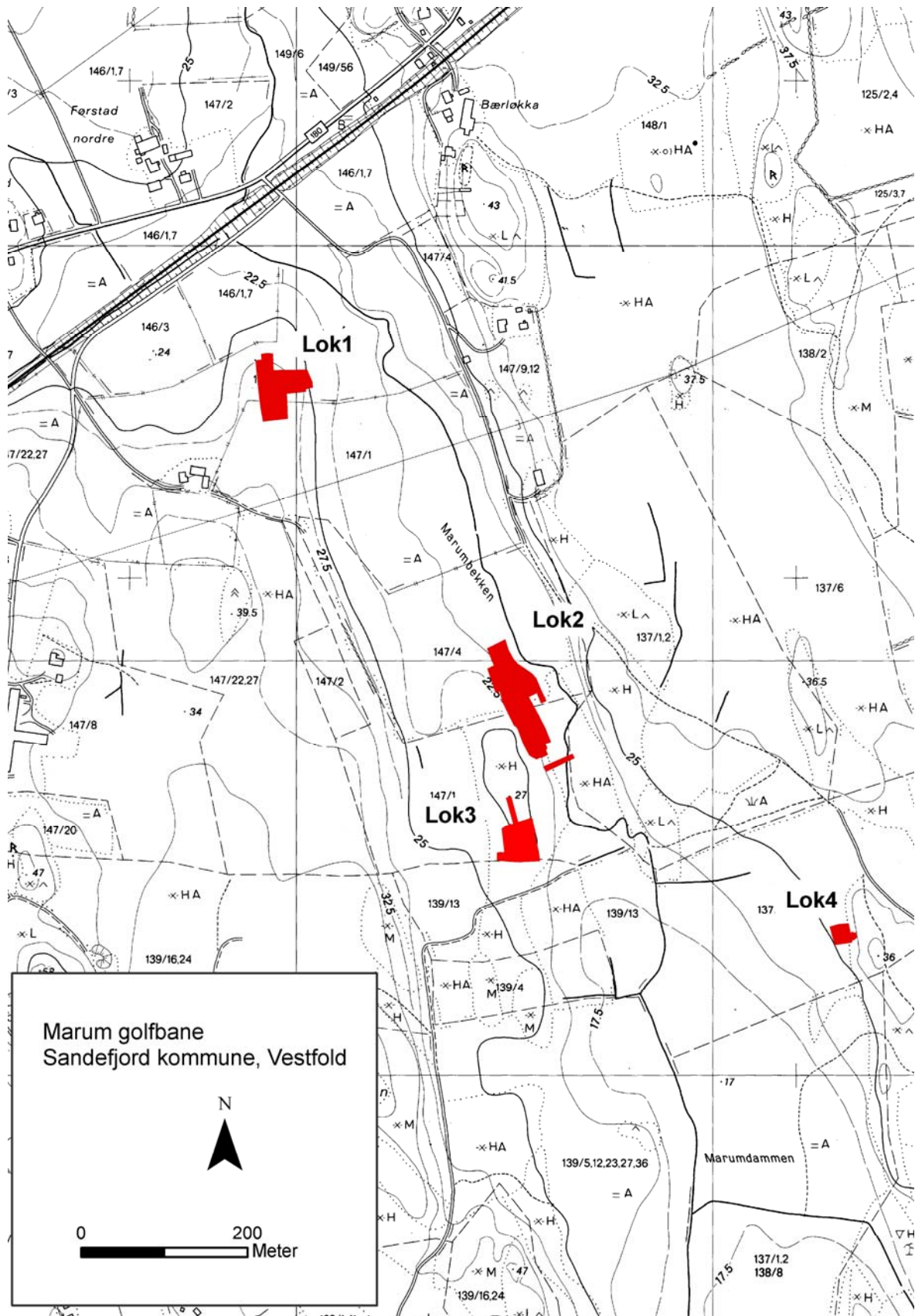
Kartreferanse: ØK, CJ 026-5-1.

Knutsen, Stig: *Rapport fra arkeologisk utgravning. Sandefjord golfbane 2009.*

11.8 KART

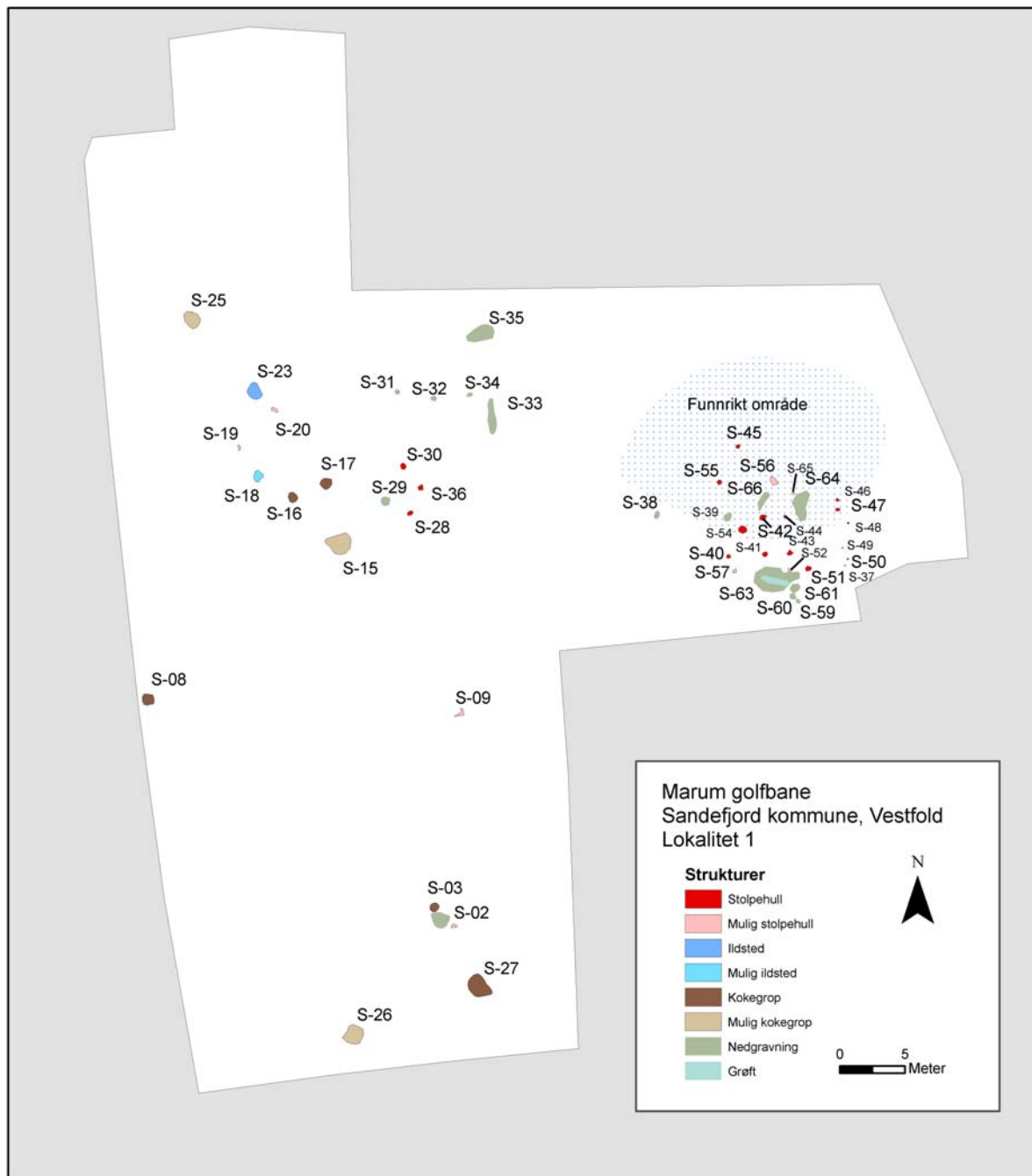

Oversiktskart med planområdet skissert i rødt. (M711 1813 III)

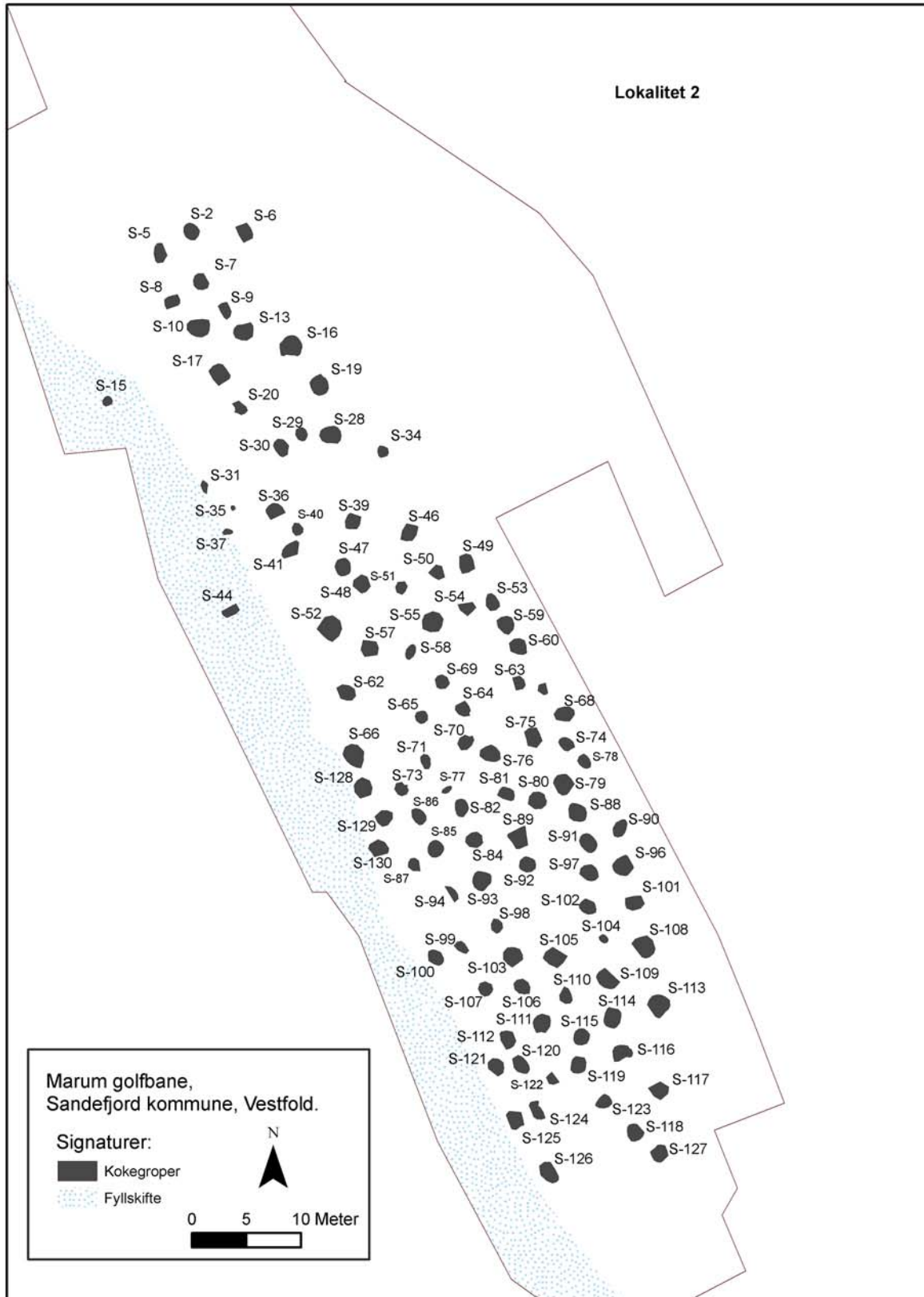

Oversiktskart over lokalitetenes plassering

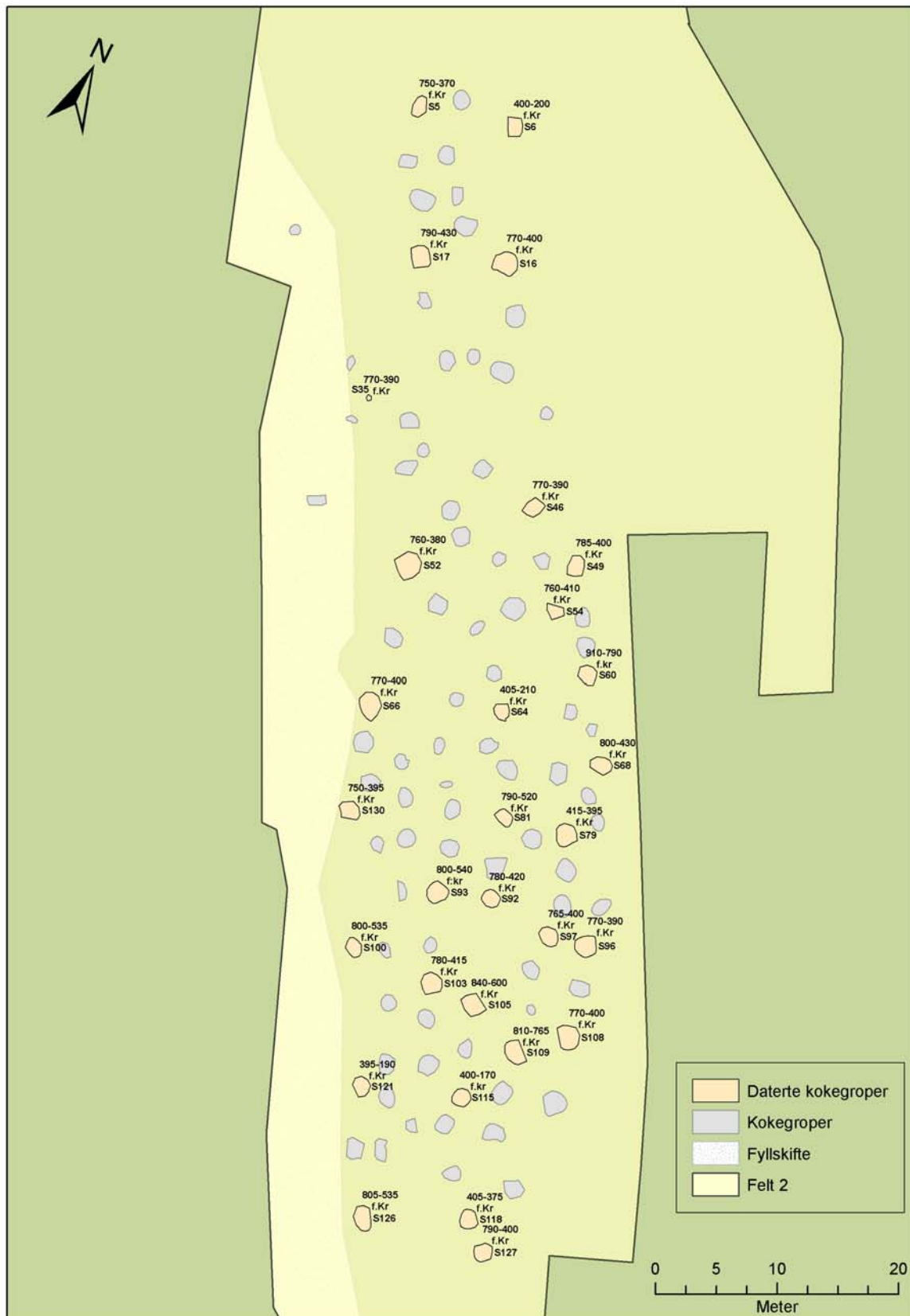

Strukturer på lokalitet 1.

Kokegroper på lokalitet 2.

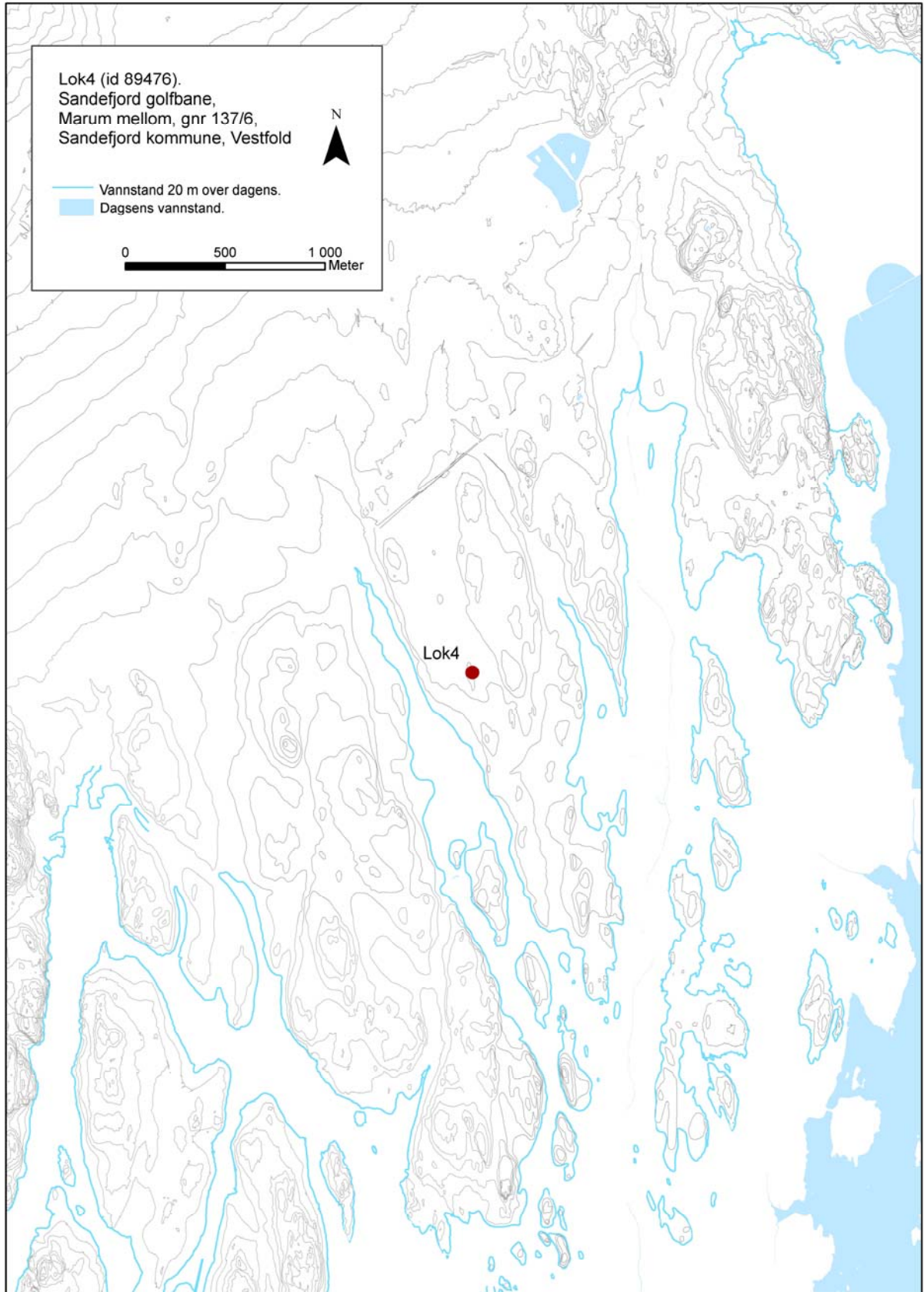

Kokegropene på lokalitet 2, med dateringer.

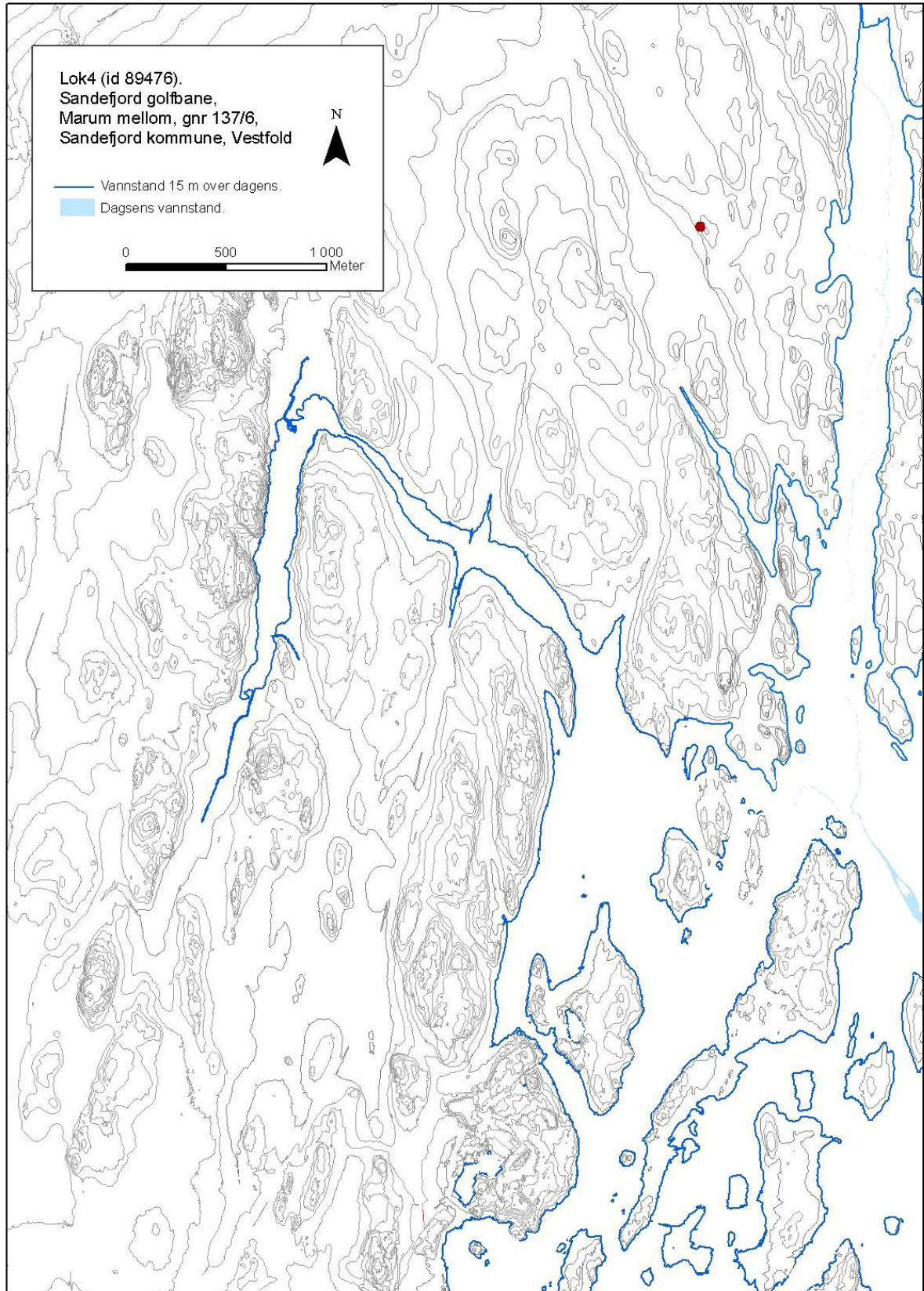

Strukturer på lokalitet 3.

Topografisk plassering av lokalitet 4 ved vannstand 20 m.o.h.

Topografisk plassering av lokalitet 4 ved vannstand 15 m.o.h.